Toruń, dnia 15 października 1929 r.

POMORSKI DZIENNIK WOJEWÓDZKI

Nr. 30.

T R E Ś Ć:

DZIAŁ URZĘDOWY

222.

Rozporządzenie Policyjne Wojewody Pomorskiego z dnia 3 października 1929 r. o zakazie umieszczania w miejscach i lokalach publicznych t. zw. aparatów zręczności.

Na podstawie § 137 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30 lipca 1883 r. i §§ 6, 12 i 15 ustawy o administracji policji z dnia 11 marca 1850 r., oraz za zgodą Izby Wojewódzkiej, rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Zabrania się umieszczania w miejscach i lokalach publicznych tak zwanych „aparatów zręczności" systemu „Bajazzo", „Rigoletto", „Forbes" i innych podobnych systemów, jako służących do uprawiania gry hazardowej.

§ 2.

Aparaty zręczności, o których mowa w § 1, umieszczone w miejscach i lokalach publicznych, winny być usunięte w przeciągu jednego miesiąca od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

§ 3.

Winni naruszenia przepisów niniejszego rozporządzenia będą karani grzywną do 60 złotych, lub w razie niemożności uiszczenia grzywny odpowiednią karą aresztu, aparaty zaś będą usuwane w drodze przymusowej.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia następującego po ogłoszeniu.

Toruń, dnia 3 października 1929 r.

Nr. IV D. 12 636/29.

Wojewoda:
(—) Lamot.

223.
Rozporządzenie Policyjne Wojewody Pomorskiego z dnia 3 października 1929 r. w sprawie automatów.

Na podstawie § 137 ustawy o ogólnym zarządzie kraju z dnia 30 lipca 1883 r. i §§ 6, 12 i 15 ustawy o administracji policji z dnia 11 marca 1850 r., oraz za zgodą Izby Wojewódzkiej, rozporządzam, co następuje:

§ 1.

Każdy jakiegokolwiek rodzaju automat (handlowy, rozrywkowy, sportowy, reklamowy itp.), umieszczony w miejscu publicznem lub dostępnem dla publiczności, winien być zaopatrzony w napis, wskazujący firmę lub nazwisko oraz dokładny adres właściciela lub użytkowcy automatu. Napis winien być w sposób trwały zamieszczony na frontowej stronie automatu.

§ 2.

Na aparacie zepsutym lub wadliwie funkcjonującym winien właściciel lub użytkowca zamieścić na frontowej stronie aparatu w widocznem miejscu napis „zepsuty".

§ 3.

Winni przekroczenia niniejszego rozporządzenia będą karani grzywną do 60 zł lub w razie niemożności uiszczenia grzywny odpowiednią karą aresztu.

§ 4.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia następującego po ogłoszeniu.

Toruń, dnia 3 października 1929 r.

Nr. IV D. 12 635/29 r.

Wojewoda:
(—) Lamot.

224.
Rozporządzenie Wojewody Pomorskiego o uchyleniu obowiązku zgłaszania przez młyny, składy hurtowe oraz detalistów zapasów mąki pszennej.

W myśl § 2, punkt 1, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. ogłaszam:

Na podstawie art. 108 punkt 1 lit. B. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19-go stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. Ust. R. P. Nr. 11, poz. 86), art. 2 i 3 ustawy z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. Ust. R. P. Nr. 67, poz. 449) w brzmieniu, nadanem w art. 2 i 3 ustawy z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 69, poz. 618), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 91, poz. 714) oraz § 1-go rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 9 października 1923 w sprawie ujawniania zapasów przedmiotów powszedniego użytku (Dz. Ust. R. P., Nr. 110, poz. 875) — rozporządzam na obszar Województwa Pomorskiego co następuje:

§ 1.

Uchylam moje rozporządzenie z dnia 31-go stycznia 1929 r. Nr. IV. L. 1541/29, ogłoszone w Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim z dnia 15-go lutego 1929 r. Nr. 8. poz. 52.

§ 2.

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim.

Toruń, dnia 26 września 1929 r.

L. IV. L. 13 037/29.

Wojewoda:
(—) Lamot.

225.
Ogłoszenie Wojewody Pomorskiego o wyniku wyborów radców Pom. Izby Rolniczej przez poszczególne organizacje rolnicze.

Na podstawie § 49 statutu Pom. Izby Rolniczej, ogłoszonego w Dz. Ust. R. P. Nr. 17 z roku 1929, pozycja 141, ogłaszam wynik wyborów radców Pom. Izby Rolniczej przez poszczególne organizacje rolnicze.

Toruń, dnia 2 października 1929 r.

Nr. VII A. 10 900.

Wojewoda:
(—) Lamot.

L.p.	Nazwa organizacji	Ilość przeznaczonych mandatów przez Min. Rolnictwa	Nazwiska wybranych radców	Miejsce zamieszkania radców	Powiat	Wybrany na lat
1	Pomorskie Tow. Rolnicze	11	Donimirski Jan	Łysomice	Toruń	6
			Głodek Jan	Kiąg	Starogard	3
			Główczewski Jan	Jeziorki	Chojnice	6
			Hasse Jan	Pomyje	Tczew	3
			Kowalski Teofil	Płużnica	Wąbrzeźno	6
			Ks. Sadowski Anast.	Wygoda	Kartuzy	3
			Serożyński Aug.	Lekarty	Lubawa	6
			Sojecki Józef	Orzechowo	Wąbrzeźno	3
			Szałach Franciszek	Rychnowo	Wąbrzeźno	6
			Tempski Kazimierz	Brzezinki	Toruń	3
			Wojciechowski Franc.	Lulkowo	Toruń	6
2	Zw. Spółdz. Zarob. i Gosp.	2	Ks. Bolt Feliks	Srebrniki	Wąbrzeźno	6
			Sowiński Stefan	Trzebskiepole	Chełmno	3
3	Związek Rewizyjny Toruń	2	Kolarz Antoni	Toruń	—	3
			Hulewicz Wacław	Papowo Toruń.	Toruń	6
4	Pom. Stow. Hod. Bydła	1	Rudowski Wacław	Klonówka	Starogard	6
5	Pom. Zw. Hod. Konia Szlach. Półkrwistego	1	Komierowski Tomasz	Komierowo	Sępolno	3
6	Pom. Stow. Hod. Konia zimno-krwistego	1	Rzyski Andrzej	Pusta Dąbrówka	Brodnica	3
7	Pom. Zw. Hodowców owiec	1	Lerchenfeld	Żychce	Chojnice	3
8	Wielkop. i Pom. Tow. Ryb.	1	Krzywoszyński Kaz.	Trzemeszno	Mogilno	6
8	Pom. Zw. Ogrod. Produkując.	1	Bagiński Kazimierz	Toruń	—	3
10	Pom. Zw. Kół. Kontr. Obór	1	Lambert Kazimierz	Jakubkowo	Lubawa	6

226.

Ogłoszenie Wojewody Pomorskiego, zawierające udzielenie publicznej pochwały p. Augustynowi Reiterowi z Cieszenia.

Stosownie do rozporządzenia z dnia 30 października 1895 r. udzielam panu Augustynowi Reiterowi z Cieszenia, poczta Miechucin w powiecie Kartuzkim, publicznej pochwały za to, że w dniu 9 maja 1929 r., zauważywszy przypadkiem o godzinie 18-tej podmycie przez deszcz ulewny trzech pokładów w torze na szlaku kolejowym Kartuzy—Kętrzyno, pobiegł naprzeciw zbliżającemu się pociągowi i zatrzymał go, przez co skutecznie zapobiegł katastrofie kolejowej.

Toruń, dnia 3 października 1929 r.

Nr. 1. F. 17143/29.

Wojewoda:

(—) Lamot.

227.

Ogłoszenie Prezydenta m. Gdyni, zawierające Statut opłat za czyszczenie placów, jezdni i chodników w m. Gdyni.

Na podstawie § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 72, poz. 648) ogłaszam niniejszem uchwalony na posiedzeniu Magistratu m. Gdyni dnia 10 czerwca 1929 r., a zatwierdzony przez Pomorską Izbę Wojewódzką, działającą w zastępstwie rozwiązanej Rady Miejskiej m. Gdyni, dnia 12 czerwca 1929 r. poniższy statut wraz z uchwałą, dotyczącą opłat.

Gdynia, dnia 19 sierpnia 1929 r.

Nr. Z. 0. 115/29.

Prezydent Miasta.

(—) Bilek.

Statut opłat za czyszczenie placów, jezdni i chodników w m. Gdyni.

Na podstawie art. 27 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 94, poz. 747) wprowadza się na obszarze miasta Gdyni komunalne opaty na pokrycie kosztów oczyszczania placów, jezdni i chodników przez Zarząd Oczyszczania Miasta.

§ 1.

Opłatę pobiera się za oczyszczanie:

a) chodników, biegnących wzdłuż nieruchomości,
b) przylegających do nieruchomości części ulicy, stanowiących na danym odcinku połowę całej szerokości ulicy, jednak w pasie nie szerszym ponad 13 m.,
c) przylegających do nieruchomości części placu na szerokości połowy najszerszej ulicy, mającej wylot do danego placu, jednak w pasie nie szerszym ponad 13 m.

§ 2.

Wysokość opłaty od jednego metra kwadratowego powierzchni chodników, ulic i placów, ustala Magistrat m. Gdyni na wniosek Zarządu Zakładu Oczyszczania Miasta, na podstawie obliczenia rzeczywistych wydatków na oczyszczanie.

Powyższe nie narusza w niczem obowiązku właściciela nieruchomości do oczyszczania oraz posypywania placów, ulic i chodników piaskiem w wypadkach nagłej gołoledzi i wielkich śniegów.

§ 3.

W poszczególnych, zasługujących na uwzględnienie wypadkach, Magistratowi przysługuje prawo stosowania ulg, względnie zwolnienia od opłaty.

§ 4.

Do uiszczenia opłat obowiązani są właściciele, posiadacze lub użytkownicy nieruchomości i placów m. Gdyni, przyległych do ulic oczyszczanych przez Zakład Oczyszczania Miasta. Koszty oczyszczania części ulic, których szerokość przekracza 26 m. oraz części ulic, przyległych do nieruchomości komunalnych — pokrywa Magistrat m. Gdyni z własnych funduszów.

§ 5.

Wymiar opłaty uskutecznia Magistrat m. Gdyni chodników, ulic i placów, stosownie do podziału miasta na strefy, określone w załączniku do niniejszego statutu.

§ 6.

Opłaty płatne są w czterech równych ratach kwartalnych zgóry. O wysokości opłaty, wymierzonej przez Magistrat, winien być powiadomiony każdy płatnik przynajmniej na dwa tygodnie przed terminem płatności.

§ 7.

Odwołania przeciw wymiarowi miejskich opłat za oczyszczanie ulic podlegają przepisom §§ 69 i 70 Ustawy o daninach komunalnych z dnia 14-go lipca 1895 r. Wniesienie odwołania nie zwalnia od obowiązku uiszczenia opłat w terminie.

§ 8.

Niewpłacenie opłaty we właściwym terminie pociąga za sobą, zgodnie z art. 55 Ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 94, poz. 747) ściągnięcie jej w drodze przymusowej z doliczeniem odsetek, kar za zwokę i kosztów egzekucyjnych według postanowień Ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 73, poz. 721) zmienionej częściowo Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 r. (Dz. Ust. Nr. 46, poz. 401).

§ 9.

Statut niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia w jednej z miejscowych gazet i Pomorskim Dzienniku Wojewódzkim.

Załącznik do pozycji 228.

Na podstawie powyższego Statutu oraz uchwały Magistratu z dnia 16 sierpnia 1929 r. wprowadza się opaty za czynności oczyszczania placów, jezdni i chodników jak następuje:

po zł **1.50 w strefie I-ej,**

i po zł **0,75 w strefie II-ej**

od 1 m. kw. zabrukowanej względnie żwirowanej

powierzchni ulicy czy chodnika, w stosunku rocznym, płatne w 4-ch ratach kwartalnych zgóry.

Do strefy I-ej zaliczone zostały ulice m. Gdyni. 1) pl. Dworcowy, 2) ul. Podjazdowa, 3) ul. 10-go Lutego, 4) ul. Szkolna, 5) ul. Abrahama (pomiędzy Starowiejską i 10-go Lutego), 6) ul. Portowa, 7) Rynek Kaszubski, 8) ul. Świętojańska, 9) ulica Swiętopełka, 10) ul. Kościelna, 11) ul. 40-ta.

Do strefy II-ej ulice: 1) ulice Oksywia, 2) ulice Kamiennej Góry, 3) szosa Gdańska.

228.

Ogłoszenie Przewodniczącego Wydziału Powiatowego pow. Tczewskiego, zawierające uchwałę Sejmiku Powiatowego w przedmiocie opłat powiatowych za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa.

Na podstawie § 7 rozporządzenia Ministerstwa Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 3 z r. 1929, poz. 31) podaję do publicznej wiadomości poniższą uchwałę Sejmiku Powiatowego w Tczewie, zatwierdzoną dekretem Wojewody Pomorskiego z dnia 20 sierpnia 1929 roku Nr. VIII. B. 9183/29.

Tczew,dnia 17 września 1929 r.
Nr. Wp. III. 7478/28.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego

(—) Stachowski
Starosta Powiatowy.

Uchwała.

Na podstawie § 23 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1928 r. o obwodach urzędowego badania postępowania z badaniem zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. Ust. R. P. Nr. 3, poz. 31) wydanego do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 361) ustanawia się na obszarze powiatu tczewskiego z wyjątkiem obszarów, podlegających obowiązkowi uboju zwierząt w rzeźniach publicznych, następujące opaty za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa wraz z badaniem co do włośni.

§ 1.

Opłaty, pobierane przez Powiatowy Związek Komunalny na pokrycie kosztów, związanych z przeprowadzeniem urzędowego badania zwierząt rzeźnych i mięsa, dzielą się na:

a) opłaty za badanie zwierząt rzeźnych i mięsa z badaniem co do włośni oraz
b) opłaty za badanie, wykonane przez lekarza weterynaryjnego, a przekraczające zakres działania oglądacza.

§ 2.

Opłaty, wymienione w § 1 lit. a) od każdego badanego zwierzęcia wynoszą:

Gatunek zwierząt rzeźnych	Posiadacz zwierz. płaci		Uwagi
	W obr. 2 km. od miejsca zamieszk. oglądacza	W odl. pon. 2 km. od miejsca zamiesz oglądacza	
	zł	zł	
1. Bydło rogate z wyjątkiem cieląt do 3-ch miesięcy .	4.50	6,00	
za każdą następną sztukę . zbadania u tego samego posiadacza równocześnie .	3,00	4,00	
2. Cielę do 3-ch miesięcy, owca lub koza	1,50	2,50	
za każdą następującą sztukę	1,00	1,50	
3. Świnie:			
a) badanie żywej sztuki wraz z badaniem mięsa i badaniem co do włośni	2,50	3,50	
za każdą następną sztukę	2,00	2,50	
b) badanie żywej sztuki wraz z badaniem mięsa bez bad. co do włośni ,	1,50	2,40	
za każdą następną sztukę	1,00	1,60	
c) samo badanie co do włośni	1,30	1,80	
za każdą następną sztukę	1,00	1,20	
4. Jednokopytowe, (konie, osły, muły, osłomuły) za każdą sztukę	7,50	9,00	

§ 3.

Posiadacz zwierzęcia obowiązany jest do uiszczenia opłat, wymienionych w § 2 także i wówczas, gdy wezwany oglądacz stwierdzi, że badanie przekracza zakres jego działania.

§ 4.

Opłaty, o których mowa w poprzednich paragrafach, pobiera się podwójnie:
a) jeżeli posiadacz zwierzęcia rzeźnego żąda zbadania w godzinach nocnych t. j. od godz. 8-ej wieczorem do godz. 7-ej rano w czasie od 1 kwietnia do 30 września i od godz. 7-ej wieczorem do godziny 8-ej rano w czasie od 1-go października do 31 marca;
b) jeżeli na żądanie posiadacza zwierzęcia wykonuje się badanie w niedzielę lub ustanowione święto;
c) jeżeli ubój zwierzęcia zostanie tak opóźniony, ze badanie może być wykonane dopiero po upływie 2 godzin lub więcej od porzednio umówionego terminu.

§ 5.

Opłaty, wymienione w § 1 lit. b) pobiera się od posiadaczy zwierzęcia tylko w tym wypadku, jeśli przed badaniem usunięto lub zamieniono albo poddano niedozwołonym manipulacjom części mięsa, bez względu na gatunek mięsa, za pierwsze badane zwierzę tego samego posiadacza w wysokości . . . . 7,— zł. za każde zaś następne badanie równocześnie 4 zł. oraz zwrot kosztów podróży na zasadach, ustalonych przepisami o należnościach za podróże służbowe VII stopnia urzędników państwowych.

§ 6.

Opłaty, wymienione w powyższych paragrafach, posiadacz zwierzęcia winien uiścić za odpowiedniem pokwitowaniem badaczowi (oglądaczowi) bezpośrednio przed badaniem.

§ 7.

Powyższa taryfa opłat wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

229.

Ogłoszenie Magistratu miasta Starogardu, zawierające uchwałę Rady Miejskiej, dotyczącą taryfy opłat w rzeźni miejskiej.

Na podstawie § 7 rozporządzenia Min. Rolnictwa z dnia 31 grudnia 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 3 z r. 1929, poz. 31) podaje się do publicznej wiadomości poniższą uchwałę Rady Miejskiej miasta Starogardu, zatwierdzoną dekretem Wojewody Pomorskiego z dnia 13 lipca 1929 roku Nr. VII. B 7890/29 r.

Starogard, dnia 7 sierpnia 1929 r.
L. dz. III. 6824 M.

Burmistrz

(—) Czwojdziński.

Uchwała.

Na podstawie art. 30 ustawy z 11 sierpnia 1923 o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 94, poz. 74) oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z 22 marca 1928 o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 361) zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej z dnia 13 maja 1929 ustanawia się następującą taryfę opłat w rzeźni miejskiej:

Rodzaj ubitej sztuki	Używanie rzeźni	Badanie lekarsko-weterynaryjne	Badanie na obecność włośni	Razem zł gr	W czasie chłodzenia dolicza się
	zł	zł	zł	zł	zł
1. Bydło aż do 250 kg. w. żyw.	2.50	3,00	—	5,50	1,00
2. Bydło ponad 250 kg. w. żyw.	5,00	3,00	—	8,00	2,00
3. Świnie do 50 kg. wagi żywej	1,10	2,00	2,40	5,50	1,00
4. Świnie ponad 50 kg. w. żyw.	3,60	2,00	0,40	6,00	1,00
Badanie na obecność trychin	—	—	0,40	—	—
5. Cielę, owcę lub kozę . . .	2,00	1,00	—	3,00	1,00
6. Za wprowadzone mięso . .					
a) bydło	—	3.00	—	3,00	—
b) świnie	—	2,00	—	2,00	—
c) cielę, owcę lub kozę . . .	—	1,00	—	1,00	—

Małe kawałki mięsa liczy się:
u bydła jako ćwiartki,
u świń jako połowę,
u cielęcia, owcy lub kozy jako całość.

7) Za sprzedaż mięsa surowego na taniej jatce opłaca się stosownie do rodzaju ubitego zwierzęcia połowę ubojowego.

Za sprzedaż mięsa łącznie z gotowaniem lub parzeniem opłaca się stosownie do rodzaju ubitego zwierzęcia całe ubojowe.

8) Za każdorazowe ważenie jednej sztuki
bydła rogatego . . . . . 0,30 zł.
świń . . . . 0,20 zł.
cielę, owcę lub kozę . . . . 0,10 zł.

9) Czynności wyłuszczone w punktach 1—8 podjęte za zgodą dyrektora rzeźni poza godzinami wyznaczonemi przez Magistrat, opłaca się podwójnie.

10) Kto zamierza wejść do chłodni poza godzinami wyznaczonemi, musi przedtem uiścić 50 groszy.

Taryfa obowiązuje od dnia jej ogłoszenia.

230.

Ogłoszenie Sołtysa wsi W. Bukowiec w sprawie unieważnienia dowodu osobistego Władysława Piaskowskiego.

W myśl § 2, punkt 5, rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 5 lipca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr 72. poz. 648) ogłaszam:

Unieważniam dowód osobisty Nr. 7, wystawiony przez sołectwo Wielki Bukowiec, powiatu Starogardzkiego, dnia 24 stycznia 1929 r. na nazwisko Władysława Piaskowskiego z Zajączka.

Wielki Bukowiec, dnia 4. września 1929 r.
Nr. 273/29.

Sołtys

(—) Kosecki.

231.

Ogłoszenie Przewodniczącego Wydziału Powiatowego powiatu Chełmińskiego zawierające Statut Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Chełmińskiego w Chełmnie.

Na podstawie § 18 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 424) ogłaszam niniejszem uchwalony 14 czerwca 1928 r. przez Sejmik Powiatowy pow. Chełmińskiego Statut Komunalnej Kasy Oszczędności. Statut ten został zatwierdzony przez Wojewodę Pomorskiego na podstawie uchwały Izby Wojewódzkiej z dnia 23 lipca 1928 r. dekretem z dnia 10 września 1928 r. Nr. III. F. 6629/28.

Chełmno, dnia 1 października 1929 r.

Przewodniczący Wydziału Powiatowego:

(—) Ossowski
Starosta Powiatowy.

STATUT
Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Chełmińskiego w Chełmnie.

I. Organizacja Kasy.

A. Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel kasy.

§ 1.

Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Chełmińskiego w Chełmnie, zorganizowana jest pod powyższa nazwą z siedzibą w Chełmnie przez związek komunalny powiatu chełmińskiego w Chełmnie. Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy powyższej stanowi obszar powiatu chełmińskiego.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Chełmińskiego w Chełmnie posiada odrębną osobowość prawną i w granicach statutu niniejszego korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339).

Kasie tej służy prawo otwierania zbiornic oraz prawo otwierania oddziałów na podstawie uchwały stanowiącego organu związku poręczającego i za zgodą władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Chełmińskiego w Chełmnie, jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie oraz uprzystępniać ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek Komunalny powiatu chełmińskiego jako związek poręczający Kasę ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.

Związek poręczający przyznał tejże Kasie na kapitał zakładowy sumę złotych 600.000.—.

§ 5.

Organami Kasy są:

1. Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy;
2. Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegialnem, składającem się z 7 członków. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat 6 stanowiący organ związku poręczającego; najmniej 4 członków musi być wybranych z grona organu stanowiącego związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza tego grona.

Z pośród swych członków, wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego, wybiera Rada Kasy większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę. Przewodniczący organu wykonawczego związku poręczającego lub zastępca tego przewodniczącego, o ile są oni równocześnie członkami organu stanowiącego tegoż związku, może być wybrany na przewodniczącego Rady Kasy.

Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego nie wpływa na okres urzędowania Rady Kasy wzgl. członków Rady Kasy.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania się Rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi Kolegjum złożone z 3 członków o równych prawach i obowiązkach, powołanych przez Radę Kasy większością głosów (§ 12 statutu niniejszego) na okres 6 lat. Przy wyborze głosuje się na każdego członka osobno.

Naczelnik Zarządu wybieranym jest przez Radę Kasy równocześnie z powołaniem innych członków Zarządu na ten sam okres czasu jak i inni członkowie zarządu i jest przewodniczącym zarządu. Równocześnie z wyborem Naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy.

Członkowie Zarządu mogą być wybrani płatni urzędnicy Kasy, jak dyrektor, wicedyrektor, prokurent itp., 2 członków Zarządu muszą być fachowcami.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy. W miejsce członka Rady Kasy, który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera organ stanowiący związku poręczającego inną odpowiednią osobę (§ 6 statutu niniejszego na członka Rady, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj oraz czynności Zarządu Kasy;
b) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;
c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów (pracowników) Kasy oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;

d) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj;
e) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zatwierdzenie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych Kasy;
f) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic jak również organizowania zakładów zastawniczych (lombardów);
g) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);
h) ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nie przewidziane;
i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu (§ 29 statutu niniejszego);
j) postanowienia o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy;
k) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągnięcia pożyczek;
l) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej tak w stosunku do dłużników Kasy jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w szczególnych przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;
ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, obowiązujących również klientelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;
m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów — prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;
n) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur i dyrektorów Kasy;
o) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz ewentualne przyznanie remuneracyj dla członków Zarządu Kasy i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy za prace ponadobowiązkowe;
p) postanawianie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej dla pracowników) funkcjonarjuszów Kasy oraz ustalenie statutu emerytalnego dla tychże;
r) postanawianie o przepisach dyscyplinarnych dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, określenie władz dyscyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji;
s) wydawanie opinji i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Kasy;
t) wystąpienie do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy;
u) ustalanie projektów zmian statutowych;
w) określenie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 10.

Posiedzenie Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak raz na miesiąc.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej czterech członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłemi nastąpić powinno conajmniej na 3 dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru, zapowiedzenie ustne potwierdzone być powinno protokólarnie.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił trzy kolejne lub 6 choćby niekolejnych posiedzeń Rady Kasy może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami przewidzianemi w § 8 ust. 2 statutu niniejszego i w ustępie powyższym członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami co członkowie organu stanowiącego związku poręczającego Kasę.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach podług zasad VIII stopnia służbowego pragmatyki państwowej.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki;

b) wniosek o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów);

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk;

d) wyboru Zarządu i Komisyj Kasy;

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów Kasy, oraz przyznawanie remuneracji członkom Zarządu i pracownikom (funkcjonarjuszom) Kasy;

f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy;

g) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy;

h) uchwalania projektów zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków, Rada Kasy może powziąć uchwałę większością $^{3}/_{4}$ obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej $^{4}/_{7}$ członków Rady.

O ile na dwóch kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego, w razie równości głosów przy wyborach, rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie jednego z obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymywać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany i opuścić na ten czas lokal obrad.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolna do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała organu stanowiącego związku poręczającego.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy mogą być powoływani na posiedzenia Rady Kasy, celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybierać ze swego grona komisję.

Na posiedzeniach tych komisyj przewodniczy przewodniczący Rady, Naczelnik Zarządu lub ich zastępcy. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za“ i „przeciw“, oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nieusprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół, oraz przez dwóch członków Rady.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;

b) kierownictwo administracją Kasy, oraz nadzór nad administracją jej osobnych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości, obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonarjuszami) Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacyj Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

g) mianowanie pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie, jakoteż przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;

i) wyznaczanie dni i godzin, przyjmowania klijentów, oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;

j) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;

k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie niezastrzeżonych.

§ 18.

Naczelnik i członkowie Zarządu Kasy obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klijentów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy §§ 10—16 statutu niniejszego.

Powołanie na urząd naczelnika i członków Zarządu wymaga zatwierdzenia ze strony organu wykonawczego związku poręczającego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca.

Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni ośmiu prawo sprzeciwu co do uchwał Rady i Zarządu Kasy i prawo wstrzymania wykonania zarządzeń w przypadkach następujących:

a) gdy uchwały Rady Kasy sprzeciwiają się interesom Kasy lub powiatu;

b) gdy uchwały Rady Kasy nie odpowiadają ogólnie przyjętym zasadom etyki z obowiązkiem niezwłocznego zwrócenia się w tych sprawach o decyzję do organu stanowiącego związku poręczającego.

Naczelnik Zarządu zastępuje Kasę na zewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firmę Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz tego podpisane przez jednego upoważnionego do tego przez Radę członka Zarządu Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy, Zarząd Kasy może aż do odwołania, kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy jej oddziałów, zbiornic i zakładów udzielić prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania. Prawem tem można również objąć upoważnienia do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy oraz dokumentów, z których ma powstać obowiązek prawny Kasy. W ostatnim przypadku koniecznym jest jednak zawsze nadto podpis naczelnika Zarządu lub przynajmniej jednego członka Zarządu.

Kierownictwo technicznych czynności Kasy sprawuje pod nadzorem Rady i pod bezpośrednim zwierzchnictwem naczelnika Zarządu Kasy, odpowiedzialny pracownik Kasy z tytułem dyrektora Kasy. Jest on równocześnie bezpośrednim przełożonym służbowym pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, powierzonego mu działu.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy ani Komisji Rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli.

Przepis ustępu pierwszego art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane z upoważnienia Rady przez Zarząd Kasy. Przepisy takie dla kierowników biur (i dyrektorów) Kasy uchwala Rada Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z trzech członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy Kasy, natomiast mogą być do tej Komisji powołani nie wchodzący w skład organów lub personelu pracowników Kasy, osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego.

Przepisy ustępu 3 § 9 statutu niniejszego odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędna jest obecność dwóch członków Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokółowane. Protokół podpisuje przewodniczący i członkowie Komisji rewizyjnej.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10, 11, 14, ust. 1, 2 i 4 § 16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest badanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizyj określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów).

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy oraz jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) jakoteż w lokalu urzędowym jej związku poręczającego.

II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych wierzycieli.

Fundusze należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać wzgl. zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentl. strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy, mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezzwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy i t. p.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajna jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowanym może być tylko w sposób przewidziany w § 46, punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać wzgl. utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentl. strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się wyłącznie z wykazanych księgami zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędności fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacyj, jako też na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest Kasa tworzyć również następujące fundusze specjalne:

a) fundusz emerytalny pracowników Kasy,

b) fundusz budowlany.

Fundusze powyższe mogą być tworzone dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swą prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzoną ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięcie rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do czterech miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nie przekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcie rachunkowe powinny być przedkładane corocznie

władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10, natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5-ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków wzgl. roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu, uskutecznionego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa upoważniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacyj, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firmy (nazwa) jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacyi Kasy, ani też żadnych transakcyj ze strony związku poręczającego.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe które mogą być wystawione na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty jednego złotego.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9 ust. 2 p. 1 statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkadek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy wkadka nie dosięga dopuszczalnej statutem najniższej kwoty wkładki lub sama wzgl. łącznie z poprzedniemi przekracza ustanowioną tym statutem najwyższą kwotę wkładów;

b) gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę;

c) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;

d) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentl. zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19 ust. 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika (kasjera) także przez podpis urzędnika uprawnionego do podpisu za Kasę.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy, lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się z pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób, dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej, — nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej— wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawiane na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób, uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do

wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy wzgl. osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalne, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywaną być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenia można zmienić lub wycofać. Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co pół roku, według połowy ustalonej stopy z upływem półrocza.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia, następującego po dniu wpłaty, i liczy się do dnia, poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób, przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe wzgl. komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, wzgl. komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie kasy, duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie

głównym Kasy lub jej oddziale wzgl. zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkladów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od ogłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych jako też skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty wzgl. od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg trzydziestoletniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą wzgl. dotknięte zakazem sądowym lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzania wkładem, wzgl. przed upływem terminu, określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności wzgl. prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione w następujących przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie naznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu;

b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom, ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1. nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;

2. udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1-szym, najwyżej do wysokości ¾ ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych,

3. udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy, przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;

4. nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób, określony dla pożyczek w punkcie 3;

5. udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji — kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6. udzielać spółdzielniom, zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów współdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt otwarty spółdzielni przez Kasę;

7. udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej 2 osoby, zapewniające terminową spatę całej pożyczki;

8. dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9. dyskontować, nie wcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Go-

spodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe,

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1-szym niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1-szym papierów procentowych;

10. umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę:

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;

b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego,

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i komunalnych kasach oszczędności;

11. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem;

12. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych; zakup obligacyj tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki, nieruchomości, obciążone pożyczką, udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 5-go § 46 tego statutu, powinne być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę, przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części pierwszych $^{3}/_{4}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych $^{2}/_{3}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać wzgl. umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierów procentowych lub papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5 procent ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 złotych. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdy zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości wzgl. nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty, Kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10 proc., nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyj związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);

2. umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych, przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w § niniejszym i punkcie 12-ym § 46

statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy, wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości, obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1. redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu.

2. przyjmować za opłatą jako depozyt na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za zrealizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów.

3. podejmować się kupna i sprzedaży państwowych, tudzież innych notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych, oraz zarządzania niemi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów procentowych;

4. załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych itp. dokumentów.

Na podstawie osobnego pozwolenia Ministra Skarbu udzielonego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych — rządząca się statutem ni niniejszym Kasa uprawniona jest do dokonywania nadto następujących czynności bankowych:

a) zaciąganie pożyczek na podstawie upoważnienia organu stanowiącego związku poręczającego. (reskrypt Minist. Spr. Wewn. S. G. 86/5/28) z dnia 27 grudnia 1928 r.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawnioną jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego własne realności;

b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednak z ograniczeniami, wynikającemi z obowiązku posiadania, względnie umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego;

c) prowadzić agentury Banku Polskiego, oraz banków państwowych i komunalnych;

d) wynajmować schowki w swym skarbcu, wzgl. w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Radę Kasy ustalonych;

e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorentowe);

f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klijenta w Kasie funduszów oraz w granicach funduszów posiadanych przez kasę w tych instytucjach.

IV. Szczegółowe uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządząca się statutem niniejszym Kasa, jako komunalna Kasa Oszczędności, jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339), wolna:

1. od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu);

2. od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3. od opłat stemplowych od podań, wnoszonych tak przez Kasę jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty 5,000 zł. (§ 52 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. w sprawie wykonania wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności).

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę, są w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wolne od opłaty stemplowej.

Pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od Kasy podlegają w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej opłacie stemplowej w wysokości 0,3 proc. od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery notowane na giełdzie mają być sprzedane po cenie giełdowej a nienotowane — po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacyj tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych. (Na obszarze mocy obowiązującej Kodeksu Napoleona zapis do takiej księgi sznurowej komunalnej kasy oszczędności uważa się za równorzędny z zarejestrowaniem przewidzianem w artykule 2074 tegoż kodeksu).

V. Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały związku poręczającego zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ustępie 3-cim artykułu 30-go wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy zarządzającej lub zatwierdzające likwidację Kasy, jako też wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w Orędowniku urzędowym powiatu chełmińskiego.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie conajmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem 6-ciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili złożoną być powinna na lat 30-ci do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie Kasy (oraz jej ewentualnych oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych) lombardów podaje związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

VI. Władze Nadzorcze.

§ 57.

Władzą Nadzorczą nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji I-ej Wojewoda, z którym współdziała w przypadkach przepisami tegoż paragrafu oznaczonych Wydział Wojewódzki (Izba Wojewódzka) a w instancji II-ej i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt Kasy lub Związku poręczającego dla zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów.

Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

VII. Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia go w Orędowniku urzędowym powiatu chełmińskiego.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

232.

Ogłoszenie Przewodniczącego Wydziału Powiatowego pow. Grudziądzkiego, zawierające Statut Komunalnej Kasy Oszczędności, powiatu Grudziądzkiego.

Na podstawie § 18 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 424) ogłaszam niniejszem uchwalony 23 października 1928 r. przez Sejmik Powiatowy pow. Grudziadzkiego Statut Komunalnej Kasy Oszczędności. Statut ten został zatwierdzony przez Wojewodę Pomorskiego na podstawie uchwały Izby Wojewódzkiej z dnia 3 grudnia 1928 r. dekretem z dnia 21 grudnia 1928 r. Nr. III. F. 8479/28 r.

Grudziądz, dnia 26 września 1929 r.

Przewodniczący Wydz. Powiatowego.
(—) Niepokulczycki
Starosta Powiatowy.

STATUT
Komunalnej Kasy Oszczędności pow. Grudziądzkiego w Grudziądzu.

I. Organizacja Kasy.

A. Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel kasy.

§ 1.

Komunalna Kasa Oszczędności powiatu grudziądzkiego zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Grudziądzu przez związek komunalny powiatu grudziądzkiego.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy powyższej stanowi obszar powiatu grudziądzkiego i miasta Grudziądza.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności Powiatu Grudziądzkiego posiada odrębną osobowość prawną i w granicach statutu niniejszego korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339).

Kasie tej służy prawo otwierania zbiornic oraz prawo otwierania oddziałów na podstawie uchwały stanowiącego organu związku poręczającego i za zgodą władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności Powiatu Grudziądzkiego jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie, oraz uprzystępniać ludności tani kredyt.

§ 4.

a) Związek Komunalny powiatu grudziądzkiego, jako związek poręczający Kasę, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.
b) Związek poręczający przyznał tejże Kasie sumę zł. 500.000 zł. (złotych pięćset tysięcy) na kapitał zakładowy.

B. Skład, sposób wyboru i odwołania tudzież kompetencje organów Kasy i jej Komisji Rewizyjnej.

§ 5.

Organami Kasy są:
1. Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy;
2. Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem się z 6 członków. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat sześć, stanowiący organ związku poręczającego. Najmniej trzech członków musi być wybranych z grona organu stanowiącego związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza tego grona.

Co dwa lata, początkowo przez losowanie, a następnie w kolei starszeństwa ustępuje dwóch członków, a w ich miejsce wybrani zostają nowi członkowie Rady Kasy na normalny okres urzędowania, stale jednakże przestrzeganą być musi zasada, by w składzie Rady każdocześnie istniało trzech członków z grona organu stanowiącego związku poręczającego.

Z pośród swych członków, wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego, wybiera Rada Kasy absolutną większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego powoduje utratę mandatu u członków Rady, wybranych z poza grona stanowiącego.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania się Rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi:

Kolegjum, złożone z 3 członków, powołanych przez Radę Kasy większością głosów (§ 12 statutu niniejszego) na okres sześciu lat.

Przy wyborze głosuje się na każdego członka osobno. Co dwa lata, początkowo przez losowanie, a następnie w kolei starszeństwa wyboru ustępuje jeden z członków. W miejsce ustępującego powołany być musi nowy członek w sposób powyżej określony. Ustępujący członkowie Zarządu mogą być ponownie wybrani.

Naczelnik Zarządu wybierany jest przez Radę Kasy równocześnie z powołaniem innych członków Zarządu na ten sam okres czasu jak i inni członkowie Zarządu i jest przewodniczącym Zarządu. Równocześnie z wyborem naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy.

Naczelnikiem, względnie członkiem Zarządu może być wybrany płatny kierownik biur lub dyrektor Kasy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy. W miejsce członka Rady Kasy, który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera organ stanowiący związku poręczającego inną odpowiednią osobę (§ 6 statutu niniejszego) na członka Rady, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady Kasy i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:
a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj oraz czynności Zarządu Kasy;
b) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;
c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów (pracowni-

ków) Kasy oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;

d) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj;

e) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zatwierdzenie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych Kasy;

f) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic jak również organizowania zakładów zastawniczych (lombardów);

g) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

h) ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nie przewidziane;

i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu § 29 statutu niniejszego;

j) postanowienia o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy;

k) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągnięcia pożyczek;

l) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej tak w stosunku do dłużników Kasy jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w szczególnych przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;

ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, obowiązujących również klientelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;

m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów — prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;

n) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowicie płatnych dyrektorów Kasy, którzy winni złożyć kaucję w wysokości ustalonej przez Radę Kasy;

o) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz ewentualne przyznanie remuneracyj dla członków Zarządu Kasy i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy za prace ponadobowiązkowe;

p) postanawianie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej dla pracowników) funkcjonarjuszów Kasy oraz ustalenie statutu emerytalnego dla tychże;

r) postanawianie o przepisach dyscyplinarnych dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, określenie władz dyscyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji;

s) wydawanie opinji i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Kasy;

t) wystąpienie do organu związku poręczającego z wnioskiem o ewentualną likwidację kasy;

u) ustalanie projektów zmian statutowych;

w) określenie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

Wykonanie czynności, wymienionych w punkcie c i d nastąpić może dopiero po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej.

Poza przypadkami przewidzianemi w § 8 ust. 2 i 11 ust. 2 statutu niniejszego członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach, oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami, co członkowie organu związku poręczającego Kasy.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność w posiedzeniach podług zasad, ustalonych uchwałą organu związku poręczającego.

§ 10.

Posiedzenie Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak cztery razy w roku.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej dwóch członków Rady Kasy z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami naglemi nastąpić powinno conajmniej na 5 dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru, zapowiedzenie ustne potwierdzone powinno być protokólarnie.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił trzy kolejne lub pięć choćby niekolejnych posiedzeń Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki;

b) wniosek o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów);

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do poszczególnych stanowisk;

d) wyboru Zarządu i Komisji Kasy;

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów Kasy, oraz przyznawanie remuneracji członkom Zarządu i pracownikom (funkcjonarjuszom) Kasy;

f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy

g) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy;

h) uchwalania projektów ewtl. zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków, Rada Kasy moze powziąć uchwałę większością połowy obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej $^3/_4$ członków Rady.

O ile na dwóch kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada, w razie równości głosów przy wyborach, rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie większości obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymywać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała organu stanowiącego związku poręczającego.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy mogą być powoływani na posiedzenia Rady Kasy, celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybierać ze swego grona komisję.

Na posiedzeniach tych komisyj przewodniczy przewodniczący Rady lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za" i „przeciw", oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nieusprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół, oraz przez jednego (dwóch) członka(ów) Rady.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem, sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;

b) kierownictwo administracją Kasy, oraz nadzór nad administracją jej osobnych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości, obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonarjuszami) Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacyj Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

g) mianowanie pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie, jakoteż przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i wa-

runkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;

i) wyznaczanie dni i godzin, przyjmowania klijentów, oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;

j) przygotowanie wniosków na posiedzenie Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;

k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie niezastrzeżonych.

§ 18.

Naczelnik i członkowie Zarządu Kasy obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klijentów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy § 10—16 statutu niniejszego.

Powołanie na urząd naczelnika i członków Zarządu wymaga zatwierdzenia ze strony organu wykonawczego związku poręczającego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca.

Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem sużbowym wszystkich pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni trzech prawo sprzeciwu co do uchwał Rady i Zarządu i prawo wstrzymania wykonania zarządzeń tych organów w przypadkach następujących:

a) gdy organy te przekroczą swoje kompetencje;

b) gdy uchwała odnośna stoi w sprzeczności z interesem Kasy względnie związku poręczającego z obowiązkiem niezwłocznego zwrócenia się w tych sprawach o decyzję do Wydziału Powiatowego.

Naczelnik Zarządu zastępuje Kasę na zewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firma Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz tego podpisane przez jednego upoważnionego do tego przez Radę członka Zarządu Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy, Zarząd Kasy może aż do odwołania, kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy jej oddziałów, zbiornic i zakładów udzielić prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania. Prawem tem można również objąć upoważnienia do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy oraz dokumentów, z których ma powstać obowiązek Kasy. W tym ostatnim przypadku koniecznym jest jednak zawsze nadto podpis naczelnika Zarządu.

Kierownictwo technicznych czynności Kasy sprawuje pod nadzorem Rady i pod bezpośrednim zwierzchnictwem naczelnika Zarządu Kasy, odpowiedzialny pracownik Kasy z tytułem dyrektora Kasy. Jest on równocześnie bezpośrednim przełożonym służbowym pracowników Kasy.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy ani Komisji Rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli.

Przepis ustępu pierwszego art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane przez Radę Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z trzech członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego. Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby członków.

Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność conajmniej $^2/_3$ członków Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokółowane. Protokół podpisuje przewodniczący i conajmniej jeden z członków Komisji Rewizyjnej.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy Kasy, natomiast mogą być do tej Komisji powołani nie wchodzący w skład organów lub personelu pracowników Kasy, osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10—16 statutu niniejszego.

Przepisy ustępu pierwszego § 18 odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest zbadanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizyj określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów).

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaś-

nień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy oraz jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) jakoteż w lokalu urzędowym jej związku poręczającego, a nadto w Orędowniku Urzędowym powiatu grudziądzkiego.

II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych wierzycieli.

Fundusze należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać wzgl. zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentl. strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy, mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezzwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy i t. p.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być zużyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajna jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za zezwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowanym może być tylko w sposób przewidziany w § 46, punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Na zabezpieczenie funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać wzgl. utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentl. strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się wyłącznie z wykazanych księgami zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędności fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacyj, jako też na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest Kasa tworzyć również specjalne fundusze, które Rada Kasy uzna za konieczne.

Fundusze takie mogą być tworzone dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swą prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzoną ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięcie rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do trzech miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nie przekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcia rachunkowe powinny być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego

istnienia, inne księgi przez lat 10, natomiast może ona niszczyć spłaconę książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5-ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków wzgl. roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu, uskutecznionego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacyj, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firma jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacyj Kasy, ani też żadnych transakcyj ze strony związku poręczającego.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe które mogą być wystawione na okaziciela lub też na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty jednego złotego.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9 ust. 2 p. 1 statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkadek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy wkadka nie dosięga dopuszczalnej statutem najniższej kwoty wkładki lub sama wzgl. łącznie z poprzedniemi przekracza ustanowioną tym statutem najwyższą kwotę wkładów;

b) gdy chodzi o wystawienię książeczki oszczędnościowej na obcą walutę:

c) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;

d) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładowego;

e) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy;

f) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentl. zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19 ust. 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem kasjera; także przez podpis Dyrektora Kasy lub urzędnika, upoważnionego przez Zarząd do podpisywania wpisów wzgl. zastrzeżeń w tych książeczkach.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy, lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreślą się z pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób, dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności wynikających z książeczki oszczędnościowej, — nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej — wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedłożeniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawiane na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób, uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy

sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu tej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy wzgl. osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalne, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywana być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenia można zmienić lub wycofać. Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładek, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co pół roku według połowy ustalonej stopy z upływem półrocza.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia, następującego po dniu wpłaty, i liczy się do dnia, poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów podaje się do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

Kasa zastrzega sobie możność wyróżnienia w drodze premij lub rozlosowania nagród pewnych kategoryj książeczek, które Radą Kasy uzna za zasługujące na takie wyróżnienie.

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób, przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe wzgl. komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów, oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, wzgl. komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela obowiązujących w siedzibie Kasy; duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziale względnie zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od zgłosze-

nia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastapić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych jako też skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty wzgl. od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg trzydziestoletniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą wzgl. dotknięte zakazem sądowym lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzania wkładem, wzgl. przed upływem terminu, określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podana będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, moga żądać wypłaty tych wierzytelności wzgl. prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

Wierzytelności takie moga być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione w następujacych przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie naznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu;

b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom, ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1. nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje zwiazków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;

2. udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1-szym, najwyżej do wysokości $^3/_4$ ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;

3. udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy, przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;

4. nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób, określony dla pożyczek w punkcie 3;

5. udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczeniaw ewikcji — kredytu wekslowego w miare postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6. udzielać spółdzielniom, zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższa zmieniajacych, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;

7. udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej 2 osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;

8. dyskontować weksle zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9. dyskontować, nie wcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1-szym niniejszego paragrafu;
c) kupony od wymienionych w punkcie 1-szym papierów procentowych;

10. umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę:
a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;
b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;
c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i komunalnych kasach oszczędności;

11. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem;

12. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych; zakup obligacyj tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki, nieruchomości, obciążone pożyczką, udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 3-go § 46 niniejszego statutu, powinne być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę, przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części pierwszych $^{1}/_{3}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części pierwszych $^{2}/_{5}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać wzgl. umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5 procent ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 złotych. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdy zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości wzgl. nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty, Kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:
a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10 proc., nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyj związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;
b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;
c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);

2. umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych, przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w § niniejszym i punkcie 12-ym § 47 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również

na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy, wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości, obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1. redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz w innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu,

2. przyjmować za opłatą jako depozyt na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za zrealizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów.

3. podejmować się kupna i sprzedaży państwowych, tudzież innych notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych, oraz zarzadzania niemi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów procentowych;

4. załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych itp. dokumentów.

§ 53.

W zwiazku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawnioną jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiacego zwiazku poręczającego własne realności;

b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednak z ograniczeniami, wynikajacemi z obowiązku posiadania, względnie umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego);

c) prowadzić agentury Banku Polskiego, oraz banków państwowych i komunalnych;

d) wynajmować schowki w swym skarbcu, wzgl. w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Rade Kasy ustalonych;

e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorentowe);

f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klijenta w Kasie funduszów, oraz w granicach funduszów posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

IV. Szczegółowe uprawnienia Kasy.

§ 54

Rządząca się niniejszym statutem Kasa, jako Komunalna Kasa Oszczędności, jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38 poz. 339), wolna:

1. od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu);

2. od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3. od opłat stemplowych od podań, wnoszonych tak przez Kasę jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent, o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty zł. 5000 (§ 51 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. w sprawie wykonania cytowanego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o Komunalnych Kasach Oszczędności).

Wpisy w ksiażeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kase są w myśl ostatnio cytowanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wolne od opłaty stemplowej.

Pisma, stwierdzajace otrzymanie pożyczki od Kasy podlegaja w myśl ostatnio cytowanego rozporzadzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o opłacie stemplowej w wysokości 0.3% od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna sie odbyć najpóźniej w ciągu miesiaca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery notowane na giełdzie maja być sprzedane po cenie giełdowej, a nienotowane po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej ksiegi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacji, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych (na obszarze mocy obowiązującej Kodeksu Napoleona zapis do takiej ksiegi sznurowej Komunalnej Kasy Oszczędności uważa się za równorzedny z zarejestrowaniem, przewidzianem w art. 2074 tegoż kodeksu).

V. Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja nastepuje na skutek uchwały związku poręczającego, zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację moze zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ust. 3 art. 30 cyt. wyżej rozprządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jakoteż wdrożenie postępowania likwidacyjnego, ogłasza się w Orędowniku Urzędowym powiatu grudziądzkiego.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszeń statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawewać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie conajmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie.

Po upływie 6-ciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem 6-ciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego sie nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30-ci do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu tych jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć jej tylko na cele użyteczności publicznej, po ewtl. poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji, oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie Kasy (oraz jej ewtl. oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów), podaje związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

VI. Władze Nadzorcze.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym, jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji pierwszej Wojewoda, z którym współdziała w przypadkach przepisami tegoż paragrafu Wydział Wojewódzki (Izba Wojewódzka), a w instancji II i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzenia Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych, celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt Kasy lub związku poręczającego dla zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

VII. Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia go w Orędowniku Urzędowym powiatu grudziądzkiego.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

233.

Ogłoszenie Prezydenta miasta Torunia, zawierające Statut Komunalnej Kasy Oszczędności m. Torunia.

Na podstawie § 18 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 424) ogłaszam niniejszem uchwalony 19-go i 25-go lipca 1928 r. przez Radę Miejską m. Torunia Statut Komunalnej Kasy Oszczędności. Statut ten został zatwierdzony przez Wojewodę Pomorskiego na podstawie uchwały Izby Wojewódzkiej z dnia 18 października 1928 r. dekretem z dnia 8 listopada 1928 r. Nr. III. E. 7133/28.

Toruń, dnia 28 września 1929 r.
Nr. 3410/29.

Prezydent Miasta:
(—) Bolt.

STATUT

Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Torunia w Toruniu.

I. Organizacja Kasy.

A. Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel kasy.

§ 1.

Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Torunia zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Toruniu przez związek komunalny miasta Torunia.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy powyższej stanowi obszar miasta Torunia.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Torunia posiada odrębną osobowość prawną i w granicach statutu niniejszego korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13-go kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339).

Kasie tej służy prawo otwierania zbiornic oraz prawo otwierania oddziałów na podstawie uchwały stanowiącego organu związku poręczającego i za zgodą władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności Miasta Torunia jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie oraz uprzystępnić ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek komunalny Miasta jako związek poręczający Kasę, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.

Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Torunia przejmuje cały majątek Miejskiej Kasy Oszczędności miasta Torunia.

B. Skład, sposób wyboru i odwołania tudzież kompetencje organów Kasy i jej Komisji Rewizyjnej.

§ 5.

Organami Kasy są:
1. Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy;
2. Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem się z 7 członków. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na 3 lata stanowiący organ związku poręczającego: najmniej 4 członków musi być wybranych z grona organu stanowiącego związku poręczającego; reszta musi pochodzić z grona członków Magistratu.

Z pośród swych członków wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego wybiera Rada Kasy zwykłą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani.

Zmiana składu lub kadencja organu stanowiącego związku poręczającego nie wpływa na okres urzędowania Rady Kasy wzgl. członków Rady Kasy.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania się Rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi Kolegjum, złożone z 5 członków powołanych przez Radę Kasy większością $^2/_3$ głosów (§ 12 statutu niniejszego) na okres 6 lat. Przy wyborze głosuje się na każdego członka osobno. Przynajmniej 2 członków zarządu musi być wybranych z grona Magistratu.

Co 2 lata, początkowo przez losowanie a następnie w kolei starszeństwa wyboru — ustępuje 2 członków. W miejsce ustępujących powołani być mają nowi członkowie w sposób powyżej określony. (Patrz ustęp 8 § 8 rozp. wyk.).

Naczelnik Zarządu wybieranym jest przez Radę Kasy równocześnie z powołaniem innych członków Zarządu na ten sam okres czasu jak i inni członkowie Zarządu i jest przewodniczącym Zarządu. Równocześnie z wyborem Naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy. W miejsce członka Rady Kasy, który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera organ stanowiący związku poręczającego inną odpowiednią osobę (§ 6 statutu niniejszego) na członka Rady, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:
a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj oraz czynności Zarządu Kasy;
b) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;
c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów (pracowników) Kasy oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;
d) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj;
e) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zatwierdzenie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych Kasy;
f) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic jak również organizowania zakładów zastawniczych (lombardów);
g) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);
h) ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nie przewidziane;
i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu (§ 29 statutu niniejszego);
j) postanowienia o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy;

k) postanowienia w granicach, ustalonych statutem niniejszym, o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągania pożyczek;

l) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej tak w stosunku do dłużników Kasy jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w szczególnych przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;

ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, obowiązujących również klientelę co do sposobu załatwiania spraw;

m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów — prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;

n) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk;

o) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz ewentualne przyznanie remuneracyj dla członków Zarządu Kasy i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy za prace ponadobowiązkowe;

p) wydawanie opinji i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Kasy;

r) wystąpienie do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem o ewentl. likwidację Kasy;

s) ustalanie projektów zmian statutowych;

t) określenie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

Wykonanie uchwał Rady, wymienionych w punkcie c i d, nastąpić może po uzyskaniu na to zezwolenia władzy nadzorczej.

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje Przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak 2 razy na rok.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej trzech członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami naglemi nastąpić powinno conajmniej na 3 dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru, zapowiedzenie ustne potwierdzone powinno być protokólarnie.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 2 kolejne lub 5 choćby niekolejnych posiedzeń Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami, przewidzianemi w § 8 ust. 2 statutu niniejszego i w ustępie powyzszym, członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami, co członkowie stanowiącego związku poręczającego Kasy.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki;

b) wniosków o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów);

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń przywiązanych do odnośnych stanowisk;

d) wyboru Zarządu i Komisji Kasy;

e) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy;

f) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy;

h) uchwalania projektów zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków Rada Kasy może powziąć uchwałę większością $^2/_3$ obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej $^3/_4$ członków Rady.

O ile na dwóch kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, Naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada. W razie równości głosów przy wyborach, rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego. Głosowanie jest jawne. Na żądanie czterech obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała organu stanowiącego związku poręczającego.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy mogą być powoływani na posiedzenia Rady Kasy, celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybierać ze swego grona komisję.

Na posiedzeniach tych komisyj przewodniczy przewodniczący Rady lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonarjuszy) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za" i „przeciw", oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nieusprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół, oraz przez jednego członka Rady.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;

b) kierownictwo administracją Kasy, oraz nadzór nad administracją jej osobnych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

d) postanowienia o nabyciu na licytacji nieruchomości, obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonarjuszami) Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacyj Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

g) przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;

i) wyznaczanie dni i godzin przyjmowania klijentów, oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;

j) przygotowywanie wniosków na posiedzenia Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;

k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie niezastrzeżonych.

§ 18.

Naczelnik i członkowie Zarządu Kasy obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klijentów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy §§ 10—16 statutu niniejszego.

Powoływanie na urząd naczelnika i członków Zarządu wymaga zatwierdzenia ze strony organu wykonawczego związku poręczającego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje Naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca. Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników Kasy.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni trzech prawo sprzeciwu co do uchwał Rady i Zarządu i prawo wstrzymania wykonania zarządzeń tych organów, o ile uchwały te względnie zarządzenia sprzeczne z przepisami niniejszego statutu, z obowiązkiem niezwłocznego zwrócenia się w tych sprawach o decyzję Magistratu.

Naczelnik Zarządu zastępuje Kasę na zewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firma Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz tego podpisane przez jednego upoważnionego do tego przez Radę członka Zarządu Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy Zarząd Kasy może aż do odwołania kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów udzielić prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania. Prawem tem można również objąć upoważnienia do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy oraz dokumentów, z których ma powstać obowiązek prawny Kasy. W tym ostatnim przypadku koniecznym jest jednak zawsze nadto podpis naczelnika Zarządu lub jednego członka Zarządu.

Kierownictwo technicznych czynności Kasy sprawują pod nadzorem Rady Kasy i pod bezpośredniem zwierzchnictwem naczelnika Zarządu Kasy odpowiedzialni pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy i to kierownik i kontroler Kasy, mianowani przez Magistrat na wniosek Zarządu.

Są oni równocześnie bezpośrednimi przełożonymi służbowymi pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy powierzonych im działów.

§ 20.

Pracownicy Kasy nie mogą być czonkami Rady Kasy ani Komisji Rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też do poręczycieli.

Przepis ustępu pierwszego art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników Kasy odpowiednie zastosowanie.

Kierownik i kontroler Kasy są urzędnikami miejskimi i podlegają przepisom służbowym i dyscyplinarnym dla urzędników miejskich.

Uposażenie ich normuje Rada Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z pięciu członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy Kasy, natomiast mogą być do tej Komisji powoływane nie wchodzące w skład organów lub personelu pracowników Kasy osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego.

Przepisy ustępu 2 i 4 par. 9 rozp. z 26. 3. 28. (Dz. Ust. 44/424) odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność 4 członków Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokółowane. Protokół podpisuje przewodniczący i 2 członków Komisji Rewizyjnej.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10, 11, 14, ust. 1, 2 i 4 § 16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest badanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej dwa razy na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizyj określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów).

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy oraz jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) jakoteż w lokalu urzędowym jej związku poręczającego, a nadto ogłaszane w Orędowniku miasta Torunia.

II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych wierzycieli.

Fundusze, należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinne być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać wzgl. zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentl. strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy, mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezzwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy i t. p.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa

zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej. O sposobie użycia zysków decyduje Magistrat.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajną jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowanym może być tylko w sposób przewidziany w § 46, punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać wzgl. utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentl. strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się wyłącznie z wykazanych księgami zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędności fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacyj, jako też na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest Kasa tworzyć również fundusz specjalny na budowę własnego gmachu.

Fundusze powyższe mogą być tworzone dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swą prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzoną ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięcia rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do czterech miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nie przekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcie rachunkowe powinny być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10, natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5-ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisów wzgl. roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu, uskutecznionego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacyj, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firmy (nazwa) jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacyj Kasy, ani też żadnych transakcyj ze strony związku poręczającego.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty jednego złotego.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9 ust. 2 p. 1 statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładek oszczędnościowych w przypadkach wymienionych w § 42 rozporządzenia z 26 marca 1928.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład, złożony na poszczególną książeczkę, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentl. zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościowa wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19 ust 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika (kasjera) także przez podpis urzędnika obowiązanego do kontroli.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy, lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się z pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób, dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej, — nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej— wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawione na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób, uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskutecznione również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu tej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy wzgl. osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrocona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącania z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenia. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalne, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywaną być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenia można zmienić lub wycofać. Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś oznowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami

pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co rocznie z upływem roku.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia, następującego po dniu wpłaty, i liczy się do dnia, poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Kasa zastrzega sobie możność wyróżnienia w drodze premji lub rozlosowywania nagród, pewnych kategorji książeczek, które Rada Kasy uzna za zasługujące na takie wyróżnienie.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy od wkładów jako też warunki ewentualnych premij i rozlosowywanie nagród Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób, przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe wzgl. komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, wzgl. komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy; duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziale wzgl. zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od ogłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzania wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych jako też skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty wzgl. od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg trzydziestoletniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą wzgl. dotknięte zakazem sądowym lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzania wkładem, wzgl. przed upływem terminu, określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń (§ 23 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności wzgl. prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w spo-

sób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione w następujących przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie naznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu;

b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom, ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1. nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;

2. udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1-szym, najwyżej do wysokości $^{3}/_{4}$ ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;

3. udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy, przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;

4. nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób, określony dla pożyczek w punkcie 3;

5. udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczeniaw ewikcji — kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6. udzielać spółdzielniom, zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;

7. udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej 2 osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;

8. dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9. dyskontować, nie wcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe, wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe, wymienione w punkcie 1-szym niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1-szym papierów procentowych;

10. umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę:

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;

b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i komunalnych kasach oszczędności;

11. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem;

12. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych; zakup obligacyj tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki, nieruchomości, obciążone pożyczką, udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 3-go § 46 niniejszego statutu, powinne być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę, przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części pierwszych $^{3}/_{4}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych $^{2}/_{3}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

Uiszczanie premij ubezpieczeniowych przyjmuje Kasa na siebie za odpowiedniem za to odszkodowaniem.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać wzgl. umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych lub papierach, przez Państwo gwarantowanych, conajmniej 5 procent ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 złotych. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdy zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości wzgl. nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty, Kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10 proc., nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyj związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);

2. umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych, przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w § niniejszym i punkcie 12-ym § 46 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy, wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości, obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1. redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz w innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu.

2. przyjmować za opłatą jako depozyt na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za zrealizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów.

3. podejmować się kupna i sprzedaży państwowych, tudzież innych notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych, oraz zarządzania niemi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów procentowych;

4. załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych itp. dokumentów.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawnioną jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego własne realności;

b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednak z ograniczeniami wynikającemi z obowiązku posiadania, względnie umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez

Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego.

c) prowadzić agentury Banku Polskiego, oraz banków państwowych i komunalnych;

d) wynajmować schowki w swym skarbcu. wzgl. w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Radę Kasy ustalonych;

e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorentowe);

f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klijenta w Kasie funduszów oraz w granicach funduszów posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

IV. Szczegółowe uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządząca się statutem niniejszym Kasa, jako komunalna Kasa Oszczędności, jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339), wolna:

1. od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu);

2. od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3. od opłat stemplowych od podań, wnoszonych tak przez Kasę jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent, o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty 5000 złotych (§ 52 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. w sprawie wykonania wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności).

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę, są w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wolne od opłaty stemplowej.

Pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od Kasy, podlegają w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej opłacie stemplowej w wysokości 0,3 proc. od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery, notowane na giełdzie, mają być sprzedane po cenie giełdowej a nienotowane — po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacyj, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych. (Na obszarze mocy obowiązującej Kodeksu Napoleona zapis do takiej księgi sznurowej komunalnej kasy oszczędności uważa się za równorzędny z zarejestrowaniem, przewidzianem w artykule 2074 tegoż kodeksu).

V. Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dowolna lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały związku poręczającego, zatwierdzonej przez władze nadzorcze.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ustępie 3-im artykułu 30-go wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jako też wdrożenie postępowania likwidacyjnego, ogłasza się w dzienniku urzędowym miasta Torunia.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie co najmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczą na pokrycie zobowiązań Kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego Komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem 6-ciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30 do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwdacyjnego po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakła-

dowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie Kasy (oraz jej ewentualnych oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) podaje związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

VI. Władze Nadzorcze.

§ 57.

Władza nadzorcza nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym, jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji I-ej Wojewoda, z którym współdziała w przypadkach przepisami tegoż paragrafu oznaczonych Wydział Wojewódzki (Izba Wojewódzka) a w instacji II-ej i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia niesprawiedliwości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby Komisarza na koszt Kasy lub związku poręczającego dla zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia Komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

VII. Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia go w Orędowniku Toruńskim.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

234.

Ogłoszenie Burmistrza miasta Brodnicy zawierające Statut Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Brodnicy.

Na podstawie § 18 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 424) ogłaszam niniejszem uchwalony 16 czerwca 1928 roku przez Radę Miejską miasta Brodnicy Statut Komunalnej Kasy Oszczędności. Statut ten został zatwierdzony przez Wojewodę Pomorskiego na podstawie uchwały Izby Wojewódzkiej z dn. 23 lipca 1928 dekretem z dnia 5 września 1928 r. Nr. III F. 6628/28.

Brodnica, dnia 26 września 1929 r.

Burmistrz
w z. (—) Mechlin.

Statut Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Brodnicy.

I. Organizacja Kasy.

A. Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel kasy.

§ 1.

„Komunalna Kasa Oszczędności miasta Brodnicy" zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Brodnicy n/Drw. przez związek komunalny miasta Brodnicy.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy powyższej stanowi obszar miasta Brodnicy i powiatu brodnickiego.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Brodnicy posiada odrębną osobowość prawną i w granicach statutu niniejszego korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339).

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Brodnicy jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie oraz uprzystępniać ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek komunalny miasta Brodnicy jako związek poręczający kasę, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.

Związek poręczający przyznał także Kasie na kapitał zakładowy sumę 5.000 zł, pozatem przejmuje Komunalna Kasa Oszczędności miasta Brodnicy wszelkie aktywa i pasywa dotychczasowej Miejskiej Kasy Oszczędności.

B. Skład, sposób wyboru i odwołania tudzież kompetencje organów Kasy i jej Komisji Rewizyjnej.

§ 5.

Organami Kasy są:

1. Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy;
2. Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem się z 5 członków. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rad miejskich na obszarze Państwa.

Członków Rady Kasy wybiera na lat 4 stanowiący organ związku poręczającego, najmniej 3-ch członków musi być wybranych z grona organu stanowiącego związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza tego grona, z tych conajmniej jeden winien być członkiem Magistratu.

Z pośród swych członków wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego wybiera Rada Kasy zwykłą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego nie wpływa na okres urzędowania Rady Kasy, względnie członków Rady Kasy. Członkowie Rady Kasy, wybrani z grona członków organu stanowiącego, tracą swój mandat do Rady Kasy z chwilą ustąpienia z organu stanowiącego.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki, aż do czasu ukonstytuowania się Rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi Kolegium złożone z 3-ch członków, powołanych przez Radę Kasy zwykłą większością głosów (§ 12 statutu niniejszego) na okres 6 lat. Przy wyborze głosuje się na każdego członka osobno.

Naczelnik Zarządu wybieranym jest przez Radę Kasy równocześnie z powołaniem innych członków Zarządu na ten sam okres czasu jak inni członkowie zarządu i jest przewodniczącym Zarządu. Równocześnie z wyborem Naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy. W miejsce członka Rady Kasy, który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera organ stanowiący związku poręczającego inną odpowiednią osobę (§ 6 statutu niniejszego) na członka Rady, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj oraz czynności Zarządu Kasy;
b) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;
c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów (pracowników) Kasy oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;
d) zbywanie i obciażanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj;
e) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zatwierdzenie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych Kasy;
f) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic jak również organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów);
g) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);
h) ustalanie preliminarza Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nie przewidziane;
i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu (§ 29 statutu niniejszego);
j) postanawianie o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków powstałych z obrotów Kasy;
k) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągania pożyczek;
l) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej tak w stosunku do dłużników Kasy jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w poszczególnych przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;
ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, obowiązujących również klientelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;
m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów — prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;
n) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur i dyrektorów Kasy;
o) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz ewentl. przyznawanie remuneracyj dla członków Zarządu Kasy i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy za prace ponadobowiązkowe;
p) postanawianie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej) dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy oraz ustalanie statutu emerytalnego dla tychże;
r) postanawianie o przepisach dyscyplinarnych dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, określenie władz dyscyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji;
s) wydawanie opinji i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Kasy;
t) wystąpienie do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy;
u) ustalanie projektów zmian statutowych;

w) określenie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 10.

Posiedzenia Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak cztery razy na rok.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej trzech członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami naglemi nastąpić powinno conajmniej na 1 dzień przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru, zapowiedzenie ustne potwierdzone być powinno protokólarnie.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 kolejnych lub 5 choćby niekolejnych posiedzeń Rady Kasy może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami przewidzianemi w § 8 ust. 2 statutu niniejszego i w ustępie powyższym członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami co członkowie organu stanowiącego związku poręczającego Kasę.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki;

b) wniosek o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów);

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk;

d) wyboru Zarządu i Komisji Kasy;

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów Kasy, oraz przyznawanie remuneracji członkom Zarządu i pracownikom (funkcjonarjuszom) Kasy;

f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy

g) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy;

h) uchwalania projektów zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków, Rada Kasy może powziąć uchwałę większością połowy obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej $^4/_5$ członków Rady.

O ile na dwóch kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada, w razie równości głosów przy wyborach, rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie dwóch obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała organu stanowiącego związku poręczającego.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy mogą być powoływani na posiedzenia Rady Kasy, celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybierać ze swego grona komisje.

Na posiedzeniach tych komisyj przewodniczy Naczelnik Zarządu lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za“ i „przeciw“, oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach

liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nieusprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół, oraz przez jednego członka Rady.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem, sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;

b) kierownictwo administracją Kasy, oraz nadzór nad administracją jej osobistych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości, obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonarjuszami) Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacyj Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

g) mianowanie pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie, jakoteż przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;

i) wyznaczanie dni i godzin, przyjmowania klijentów, oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;

j) przygotowanie wniosków na posiedzenie Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;

k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

§ 18.

Naczelnik i członkowie Zarządu Kasy obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klijentów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy §§ 10—16 statutu niniejszego.

Powołanie na urząd naczelnika i członków Zarządu wymaga zatwierdzenia ze strony organu wykonawczego związku poręczającego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca.

Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni trzech prawo sprzeciwu co do uchwał Zarządu i Rady Kasy i prawo wstrzymania wykonania zarządzeń tychże organów Kasy, jeżeli uchwały te są zdaniem jego sprzeczne z interesem Kasy wzgl. Związku poręczającego, z obowiązkiem niezwłocznego zwrócenia się w tych sprawach o decyzję do organu wykonawczego związku poręczającego.

Naczelnik Zarządu zastępuje Kasę na zewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firma Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz tego podpisane przez jednego upoważnionego do tego przez Radę członka Zarządu Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy, Zarząd Kasy może aż do odwołania, kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy jej oddziałów, zbiornic i zakładów udzielić prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania. Prawem tem można również objąć upoważnienia do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy oraz dokumentów, z których ma powstać obowiązek prawny Kasy. W tym ostatnim przypadku koniecznym jest jednak zawsze nadto podpis naczelnika Zarządu.

Kierownictwo technicznych czynności Kasy sprawuje pod nadzorem Rady Kasy i pod bezpośrednim zwierzchnictwem Naczelnika Zarządu Kasy odpowiedzialny pracownik względnie członek Zarządu Kasy z tytułem Dyrektora Kasy.

Jest on równocześnie bezpośrednim przełożonym służbowym pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy ani Komisji Rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli.

Przepis ustępu pierwszego art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane przez Radę Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z trzech członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy Kasy, natomiast mogą być do tej Ko-

misji powołane nie wchodzące w skład organów lub personelu pracowników Kasy, osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego.

Przepisy ustępu 3 § 11 statutu niniejszego odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędna jest obecność dwóch członków Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokółowane. Protokół podpisuje przewodniczący i jeden członek Komisji Rewizyjnej.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10, 11, 14, ust. 1, 2 i 4 § 16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest badanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizyj określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń a w szczególności zakładów zastawniczych (lombardów).

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpis organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy i zakładów zastawniczych (lombardów) jakoteż w lokalu urzędowym jej związku poręczającego, a nadto w gazecie miejscowej, uznanej przez Radę Kasy jako organ urzędowy.

II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych **wierzycieli**.

Fundusze należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać wzgl. zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentl. strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy, mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezzwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy i t. p.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajna jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowanym może być tylko w sposób przewidziany w § 46, punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać wzgl. utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentl. strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się wyłącznie z wykazanych księgami zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędności fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacyj, jako też na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest Kasa tworzyć również fundusze specjalne: np. fundusz emerytalny, waloryzacyjny, budowlany i t. p.

Fundusze powyższe mogą być tworzone dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swą prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzona ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięcie rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do trzech miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne obiekty należy wykazywać w wartości nie przekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcie rachunkowe powinne być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10, natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5-ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków wzgl. roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu, uskutecznionego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych rodzajów operacyj, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firmy (nazwa) jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacyj Kasy, ani też żadnych transakcyj ze strony związku poręczającego.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty trzech złotych.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9 ust. 2 p. 1 statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy wkładka nie dosięga dopuszczalnej statutem najniższej kwoty wkładki lub sama wzgl. łącznie z poprzedniemi przekracza ustanowioną tym statutem najwyższą kwotę wkładów;

b) gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę;

c) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;

d) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładowego;

e) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy;

f) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład, złożony na poszczególną książeczkę, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentl. zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19 ust. 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika (kasjera), także przez podpis drugiego członka Zarządu.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy, lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się w sposób, dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej, nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej— wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawiane na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób, uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu tej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za uprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy wzgl. osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalne, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywana być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenia można zmienić lub wycofać. Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co rocznie z upływem roku.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia, następującego po dniu wpłaty, i liczy się do dnia, poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów, Kasa podaje do publicznej wiadomości przez wywieszenie w lokalu Kasy.

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób, przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe wzgl. komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, wzgl. komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie kasy, duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziale wzgl. zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od ogłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych jako też skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty wzgl. od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg trzydziestoletniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą wzgl. dotknięte zakazem sądowym lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzania wkładem, wzgl. przed upływem terminu, określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 25 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności wzgl. prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 25 statutu niniejszego).

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione w następujących przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie naznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu;

b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom, ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1. nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;

2. udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1-szym, najwyżej do wysokości $^{3}/_{4}$ ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;

3. udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedtermino-

wego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy, przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;

4. nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób, określony dla pożyczek w punkcie 3;

5. udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji — kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6. udzielać spółdzielniom, zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;

7. udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej 2 osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;

8. dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9. dyskontować, nie wcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1-szym niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1-szym papierów procentowych;

10. umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę:

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;

b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i komunalnych kasach oszczędności;

11. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem;

12. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych; zakup obligacyj tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki, nieruchomości, obciążone pożyczką, udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 3-go § 46 niniejszego statutu, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę, przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części pierwszych 3/4 części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych 7/8 części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

Uiszczanie premij ubezpieczeniowych przyjmuje Kasa na siebie za odpowiedniem za to odszkodowaniem.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać wzgl. umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5 procent ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 złotych. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdy zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości wzgl. nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru

nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty, Kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10 proc., nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyj związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);

2. umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych, przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w § niniejszym i punkcie 12-ym § 46 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy, wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości, obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1. redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz w innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu.

2. przyjmować za opłatą jako depozyt na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za zrealizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów.

3. podejmować się kupna i sprzedaży państwowych, tudzież innych notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych, oraz zarządzania niemi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów procentowych;

4. załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych itp. dokumentów.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawnioną jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego własnę realności;

b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami, wynikającemi z obowiązku posiadania, wzgl. umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego;

c) prowadzić agentury Banku Polskiego, oraz banków państwowych i komunalnych;

d) wynajmować schowki w swym skarbcu, wzgl. w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Radę Kasy ustalonych;

e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorentowe);

f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klijenta w Kasie funduszów oraz w granicach funduszów posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

IV. Szczegółowe uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządząca się statutem niniejszym Kasa, jako Komunalna Kasa Oszczędności, jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339), wolna:

1. od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu);

2. od podatków komunalnych do powyższych podatków;

3. od opłat stemplowych od podań, wnoszonych tak przez Kasę jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku, od kapitałów i rent, o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty 5000 zł. (§ 52 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. w sprawie wykonania wymienionego wyżej

rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności).

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę, są, w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, wolne od opłaty stemplowej.

Pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od Kasy podlegają, w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery, notowane na giełdzie mają być sprzedane po cenie giełdowej a nie notowane — po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacyj, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych.

V. Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa. Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały związku poręczającego, zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ustępie 3-cim art. 30-go wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie wadzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jakoteż wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w Orędowniku Urzędowym powiatu brodnickiego.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie, conajmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien, w myśl obowiązujących przepisów, dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem sześciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności od chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30 do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzytelności, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie Kasy oraz jej ewentl. oddziałów zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów), podaje związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

VI. Władze Nadzorcze.

§ 57.

Wadzą nadzorczą nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym, jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji I-szej Wojewoda, z którym współdziała w przypadkach przepisami tegoż paragrafu oznaczonych Wydział Wojewódzki (Izba Wojewódzka) — a w instancji II-giej i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt kasy lub związku poręczającego dla zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

VII. Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia go w Orędowniku Urzędowym związku poręczającego.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

235.

Ogłoszenie Burmistrza m. Chojnic, zawierające Statut Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Chojnic.

Na podstawie § 18 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 424) ogłaszam niniejszem uchwalony 10 lipca 1928 r. przez Radę Miejską m. Chojnic statut Komunalnej Kasy Oszczędności. Statut ten został zatwierdzony przez Wojewodę Pomorskiego na podstawie uchwały Izby Wojewódzkiej z dnia 18 października 1928 r. dekretem 8. listopada 1928 r. Nr. III. F. 6243/29.

Chojnice, dnia 26 września 1929 r.
Nr. 2052/29.

Burmistrz
(—) Dr. Sobierajczyk.

STATUT

Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Chojnic.

I. Organizacja Kasy.

A. Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel kasy.

§ 1.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Chojnic w Chojnicach zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Chojnicach przez związek komunalny miasta w Chojnicach.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy powyższej stanowi obszar miasta i powiatu Chojnic.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Chojnic w Chojnicach posiada odrębną osobowość prawną i w granicach statutu niniejszego korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r., o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339).

Kasie tej służy prawo otwierania zbiornic oraz prawo otwierania oddziałów na podstawie uchwały stanowiącego organu związku poręczającego i za zgodą władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Chojnic w Chojnicach jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie oraz uprzystępniać ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek komunalny miasta jako związek poręczający Kasę, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.

Związek poręczający przekazuje tejże Kasie cały majątek dotychczasowej Miejskiej Kasie Oszczędności, jaki wykaże bilans zamknięcia i otwarcia w dniu przejęcia Kasy przez nowy zarząd, najmniej jednak 200 000 zł.

§ 5.

Organami Kasy są:
1. Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy;
2. Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem się z 5 członków. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat 6 stanowiący organ związku poręczającego; najmniej 3 członków musi być wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza tego grona.

Co 2 lata przez losowanie, a następnie w kolei starszeństwa wyboru ustępuje dwóch członków, a w ich miejsce wybrani zostają nowi członkowie Rady Kasy na normalny okres urzędowania, stale jednakże przestrzeganą być musi zasada, by w składzie Rady każdocześnie istniało 3 członków z grona organu stanowiącego związku poręczającego.

Z pośród swych czonków wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego wybiera Rada Kasy zwykłą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego nie wpływa na okres urzędowania Rady Kasy względnie członków Rady Kasy.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania się Rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi:
Naczelnik Zarządu wybierany na 4 lata przez Radę Kasy. Równocześnie z wyborem Naczelnika Zarządu — Rada Kasy naznacza jego zastępcę.

Naczelnikiem względnie członkiem Zarządu może być wybrany płatny Kierownik Biur lub Dyrektor Kasy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy. W miejsce członka Rady Kasy, który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera organ stanowiący związku poręczającego inną odpowiednią osobę (§ 6 statutu niniejszego) na członka Rady, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj oraz czynności Zarządu Kasy;
b) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;
c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów (pracowników) Kasy oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;
d) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj;
e) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zatwierdzanie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych Kasy;
f) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic jak również organizowania zakładów zastawniczych (lombardów);
g) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);
h) ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nie przewidziane,
i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu § 29 statutu niniejszego;
j) postanowienia o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy;
k) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągnięcia pożyczek;
l) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej tak w stosunku do dłużników Kasy jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w poszczególnych przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;
ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, obowiązujących również klientelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;
m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów — prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnien do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;
n) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur i dyrektorów Kasy;
o) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz ewentualne przyznanie renumeracyj dla członków Zarządu Kasy i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy za prace ponadobowiązkowe;
p) postanawianie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej dla pracowników) funkcjonarjuszów Kasy oraz ustalenie statutu emerytalnego dla tychże;
r) postanawianie o przepisach dyscyplinarnych dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, określenie władz dyscyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji;
s) wydawanie opinji i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Kasy;
t) wystąpienie do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy;
u) ustalanie projektów zmian statutowych;
w) określenie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy. — Wykonanie uchwał Rady wymienionych w punkcie c) i d) nastąpić może po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej.

§ 10.

Posiedzenia Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jeden raz na miesiąc.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej jednego członka Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami naglemi nastąpić powinno conajmniej na trzy dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru, zapowiedzenie ustne potwierdzone być powinno protokólarnie.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 kolejnych lub 5 choćby niekolejnych posiedzeń Rady Kasy może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami przewidzianemi w § 8 ust. 2 statutu niniejszego i w ustępie powyższym członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa

zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami co członkowie organu stanowiącego związku poręczającego Kasę.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach podług zasad, ustalonych uchwałą Rady Kasy.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki;

b) wniosków o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów);

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do poszczególnych stanowisk;

d) wyboru Zarządu i Komisji Kasy;

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów Kasy, oraz przyznawanie remuneracji członkom Zarządu i pracownikom (funkcjonarjuszom) Kasy;

f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy;

g) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy;

h) uchwalania projektów zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków, Rada Kasy może powziąć uchwałę większością zwykłą obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej $^{4}/_{5}$ członków Rady.

O ile na dwóch kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada, w razie równości głosów przy wyborach, rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie każdego z obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała organu stanowiącego związku poręczającego.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy mogą być powoływani na posiedzenia Rady Kasy, celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybierać ze swego grona komisję.

Na posiedzeniach tych komisyj przewodniczy przewodniczący Rady lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za" i „przeciw", oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nieusprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół, oraz przez jednego członka Rady.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem i sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;

b) kierownictwo administracją Kasy, oraz nadzór nad administracją jej osobnych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości, obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonarjuszami) Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty

obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacyj Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

g) mianowanie pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie, jakoteż przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;

i) wyznaczanie dni i godzin, przyjmowania klijentów, oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;

j) przygotowanie wniosków na posiedzenie Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;

k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie niezastrzeżonych.

§ 18.

Naczelnik Zarządu Kasy obowiązany jest dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klijentów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy § 10—16 statutu niniejszego.

Powołanie na urząd naczelnika Zarządu wymaga zatwierdzenia ze strony organu wykonawczego związku poręczającego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca.

Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem sużbowym wszystkich pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni trzech prawo sprzeciwu co do uchwał Rady i prawo wstrzymania wykonania zarządzeń tych organów w przypadkach następujących:

a) gdy organ ten przekroczy swoją kompetencję;

b) gdy uchwała odnośna stoi w sprzeczności z interesem Kasy względnie związku poręczającego z obowiązkiem niezwłocznego zwrócenia się w tych sprawach o decyzję do Magistratu.

Naczelnik Zarządu zastępuje Kasę na zewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firma Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz tego podpisane przez jednego upoważnionego do tego przez Radę członka Rady Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy, Zarząd Kasy może aż do odwołania, kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy jej oddziałów, zbiornic i zakładów udzielić prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania. Prawem tem można również objąć upoważnienia do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy oraz dokumentów, z których ma powstać obowiązek prawny Kasy. W tym ostatnim przypadku koniecznym jest jednak zawsze nadto podpis naczelnika Zarządu.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy ani Komisji Rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli.

Przepis ustępu pierwszego art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonarjuszy) Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane przez Radę Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z pięciu członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy Kasy, natomiast mogą być do tej Komisji powołane nie wchodzące w skład organów lub personelu pracowników Kasy, osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego.

Przepisy ustępu 3 § 9 statutu niniejszego odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej jest każdorazowy przewodniczący organu wykonawczego związku poręczającego.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność $^{2}/_{3}$ członków Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokółowane. Protokół podpisuje przewodniczący i 1 członek Komisji Rewizyjnej.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10, 11, 14, ust. 1, 2 i 4 § 16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest badanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej jeden raz na miesiąc.

Tok i sposób dokonywania rewizyj określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów).

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy oraz jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) jakoteż w lokalu urzędowym jej związku poręczającego, a nadto jednorazowo w prasie miejscowej.

II. Majatek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych wierzycieli.

Fundusze należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać wzgl. zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentl. strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy, mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezzwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy i t. p.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości zużyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajna jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowanym może być tylko w sposób przewidziany w § 46, punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać wzgl. utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentl. strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się (uzupełnia się) wyłącznie z wykazanych księgami zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędności fundusz ten nie może być policzony.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacyj, jako też na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest Kasa tworzyć również następujące fundusze specjalne:

a) fundusz wątpliwych pretensyj;
b) fundusz emerytalny.

Fundusze powyższe mogą być tworzone dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swą prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzona ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięciem rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do czterech miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich

wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nie przekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcie rachunkowe powinne być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10, natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5-ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisków wzgl. roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu, uskutecznionego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacyj, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firma (nazwa) jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacyj Kasy, ani też żadnych transakcyj ze strony związku poręczającego.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty jednego złotego.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9 ust. 2 p. 1 statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy wkładka nie dosięga dopuszczalnej statutem najniższej kwoty wkładki lub sama wzgl. łącznie z poprzedniemi przekracza ustanowioną tym statutem najwyższą kwotę wkładów;

b) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie

c) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy;

d) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentl. zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest statut niniejszy.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19 ust. 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika (kasjera); także przez podpis kierownika lub jego zastępcy.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy, lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się z pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób, dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej, — nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej — wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków

lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawiane na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób, uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu tej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy wzgl. osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalne, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywaną być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenia można zmienić lub wycofać. Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś oznowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo - oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co pół roku według połowy ustalonej stopy z upływem półrocza.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia, następującego po dniu wpłaty, i liczy się do dnia, poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów jakoteż warunki ewentualnych premij i rozlosowywania nagród Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób, przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe wzgl. komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, wzgl. komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może na-

stąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy, duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inna utrate książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziale wzgl. zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od ogłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych jako też skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty wzgl. od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg trzydziestoletniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą wzgl. dotknięte zakazem sądowym lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzania wkładem, wzgl. przed upływem terminu, określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności wzgl. prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione w następujących przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie naznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu;

b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom, ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1. nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;

2. udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1-szym, najwyżej do wysokości $^{3}/_{4}$ ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;

3. udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy, przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;

4. nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób, określony dla pożyczek w punkcie 3;

5. udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji — kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6. udzielać spółdzielniom, zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;

7. udzielać pożyczek za zobowiązaniami piśmiennemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej 2 osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;

8. dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9. dyskontować, nie wcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1-szym niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1-szym papierów procentowych;

10. umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę:

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;

b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i komunalnych kasach oszczędności;

11. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za uprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem;

12. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych; zakup obligacyi tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki, nieruchomości obciążone pożyczką, udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 3-go § 46 statutu niniejszego powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych $^{3}/_{4}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych $^{2}/_{3}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

Uiszczanie premij ubezpieczeniowych przyjmuje Kasa na siebie za odpowiedniem za to odszkodowaniem.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać wzgl. umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5 procent ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 złotych. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero gdyby zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości wzgl. nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty, Kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10 proc., nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyi związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);

2. umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych, przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w § niniejszym i punkcie 12-ym § 46 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy, wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości, obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1. redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz w innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu.

2. przyjmować za opłatą jako depozyty na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za zrealizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów.

3. podejmować się kupna i sprzedaży państwowych, tudzież innych notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych, oraz zarządzania niemi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów procentowych;

4. załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych itp. dokumentów.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawniona jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego własne realności;

b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami, wynikającemi z obwiązku posiadania, względnie umieszczania zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego.

c) prowadzić agentury Banku Polskiego, oraz banków państwowych i komunalnych;

d) wynajmować schowki w swym skarbcu, wzgl. w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Radę Kasy ustalonych;

e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorentowe);

f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klijenta w Kasie funduszów oraz w granicach funduszów, posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

IV. Szczegółowe uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządząca się statutem niniejszym Kasa, jako komunalna Kasa Oszczędności, jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339), wolna:

1. od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu);

2. od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3. od opłat stemplowych od podań, wnoszonych tak przez Kasę jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent, o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty 5000 złotych (§ 52 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 roku w sprawie wykonania wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności).

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę, są w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczpospolitej wolne od opłaty stemplowej.

Pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od Kasy, podlegają w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej opłacie stemplowej w wysokości 0.3 od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery, notowane na giełdzie, mają być sprzedane po cenie giełdowej, a nienotowane — po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być za-

pisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacyj, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych. (Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu Napoleona zapis do takiej księgi sznurowej komunalnej kasy oszczędności uważa się za równorzędny z zarejestrowaniem, przewidzianem w artykule 2074 tegoż kodeksu).

V. Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały związku poręczającego zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ustępie 3-im artykułu 30-go wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jakoteż wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w Dzienniku Pomorskim.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszeń statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie co najmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładek oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem 6-ciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30-ci do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego, i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie Kasy oraz jej ewentualnych oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) podaje związek poręczający w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

VII. Przepisy końcowe.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym, jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji I-ej Wojewoda, z którym współdziała w wypadkach przepisami tegoż paragrafu oznaczonych Izba Wojewódzka a w instancji II-ej i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiazujacym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt Kasy lub zwiazku poręczajacego dla zarzadu Kasa do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstepuie we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarzadu Kasy.

VII. Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia go w Dzienniku Pomorskim, Chojnice.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

236.

Ogłoszenie Burmistrza miasta Chełmna, zawierające Statut Komunalnej Kasy Oszczędności m. Chełmna.

Na podstawie § 18 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 424) ogłaszam niniejszem uchwalony 28 czerwca 1928 roku przez Radę Miejską miasta Chełmna. Statut Komunalnej Kasy Oszczędności. Statut ten został zatwierdzony przez Wojewodę Pomorskiego na podstawie uchwały Izby Wojewódzkiej z dnia 23 lipca 1928 r. dekretem z dnia 10 września 1928 r. Nr. III. F. 6191/28.

Chełmno, dnia 26 września 1929 r.

Nr. 1657/29. K. O.

Burmistrz

(—) Zawadzki.

STATUT
Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Chełmna.
I. Organizacja Kasy.
A. Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel kasy.

§ 1.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Chełmna zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Chełmnie przez związek komunalny miasta.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy, a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej kasy.

Terytorjalny zakres działania kasy powyższej stanowi obszar Państwa Polskiego. O ile zaś chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych i prawo tworzenia oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) rozciąga się zakres działania tylko na obszar administracyjny miasta Chełmna.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Chełmna posiada odrębną osobowość prawną i w granicach statutu niniejszego korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339).

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Chemna jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie oraz uprzystępniać ludności tani kredyt.

§ 4.

a) Związek komunalny miasta Chełmna, jako związek poręczający Kasę, ponosi wobec osób trzecich, odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.
b) Komunalna Kasa Oszczędności m. Chełmna przejmuje wszelkie aktywa i pasywa dotychczasowej Miejskiej Kasy Oszczędności.

B. Skład, sposób wyboru i odwołania tudzież kompetencje organów Kasy i jej Komisji Rewizyjnej.

§ 5.

Organami Kasy są:
1. Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy;
2. Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem się z 7 członków. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rady miejskiej. Członków Rady Kasy wybiera na lat 6 rada miejska, najmniej 4 członków musi być wybranych z grona rady miejskiej, reszta może pochodzić z poza jej grona z tem, że 2 (dwuch) muszą być członkami Magistratu.

Co dwa lata, początkowo przez losowanie, a następnie w kolei starszeństwa wyboru, ustępuje 2 członków, a w ich miejsce wybrani zostają nowi członkowie Rady Kasy na normalny okres urzędowania, stale jednakże przestrzeganą być musi zasada, by w składzie Rady każdocześnie istniało 4 członków z grona Rady Miejskiej oraz 2 członków Magistratu.

Z pośród swych członków wybranych z grona Rady Miejskiej wybiera Rada Kasy większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę. Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani. Zmiana składu lub kadencji Rady Miejskiej nie wpływa na okres urzędowania Rady Kasy względnie członków Rady Kasy.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki, aż do czasu ukonstytuowania się Rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi:

Kolegjum, złożone z 3 członków, powołanych przez Radę Kasy większością głosów (§ 12 statutu niniejszego) na okres 6 lat i zatwierdzonych przez Magistrat.

Przy wyborze głosuje się na każdego członka osobno.

Naczelnik Zarządu wybieranym jest przez członków Zarządu z ich grona na ten sam okres czasu, jak i inni członkowie Zarządu i jest przewodniczącym Zarządu. Wybór jego wymaga zatwierdzenia Magistratu. Równocześnie z wyborem Naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy. Członkami zarządu mogą być wybrani płatni urzędnicy miejscy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy. W miejsce członka Rady Kasy który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera Rada Miejska inną odpowiednią osobę (§ 6 statutu niniejszego) na członka Rady, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:
a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj oraz czynności Zarządu Kasy;
b) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;
c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów (pracowników) Kasy oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;
d) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj;
e) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zatwierdzenie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych Kasy;
f) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane Magistratowi i Radzie Miejskiej w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic

jak również organizowania zakładów zastawniczych (lombardów);

g) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

h) ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nie przewidziane;

i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich Magistratowi i Radzie Miejskiej (§ 29 statutu niniejszego))

j) postanowienia o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy;

k) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągnięcia pożyczek;

l) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej tak w stosunku do dłużników Kasy jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w szczególnych przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;

ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, obowiązujących również klientelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;

m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów — prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;

n) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur i dyrektorów Kasy;

o) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz ewentualne przyznanie renumeracyj dla członków Zarządu Kasy i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy za prace ponadobowiązkowe;

p) postanawianie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej dla pracowników) funkcjonarjuszów Kasy oraz ustalenie statutu emerytalnego dla tychże;

r) postanawianie o przepisach dyscyplinarnych dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, określenie władz dyscyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji;

s) wydawanie opinji i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Kasy;

t) wystąpienie do Magistratu i Rady Miejskiej z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy;

u) ustalanie projektów zmian statutowych;

w) określenie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy. — Postanowienia Rady Kasy pod literami c, d, h, j, k, n, p, wymagają zatwierdzenia Magistratu i Rady Miejskiej, pod literą r) zatwierdzenia Magistratu.

§ 10.

Posiedzenia Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak raz na miesiąc.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie Magistratu lub Rady Miejskiej, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej połowy członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłemi nastąpić powinno conajmniej na 48 godzin przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru (kurendą).

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 4 posiedzenia kolejno lub 6 posiedzeń choćby niekolejnych w ciągu roku kalendarzowego posiedzeń Rady Kasy może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały Rady Miejskiej na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami przewidzianemi w § 8 ust. 2 statutu niniejszego i w ustępie powyższym członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami co członkowie Rady Miejskiej.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach podług zasad, ustalonych uchwałą Rady Miejskiej.

Członkowie Rady są zobowiązani dochować tajemnicy co do przebiegu obrad na posiedzeniach, co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobów wytwórczości zawodowej klijentów Kasy. Za wyjawienie tajemnic w powyższych sprawach może członek Rady być pozbawiony mandatu z mocy uchwały Rady Miejskiej.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki;

b) wniosków o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów);

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk;

d) wyboru Zarządu i Komisji Kasy;

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów Kasy, oraz przyznawanie remuneracji członkom Zarządu i pracownikom (funkcjonarjuszom) Kasy;

f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy;

g) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy;

h) uchwalania projektów zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków, Rada Kasy może powziąć uchwałę zwykłą większością conajmniej $^{2}/_{3}$ (5) członków Rady.

O ile na dwóch kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić Magistrat, który może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada, w razie równości głosów przy wyborach, rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie jednego z obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien opuścić posiedzenie, jeżeli przedmiotem są sprawy, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała Rady Miejskiej.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy mogą być powoływani na posiedzenia Rady Kasy, celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybierać ze swego grona komisję.

Na posiedzeniach tych komisyj przewodniczy Naczelnik Zarządu lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za" i „przeciw", oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nieusprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być przed zamknięciem posiedzenia Radzie Kasy odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół i obecnych członków Rady.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem, sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;

b) kierownictwo administracją Kasy, oraz nadzór nad administracją jej osobistych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) sporządzenie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości, obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;

e) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacyj Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

f) mianowanie za zgodą Magistratu pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie, jako też przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych,

g) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;

h) wyznaczanie dni i godzin, przyjmowania klijentów, oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;

i) przygotowanie wniosków na posiedzenie Rady Kasy i wykonanie jej uchwał,

k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie niezastrzeżonych.

§ 18.

Naczelnik i członkowie Zarządu Kasy obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klijentów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy §§ 10—16 statutu niniejszego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca.

Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni 3 prawo sprzeciwu co do uchwał Rady Kasy w przypadkach następujących:

a) gdy sprzeczne są z etyką kupiecką;

b) gdy sprzeczne są z interesem Kasy wzgl. gminy miasta Chełmna, z obowiązkiem niezwłocznego zwrócenia się w tych sprawach o decyzję do Magistratu.

Naczelnik Zarządu lub jego zastępca zastępuje Kasę nazewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firma Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz tego podpisane przez jednego upoważnionego do tego przez Radę członka Zarządu Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy, Zarząd Kasy może aż do odwołania, kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy jej oddziałów, zbiornic i zakładów udzielić prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania. Prawem tem można również objąć upoważnienia do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy oraz dokumentów, z których ma powstać obowiązek prawny Kasy. W tym ostatnim przypadku koniecznym jest jednak zawsze nadto podpis naczelnika Zarządu lub jednego członka Zarządu.

Kierownictwo technicznych czynności Kasy sprawuje pod nadzorem Rady Kasy i pod bezpośredniem zwierzchnictwem naczelnika Zarządu Kasy, odpowiedzialny pracownik Kasy z tytułem naczelnika Kasy. Jest on równocześnie bezpośrednim przełożonym służbowym pracowników Kasy powierzonego mu działu.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy ani Komisji Rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli.

Przepis ustępu pierwszego art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane z upoważnienia Rady przez Zarząd Kasy.

§ 21.

Korporacje miejskie sprawują kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z trzech członków, których wybiera i odwołuje Rada Miejska.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy, natomiast mogą być do tej Komisji powołane nie wchodzące w skład organów lub personelu pracowników Kasy, osoby z pośród lub z poza grona organu Rady Miejskiej, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Miejskiej.

Przepisy ustępu 3 § 11 odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność dwóch członków Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokółowane. Protokół podpisuje przewodniczący i obecni członkowie Komisji Rewizyjnej.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10, 11, 14, ust. 1, 2 i 4 § 16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest badanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego korporacjom miejskim przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na miesiąc.

Tok i sposób dokonywania rewizyj określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Miejską.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów).

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie Radzie Miejskiej, przesyłając jednocześnie odpisy Magistratowi przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy oraz jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) jakoteż w lokalu urzędowym Magistratu, a nadto w „Nadwiślaninie".

II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku miejskiego

i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych wierzycieli.

Fundusze należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami miejskiemi i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać wzgl. zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentl. strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy, mogą też być przeznaczone na fundusze zasobowe, bezzwrotne dotacje gminy miasta Chełmna, zapisy itp.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajna jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowanym może być tylko w sposób przewidziany w § 46, punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać wzgl. utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentl. strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się wyłącznie z wykazanych księgami zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędności fundusz ten nie może być policzony.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacyj, jako też na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest Kasa tworzyć również następujące fundusze specjalne:

a) fundusz budowlany;
b) fundusz emerytalny.

Fundusze powyższe mogą być tworzone dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swą prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzoną ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięcie rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do czterech miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego Magistratowi, celem powzięcia co do nich uchwały przez Radę Miejską.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nie przekraczajacej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcie rachunkowe powinne być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciagu jednego miesiąca po uznaniu ich przez Radę Miejską oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10, natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5-ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisów wzgl. roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu, uskutecznionego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacyj, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firmy (nazwa) jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacyj Kasy, ani też

żadnych transakcyj ze strony gminy miasta Chełmna.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty jednego złotego.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9 ust. 2 p. 1 statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkadek oszczędnościowych w następujących przypadkach: (patrz punkt a-t § 42 rozp. wyk.)

a) gdy wkładka nie dosięga dopuszczalnej statutem najniższej kwoty wkładki lub sama wzgl. łącznie z poprzedniemi przekracza ustanowioną tym statutem najwyższą kwotę wkładów;

b) gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę;

c) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;

d) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładowego;

e) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy;

f) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentl. zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego, dotyczący wkładów oszczędnościowych i pewności pupilarnej Kasy.

Książeczkę oszczędnosciową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19 ust. 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika, także przez podpis kierownika Kasy.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy, lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się z pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób, dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej, — nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej— wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawione na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób, uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu jej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, z nadesłaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy wzgl. osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalne, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywaną być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenia można zmienić lub wycofać. Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś oznowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co pół roku według połowy ustalonej stopy, z upływem półrocza co kwartał według $^{1}/_{4}$ ustalonej stopy z upływem kwartału.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia, następującego po dniu wpłaty, i liczy się do dnia, poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Kasa zastrzega sobie możność wyróżnienia, w drodze premji lub rozlosowania nagród, pewnych kategorji książeczek, które Rada Kasy uzna za zasługujące na takie wyróżnienie.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów jakoteż warunki ewentualnych premij i rozlosowywania nagród Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób, przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe wzgl. komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jak kaucje przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, wzgl. komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie kasy, duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziałów wzgl. zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od zgłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych,

jako też skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty wzgl. od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg trzydziestoletniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą wzgl. dotknięte zakazem sądowym lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzania wkładem, wzgl. przed upływem terminu, określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności wzgl. prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1. nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;

2. udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1-szym, najwyżej do wysokości $^3/_4$ ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych,

3. udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy, przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;

4. nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób, określony dla pożyczek w punkcie 3;

5. udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji — kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6. udzielać spółdzielniom, zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;

7. udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej 2 osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;

8. dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9. dyskontować, nie wcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1-szym niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1-szym papierów procentowych;

10. umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę:

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;

b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i komunalnych kasach oszczędności;

11. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancja Państwa z zastrzeżeniem Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem;

12. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych gminie miasta Chełmna do wyso-

kości 10% wkładów oszczędnościowych; zakup obligacyj tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki, nieruchomości, obciążone pożyczką, udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 3-go § 46 niniejszego statutu, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę, przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części pierwszych $^3/_4$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych $^2/_3$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczeniowa, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać wzgl. umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5 procent ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 złotych. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdy zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości wzgl. nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty, Kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) gminie miasta Chełmna do wysokości ponad 10 proc., nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyj związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);

2. umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą korporacji miejskiej w instytucjach kredytowych, przez Kasę założonych lub przez miasto poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w § niniejszym i punkcie 12-ym § 46 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy, wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości, obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1. redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz w innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu.

2. przyjmować za opłatą jako depozyty na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za zrealizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów.

3. podejmować się kupna i sprzedaży państwowych, tudzież innych notowanych na giełdach pie-

nieżnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych, oraz zarządzania niemi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów procentowych;

4. załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych itp. dokumentów.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawnioną jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą korporacyj miejskich własne realności;

b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami, wynikającemi z obowiązku posiadania, wzgl. umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego).

c) prowadzić agentury Banku Polskiego, oraz banków państwowych i komunalnych;

d) wynajmować schowki w swym skarbcu, wzgl. w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Radę Kasy ustalonych;

e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorentowe)·

f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klijenta w Kasie funduszów oraz w granicach funduszów.

IV. Szczegółowe uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządząca się statutem niniejszym Kasa, jako komunalna Kasa Oszczędności, jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339), wolna:

1. od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu);

2. od podatków komunalnych do powyższych podatków;

3. od opłat stemplowych od podań, wnoszonych tak przez Kasę jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent, o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty 5000 złotych (§ 52 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 roku w sprawie wykonania wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności).

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę, są w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczpospolitej wolne od opłaty stemplowej.

Pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od Kasy, podlegają w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej opłacie stemplowej w wysokości 0,3 od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery, notowane na giełdzie, mają być sprzedane po cenie giełdowej, a nienotowane — po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacyj, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych.

V. Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolna lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały korporacyj miejskich, zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach określonych w ustępie 3-im artykułu 30-go wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jakoteż wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w dziale urzędowym „Nadwiślanina".

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszeń statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie co najmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy za które gmina m. Chełmna przyjęła odpowiedzialność, a w szczegól

ności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków na pokrycie tych zobowiązeń powinna w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć gmina m. Chełmna.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem 6-ciu miesięcy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30-ci do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz gminy miasta Chełmna.

Nadwyżka majątku Kasy, pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego, i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustepem wskazany, przechodzi na rzecz gminy m. Chełmna która powinna użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie Kasy (oraz jej ewentualnych oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) podaje Magistrat w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

VI. Władze Nadzorcze.

§ 57.

Władzą nadzorczą nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji I-ej Wojewoda, z którym współdziała w wypadkach przepisami tegoż paragrafu oznaczonych (Izba Wojewódzka) — a w instancji II-eq i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W wypadku stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązujacym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarzadzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt Kasy lub gminy m. Chełmna do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinen nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

VII. Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia go w „Nadwiślaninie".

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

237.

Ogłoszenie Burmistrza m. Świecia, zawierające Statut Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Świecia.

Na podstawie § 18 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 424) ogłaszam niniejszem uchwalony 12 lipca 1928 r. przez Radę Miejską m. Świecia Statut Komunalnej Kasy Oszczędności. Statut ten został zatwierdzony przez Wojewodę Pomorskiego na podstawie uchwały Izby Wojewódzkiej z dnia 23 lipca 1928 r. dekretem z dnia 10 września 1928 r. Nr. III F. 6090/28.

Świecie, dnia 28 września 1929 r.

Burmistrz
(—) Kostka.

STATUT

Komunalnej Kasy Oszczędności Miasta Świecia w Świeciu n. W.

I. Organizacja Kasy.

A. Nazwa, siedziba firmy, terytorjalny zakres działania oraz cel kasy.

§ 1.

„Komunalna Kasa Oszczędności miasta Świecia" zorganizowana jest pod powyższą nazwą, z siedzibą w Świeciu, przez związek komunalny miasta Świecia.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy powyższej, o ile chodzi o obowiązek przyjmowania wkładów oszczędnościowych i prawo tworzenia oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów), stanowi obszar miasta Świecia.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Świecia posiada odrębną osobowość prawną. W granicach

statutu niniejszego korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych Kasach Oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339).

Kasie tej służy prawo otwierania zbiornic oraz prawo otwierania oddziałów na podstawie uchwały stanowiącego organu związku poręczającego i za zgodą władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Świecia jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie, oraz uprzystępniać ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek Komunalny miasta Świecia jako związek poręczający Kasę, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.

Istniejący fundusz rezerwowy w kwocie zł. 50.000,— przekazuje się jako fundusz zakładowy.

B. Skład, sposób wyboru i odwołania tudzież kompetencje organów Kasy i jej Komisji Rewizyjnej.

§ 5.

Organami Kasy są:
1. Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy;
2. Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem się z sześciu członków. Członkami Rady mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat sześć stanowiący organ związku poręczającego. Najmniej trzech członków musi być wybranych z grona organu stanowiącego związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza tego grona.

Corocznie w pierwszych 2 latach przez losowanie, a następnie w kolei starszeństwa wyboru ustępuje dwóch członków, a w ich miejsce wybrani zostają nowi członkowie Rady Kasy na normalny okres urzędowania.

Z pośród swych członków, wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego, wybiera Rada Kasy absolutną większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę.

Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego nie wpływa na okres urzędowania Rady Kasy wzgl. członków Rady Kasy.

Ustępujący członkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania się Rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi:

Kolegjum, złożone z trzech członków, powołanych przez Radę Kasy większością głosów (§ 12 statutu niniejszego) na okres 6 lat. Przy wyborze głosuje się na każdego członka osobno, lecz Naczelnikiem Zarządu winien być każdorazowy burmistrz miasta.

Równocześnie z wyborem Naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy.

Członkiem Zarządu może być wybrany płatny Kierownik Biur lub Dyrektor Kasy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy. W miejsce członka Rady Kasy, który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera organ związku poręczającego inną odpowiednią osobę (§ 6 statut niniejszego) na członka Rady, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj oraz czynności Zarządu Kasy;
b) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;
c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów (pracowników) Kasy oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;
d) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj;
e) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zatwierdzanie ugód w tych sporach prawnych, ustanawianie zastępców prawnych Kasy;
f) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic, jak również organizowania zakładów zastawniczych (lombardów);
g) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);
h) ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nie przewidziane;
i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu (§ 29 statutu niniejszego);
j) postanowienia o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy;
k) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągania pożyczek;
l) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże oraz wysokości

i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej, tak w stosunku do dłużników Kasy jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w poszczególnych przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;

ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, obowiązujących również klientelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;

m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów, administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów — prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania, tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;

n) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur i dyrektorów Kasy;

o) ustanawianie wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz ewentualnie przyznanie remuneracyi dla członków Zarządu Kasy i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy;

p) postanawianie przepisów służbowych (pragmatyki służbowej) dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy oraz ustalanie statutu emerytalnego dla tychże;

r) postanawianie o przepisach dyscyplinarnych dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, określenie władz dyscyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji;

s) wydawanie opinji i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Kasy;

t) wystąpienie do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy;

u) ustalanie projektów zmian statutowych;

w) określanie w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak 6 razy na rok.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej połowy członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłemi nastąpić powinno conajmniej na 2 dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad, lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru, zapowiedziane ustnie potwierdzone być powinno protokólarnie.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił 3 kolejne lub 5 choćby niekolejnych posiedzeń Rady Kasy, może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami przewidzianemi w § 8 ust. 2 i § 11 ust. 2 statutu niniejszego, członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami, co członkowie organu stanowiącego związku poręczającego Kasy.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach podług zasad, ustalonych uchwałą organu stanowiącego związku poręczającego.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej organu liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadkach, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki;

b) wniosków o otwarcie na terytorium związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów);

c) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk;

d) wyboru Zarządu i Komisji Kasy;

e) mianowania kierowników biur i dyrektorów Kasy, oraz przyznawania remuneracji członkom Zarządu i pracownikom (funkcjonarjuszom) Kasy;

f) ustalania regulaminów i preliminarzy Kasy;

g) określania przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy;

h) uchwalania projektów zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków Rada Kasy może powziąć uchwałę większością absolutną obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej $^{2}/_{3}$ członków Rady.

O ile na dwóch kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu. W razie równości głosów wniosek upada, w razie równości głosów przy wyborach rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie większości obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymywać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała organu stanowiącego związku poręczającego.

Naczelnik Zarządu Kasy obowiązany jest uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na posiedzeniach tych służy mu głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy mogą być powoływani na posiedzenia Rady Kasy celem udzielenia potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw
Na posiedzeniach tych komisyj przewodni-
wybierać ze swego grona komisje.
czy przewodniczący Rady lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16. —

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół, członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonarjuszy) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za" i „przeciw", oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nie usprawiedliwili swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół, oraz przez obecnych na zebraniu członków Rady.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem, sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;

b) kierownictwo administracją Kasy, oraz nadzór nad administracją jej osobnych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości, obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonarjuszami) Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacyj Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

g) mianowanie pracowników (funkcjonarjuszy) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie, jakoteż przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienia uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;

i) wyznaczanie dni i godzin przyjmowania klijentów, oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;

j) przygotowanie wniosków na posiedzenie Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;

k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie niezastrzeżonych.

§ 18.

Naczelnik Zarządu Kasy obowiązany jest dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klijentów Kasy.

Do Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy § 10—16 statutu niniejszego.

Powołanie na urząd Naczelnika Zarządu Kasy wymaga zatwierdzenia ze strony organu wykonawczego związku poręczającego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca.

Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników (funkcjonarjuszy) Kasy.

Naczelnik Zarządu Kasy zastępuje Kasę na zewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią wspólnie z zastępcą Naczelnika Zarządu Kasy pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni 3-ch prawo sprzeciwu co do uchwał Rady Kasy i prawo wstrzymania zarządzeń Rady:

a) o udzielenie kredytu na nieodpowiednią gwarancję,

b) o ileby uchwała była sprzeczną z postanowieniem statutu, z obowiązkiem niezwłocznego zwrócenia się w tych sprawach o decyzję do statutem wskazanego organu związku poręczającego.

Pisma Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, jak niemniej pełnomocnictwa upoważniające do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz tego podpisane przez przewodniczącego Rady Kasy i opatrzone pieczęścią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy, Zarząd Kasy może aż do odwołania kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów udzielać prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania. Prawem tem można również objąć upoważnienie do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy oraz dokumentów. z których ma powstać obowiązek prawny Kasy. W tym ostatnim przypadku koniecznym jest jednak zawsze nadto podpis Naczelnika Zarządu lub jego zastępcy.

Kierownictwo technicznych czynności Kasy sprawuje pod nadzorem Rady Kasy i pod bezpośredniem zwierzchnictwem Naczelnika Zarządu Kasy odpowiedzialny pracownik Kasy z tytułem dyrektora Kasy. Jest on równocześnie bezpośrednim przełożonym służbowym pracowników Kasy powierzonego mu działu.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy ani Komisji Rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy. ani też poręczycieli

Przepis ustępu pierwszego art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonarjuszy) Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników (funkcjonarjuszy) Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane z upoważnienia Rady przez Zarząd Kasy. Przepisy takie dla kierowników biur (i dyrektorów) Kasy uchwala Rada Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z trzech członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy, natomiast mogą być do tej Komisji powołani nie wchodzący w skład organów lub personelu pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego.

Przepisy ustępu 3 § 9 statutu niniejszego odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby jej członków. Do ważności zaś uchwał niezbędną jest obecność dwóch członków Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokółowane.

Protokół podpisuje przewodniczący i conajmniej 1 z członków Komisji Rewizyjnej.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10—16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest badanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizyj określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń a w szczególności jej oddziałów. zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów).

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy. jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych. zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy oraz jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) jakoteż w lokalu urzędowym jej związku poręczającego, a nadto ogłoszone w „Głosie Świeckim".

II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych wierzycieli.

Fundusze, należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinny być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest zobowiązana posiadać wzgl. zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentl. strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy, mogą też być przeznaczone na fun-

dusz zasobowy bezzwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy i t. p.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być oddana do związku poręczającego na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości użyte przez związek poręczający na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajna jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lokowanym może być tylko w sposób przewidziany w § 46, punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać wzgl. utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentl. strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy (uzupełnia się) tworzy się wyłącznie z wykazanych księgami zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędnościowych fundusz ten nie może być policzony.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacyj, jako też na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest Kasa tworzyć również następujące fundusze specjalne:

a) fundusz wątpliwych pretensyj,
b) fundusz emerytalny,
c) specjalny fundusz zasobowy.

Fundusze powyższe mogą być tworzone dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swą prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzoną ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu trzech miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamknięcie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięcie rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do sześciu miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinny figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nie przekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcia rachunkowe powinny być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego, oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10, natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5-ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisów wzgl. roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu, uskutecznionego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa uprawniona jest do wykonywania tylko tych rodzajów operacyj, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firmy (nazwa) jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacyj Kasy, ani też żadnych transakcyj ze strony związku poręczającego.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania

w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty jednego złotego.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9 ust. 2 p. 1 statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkładek oszczędnościowych:

a) jeżeli władka przewyższałaby dopuszczalną kwotę ustaloną przez Radę Kasy,
b) gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę,
c) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie,
d) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładkowego.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład, złożony na poszczególną książeczkę, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentl. zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19 ust. 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem skarbnika (kasjera) także przez podpis kontrolera.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy, lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się z pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób, dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności, wynikających z książeczki oszczędnościowej, — nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej — wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków, lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawiane na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób, uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu tej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy wzgl. osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona, lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalne, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy, i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywaną być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenia można zmienić lub wycofać. Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skutku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest Zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się corocznie z upływem roku lub zależnie od umowy zawartej z wkładcą.

Bieg oprocentowania rozpoczyna się od dnia, następującego po dniu wpłaty, i liczy się od dnia, poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Kasa zastrzega sobie możność wyróżnienia, w drodze premji lub rozlosywania nagród, pewnych kategoryj książeczek, które Rada Kasy uzna za zasługujące na takie wyróżnienie.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów, jakoteż warunki ewtl. premji i rozlosowywania nagród Kasa podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób, przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe wzgl. komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy wszelkich przetargach, jako kaucje akcyzowe i celne, jako kaucje przy zawieraniu umów, oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, wzgl. komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy, duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziałach wzgl. zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od zgłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych jako też skapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty wzgl. od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg trzydziestoletniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymaną wypłatą wzgl. dotknięte zakazem sądowym lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzania wkładem, wzgl. przed upływem terminu, określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby, uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności wzgl. prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładu może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione w następujących przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie naznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu;

b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom, ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1. nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;

2. udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy, przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;

3. udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1-szym, najwyżej do wysokości 3/4 ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;

4. nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób, określony dla pożyczek w punkcie 2;

5. udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji — kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6. udzielać spółdzielniom, zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, że członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;

7. udzielać pożyczek za zobowiązaniami pisemnemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej 2 osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;

8. dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9. dyskontować, nie wcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1-szym niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1-szym papierów procentowych;

10. umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę:

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;

b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i komunalnych kasach oszczędności;

11. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem;

12. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych. Zakup obligacyj tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki i nieruchomości, obciążone pożyczką, udzieloną przez Kasę w myśl punktu 2-go § 46

niniejszego statutu, powinny być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub też w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę, przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części pierwszych $^{3}/_{4}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części pierwszych $^{2}/_{3}$ części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunkowej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

Uiszczenie premji ubezpieczeniowej przyjmuje Kasa na siebie za odpowiedniem za to odszkodowaniem.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać wzgl. umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5 procent ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 złotych. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdyby zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości wzgl. nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty, Kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10 proc., nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyj związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);

2. umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych, przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w § niniejszym i punkcie 12-ym § 46 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy, wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości, obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1. redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz w innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu.

2. przyjmować za opłatą jako depozyty na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za zrealizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów.

3. podejmować się kupna i sprzedaży państwowych, tudzież innych notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych, oraz zarządzania niemi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej go-

tówki, a sprzedaży po dostarczeniu papierów procentowych;

4. załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych itp. dokumentów.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawnioną jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego własne realności;

b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednakże z ograniczeniami, wynikającemi z obowiązku posiadania, względnie umieszczenia zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego);

c) prowadzić agentury Banku Polskiego, oraz banków państwowych i komunalnych;

d) wynajmować schowki w swym skarbcu, wzgl. w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Radę Kasy ustalonych;

e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorentowe);

f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klijenta w Kasie funduszów oraz w granicach funduszów posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

IV. Szczegółowe uprawnienia Kasy.

§ 54.

Rządząca się statutem niniejszym Kasa, jako komunalna Kasa Oszczędności, jest na podstawie Rozporządzenia Prezydenta Rzplitej Polskiej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339), wolna:

1. od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu);

2. od dodatków komunalnych do powyższych podatków;

3. od opłat stemplowych od podań, wnoszonych tak przez Kasę jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent, o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty 5.000 złotych (§ 52 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. w sprawie wykonania wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności).

Wpisy w książkach oszczędnościowych oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydane przez Kasę, są w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wolne od opłaty stemplowej.

Pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od kasy, podlegają w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzplitej opłacie stemplowej w wysokości 0,3 proc. od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbyć najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery notowane na giełdzie mają być sprzedane po cenie giełdowej, a nie notowane—po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przejęte przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacji, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych (na obszarze mocy obowiązującej Kodeksu Napoleona zapis do takiej księgi sznurowej komunalnej kasy oszczędności uważa się za równorzędny z zarejestrowaniem, przewidzianem w art. 2074 tego Kodeksu).

V. Likwidacja Kasy.

§ 56.

Likwidacja Kasy może być dobrowolną lub przymusową.

Dobrowolna likwidacja Kasy następuje na skutek uchwały związku poręczającego, zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach, określonych w ust. 3 art. 30 wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jakoteż wdrożenie postępowania likwidacyjnego, ogłasza się w dzienniku urzędowym powiatu świeckiego i w „Głosie Świeckim".

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób przewidziany dla ogłoszeń statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie conajmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie 6-ciu miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy niewystarczają dla pokrycia zobowiązań Kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć środków związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem 6-ciu miesięcy od chwili

ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu. Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożoną być powinna na lat 30-ci do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przypadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majątku Kasy pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy się zgłosili do chwili zamknięcia postępowania likwidacyjnego i po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany, przechodzi na rzecz związku poręczającego, który powinien użyć jej tylko na cele użyteczności publicznej, po ewentualnem poprzedniem potrąceniu z niej kosztów likwidacyjnych, oraz kapitału zakładowego przyznanego Kasie przy jej organizowaniu.

Zwinięcie Kasy oraz jej ewtl. oddziałów i zbiornic podaje związek poręczający w sposób praktyczny na miejscu do publicznej wiadomości.

VI. Władze Nadzorcze.

§ 57.

Władzą Nadzorczą nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji I. Wojewoda, z którym współdziała w przypadkach przepisami tegoż paragrafu oznaczonych Wydział Wojewódzki (Izba Wojewódzka) — a w instancji II i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości prowadzenia Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego, służy władzy nadzorczej prawo wydawania zarządzeń niezbędnych, celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżeniu dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt Kasy lub związku poręczajcego dla zarządu Kasy do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia Komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

VII. Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia go w „Głosie Świeckim".

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają również zatwierdzeniu władzy nadzorczej.

238.

Ogłoszenie Burmistrza m. Wąbrzeźna zawierające Statut Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Wąbrzeźna.

Na podstawie § 18 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 44, poz. 424) ogłaszam niniejszem uchwalony dnia 28 czerwca 1928 r. przez Radę Miejską m. Wąbrzeźna Statut Komunalnej Kasy Oszczędności. Statut ten został zatwierdzony przez Wojewodę Pomorskiego na podstawie uchwały Izby Wojewódzkiej z dnia 23-go lipca 1928 r. dekretem z dnia 31 sierpnia 1928 r. Nr. III. F. 5726/28.

Wąbrzeźno. dnia 30 września 1929 r.

Burmistrz:
(—) Schwarz.

STATUT

Komunalnej Kasy Oszczędności m. Wąbrzeźna w Wąbrzeźnie.

I. Organizacja Kasy.

A. Nazwa, siedziba, firma, terytorjalny zakres działania oraz cel kasy.

§ 1.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Wąbrzeźna zorganizowana jest pod powyższą nazwą z siedzibą w Wąbrzeźnie przez związek komunalny miasta Wąbrzeźna.

Nazwa powyższa stanowi równocześnie firmę Kasy a wymieniony związek jest związkiem poręczającym tej Kasy.

Terytorjalny zakres działania Kasy powyższej stanowi obszar miasta Wąbrzeźna i okolicy.

§ 2.

Komunalna Kasa Oszczędności miasta Wąbrzeźna posiada odrębną osobowość prawną i w granicach statutu niniejszego korzysta z uprawnień, przyznanych komunalnym kasom oszczędności rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339).

Kasie tej służy prawo otwierania zbiornic, oraz prawo otwierania oddziałów na podstawie uchwały stanowiącego organu związku poręczającego i za zgodą władzy nadzorczej.

§ 3.

Zadaniem Komunalnej Kasy Oszczędności m. Wąbrzeźna jest ułatwić gromadzenie oszczędności i ich oprocentowanie, oraz uprzystępniać ludności tani kredyt.

§ 4.

Związek Komunalny miasta Wąbrzeźna jako związek poręczający Kasę, ponosi wobec osób trzecich odpowiedzialność za wszelkie zobowiązania Kasy.

Związek poręczający przyznał tejże Kasie na kapitał zakładowy sumę 20.000,— zł.

B. Skład, sposób wyboru i odwołania tudzież kompetencje organów Kasy i jej Komisji Rewizyjnej.

§ 5.

Organami Kasy są:

1. Rada Kasy, jako organ posiadający prawo stanowienia w sprawach Kasy;
2. Zarząd Kasy, jako organ wykonawczy.

§ 6.

Rada Kasy jest ciałem kolegjalnem, składającem się z 5 członków. Członkami Rady Kasy mogą być tylko osoby, posiadające prawo wybieralności do rad gmin wiejskich lub miejskich na obszarze Państwa. Członków Rady Kasy wybiera na lat 4 stanowiący organ związku poręczającego najmniej 3 członków musi być wybranych z grona stanowiącego związku poręczającego, reszta może pochodzić z poza grona stanowiącego związku poręczającego, wybiera Rada Kasy zwykłą większością głosów przewodniczącego i jego zastępcę. Przewodniczący organu wykonawczego związku poręczającego lub zastępca tego przewodniczącego, o ile są oni równocześnie członkami organu stanowiącego tegoż związku, może być wybranym na przewodniczącego Rady Kasy.

Ustępujący członkowie Rady mogą być ponownie wybrani.

Zmiana składu lub kadencji organu stanowiącego związku poręczającego nie wpływa na okres urzędowania Rady Kasy, względnie członków Rady Kasy.

Ustępujący czonkowie powinni pełnić swe obowiązki aż do czasu ukonstytuowania się Rady w nowym składzie.

§ 7.

Zarząd Kasy stanowi kolegjum, złożone z 3 członków, powołanych przez Radę Kasy zwykłą większością głosów (§ 12 statutu niniejszego) na okres sześć lat. Przy wyborze głosuje się na każdego członka osobno.

Naczelnik Zarządu wybieranym jest przez Radę Kasy równocześnie z powołaniem innych członków Zarządu na ten sam okres czasu jak inni członkowie zarządu i jest przewodniczącym Zarządu. Rówocześnie z wyborem Naczelnika Zarządu następuje w ten sam sposób wyznaczenie jego zastępcy.

§ 8.

Równocześnie nie można być członkiem Rady i Zarządu Kasy.

W miejsce członka Rady Kasy, który przyjął wybór do Zarządu Kasy, wybiera organ stanowiący związku poręczającego inną odpowiednią osobę (§ 6 statutu niniejszego), na członka Rady, a w miejsce członka Zarządu Kasy, który przyjął mandat członka Rady Kasy, wybiera Rada Kasy innego członka do Zarządu.

Członkowie Rady i Zarządu Kasy nie mogą wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy bez specjalnej uchwały Rady Kasy.

§ 9.

Rada Kasy wyraża wolę swoją w formie uchwał.

Uchwałom Rady Kasy zastrzega się przedewszystkiem:

a) ustanawianie regulaminów czynności własnych, jej komisyj oraz czynności Zarządu Kasy;
b) wybór i odwołanie Zarządu Kasy;
c) nabywanie realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów (pracowników) Kasy oraz nabywanie i budowę realności dla własnego użytku z kapitału zasobowego;
d) zbywanie i obciążanie majątku Kasy, przyjmowanie na jej rzecz darowizn i zapisów oraz obejmowanie zarządów fundacyj;
e) odstąpienie od sporów prawnych tudzież zatwierdzenie ugód w tych sporach prawnych. ustanawianie zastępców prawnych Kasy;
f) postanawianie o wnioskach, jakie imieniem Kasy mają być przedkładane związkowi poręczającemu w sprawach Kasy, a w szczególności w sprawie otwierania na terytorjum tegoż związku oddziałów i zbiornic jak również organizowania zakładów zastawniczych (lombardów);
g) ustanawianie zasad co do sposobu zawiadywania i użytkowania majątku Kasy oraz co do administracji wszelkich jej urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);
h) ustalanie preliminarzy Kasy oraz przyzwalanie na wydatki preliminarzem nie przewidziane;
i) przyjmowanie do wiadomości sprawozdań Zarządu Kasy, rocznych zamknięć rachunkowych tudzież bilansów Kasy oraz przedkładanie ich związkowi poręczającemu (§ 29 statutu niniejszego);
j) postanowienia o użyciu funduszu zasobowego w granicach ustawowych i stawianie wniosków o rozdziale zysków, powstałych z obrotów Kasy;
k) postanawianie w granicach ustalonych statutem niniejszym o wnioskach Zarządu w sprawie zaciągnięcia pożyczek;
l) ustalanie na wniosek Zarządu dopuszczalnej najwyższej wysokości wkładów, tudzież terminów wypowiadania tychże oraz wysokości i początku obowiązywania każdoczesnej stopy procentowej tak w stosunku do dłużników Kasy jak i jej wierzycieli, z prawem upoważnienia Zarządu do czynienia w szczególnych przypadkach odchyleń od ustalonych w powyższym względzie zasad;
ł) ustanawianie regulaminów wewnętrznych oraz instrukcyj dla Zarządu i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, obowiązujących również klientelę Kasy co do sposobu załatwiania spraw;
m) udzielanie upoważnień do podpisywania firmy Kasy oraz dokumentów, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich, udzielanie pełnomocnictw, upoważniających do zaciągania takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, jakoteż udzielanie kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów — prawa do zastępowania Kasy na zewnątrz w ich zakresie działania tudzież upoważnień do podpisywania w tym zakresie firmy oraz wspomnianego rodzaju dokumentów;

n) ustalania rodzaju i ilości stanowisk służbowych w administracji Kasy oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do ustalonych stanowisk, mianowanie płatnych kierowników biur i dyrektorów Kasy;
o) ustanowiania wynagrodzenia stale w Kasie zatrudnionych członków Zarządu Kasy oraz ewentualne przyznanie renumeracyj dla członków Zarządu Kasy i pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy za prace ponadobowiązkowe;
p) postanawiania przepisów służbowych (pragmatyki służbowej dla pracowników) funkcjonarjuszów Kasy oraz ustalenie statutu emerytalnego dla tychże;
r) postanawiania o przepisach dyscyplinarnych dla pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, określenie władz dyscyplinarnych tudzież wybór i określenie ich kompetencji;
s) wydawania opinji i występowanie na wniosek Zarządu z wszelkiemi wnioskami do władz w sprawach Kasy;
t) wystąpienia do organu stanowiącego związku poręczającego z wnioskiem o ewentualną likwidację Kasy;
u) ustalania projektów zmian statutowych;
w) określania w granicach statutu niniejszego przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy.

§ 10.

Posiedzenia Rady Kasy zwołuje przewodniczący, a w razie przeszkody jego zastępca w miarę potrzeby, conajmniej jednak cztery razy na rok.

Rada Kasy musi być nadto zwołana na żądanie organów związku poręczającego, władzy nadzorczej, Zarządu Kasy lub też na pisemny wniosek conajmniej dwóch członków Rady z podaniem spraw, które mają być pomieszczone na porządku dziennym.

Zwołanie Rady Kasy poza przypadkami nagłemi nastąpić powinno conajmniej na 5 dni przed terminem posiedzenia za pomocą pisemnego zaproszenia z podaniem porządku obrad lub też w drodze ustnego zapowiedzenia posiedzenia.

Zaproszenie pisemne doręczone być powinno za potwierdzeniem odbioru; zapowiedzenie ustne potwierdzone być powinno protokólarnie.

Przewodniczący Rady otwiera i zamyka posiedzenie Rady oraz kieruje jej obradami.

§ 11.

Członkowie Rady Kasy obowiązani są uczęszczać regularnie na posiedzenia Rady Kasy.

Członek, który bez usprawiedliwienia opuścił trzy kolejne lub pięć choćby niekolejnych posiedzeń Rady Kasy może być pozbawiony mandatu z mocy uchwały organu stanowiącego związku poręczającego na wniosek Rady Kasy. Od tej uchwały nie służy zainteresowanemu prawo odwołania.

Poza przypadkami przewidzianemi w § 8 ust. 2 statutu niniejszego i w ustępie powyższym członkowie Rady Kasy ulegają z samego prawa zawieszeniu w czynnościach oraz tracą mandat w tych samych przypadkach i z temi samemi skutkami co członkowie organu stanowiącego związku poręczającego Kasę.

Członkowie Rady Kasy sprawują swe czynności bezpłatnie, mogą jednak otrzymać zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie za obecność na posiedzeniach w wysokości djet, przysługujących urzędnikom państwowym VIII stopnia.

§ 12.

Rada Kasy zdolna jest do powzięcia uchwał oraz do dokonywania wyborów, jeżeli na posiedzeniu obecna jest więcej, niż połowa statutowej liczby członków Rady.

Wyjątek od powyższej zasady zachodzi w przypadku, gdy idzie o powzięcie uchwał w sprawie:

a) zbycia nieruchomości lub zaciągnięcia pożyczki;

b) wniosków o otwarcie na terytorjum związku poręczającego oddziałów i zbiornic, jak również o organizowanie zakładów zastawniczych (lombardów);

c) ustalanie rodzaju i ilości stanowisk służbowych administracji Kasy, oraz wysokości uposażeń, przywiązanych do odnośnych stanowisk;

d) wyboru Zarządu i Komisji Kasy;

e) mianowanie kierowników biur i dyrektorów Kasy, oraz przyznawanie remuneracji członkom Zarządu i pracownikom (funkcjonarjuszom) Kasy;

f) ustalanie regulaminów i preliminarzy Kasy;

g) określanie przypadków i warunków, kiedy Zarząd Kasy upoważniony jest wykonać za Radę Kasy prawo stanowienia w sprawach Kasy;

h) uchwalanie projektów, zmian statutowych.

W każdym z powyższych przypadków, Rada Kasy może powziąć uchwałę większością $^{3}/_{4}$ obecnych, jeżeli na posiedzeniu jest obecnych conajmniej $^{4}/_{5}$ członków Rady.

O ile na dwóch kolejno zwołanych posiedzeniach nie stawi się wymagana ilość członków Rady, naczelnik Zarządu Kasy powinien o tem zawiadomić związek poręczający, którego organ wykonawczy może spowodować zwołanie ponownego posiedzenia z tym samym porządkiem obrad. Do ważności uchwał zwołanego w ten sposób posiedzenia wystarczy obecność więcej niż połowy statutowej liczby członków Rady.

§ 13.

Uchwały Rady Kasy zapadają większością głosów członków, biorących udział w głosowaniu.

W razie równości głosów wniosek upada, w razie równości głosów przy wyborach, rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego.

Głosowanie jest jawne. Na żądanie dwóch obecnych musi być zarządzone głosowanie imienne lub tajne. Przy wyborach oraz sprawach personalnych głosowanie jest tajne.

§ 14.

Członek Rady Kasy powinien wstrzymać się od głosowania we wszystkich sprawach, w których jest osobiście zainteresowany.

Jeżeli Rada Kasy z powyższego powodu stanie się niezdolną do powzięcia uchwał, natenczas uchwałę Rady Kasy zastąpi uchwała organu stanowiącego związku poręczającego.

Członkowie Zarządu Kasy obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach Rady Kasy. Na po-

siedzeniach tych służy im głos doradczy poza koleją mówców.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy mogą być powołani na posiedzenia Rady Kasy, celem udzielania potrzebnych wyjaśnień względnie referowania spraw.

§ 15.

Rada Kasy może do poszczególnych spraw wybrać ze swego grona komisję.

Na posiedzeniach tych komisyj przewodniczy przewodniczący Rady lub jego zastępca. W przypadkach, gdy chodzi o sprawy osobiste tych ostatnich, lub gdy wymienieni zrzekną się przewodnictwa, komisja wybiera przewodniczącego ze swego grona.

§ 16.

Z każdego posiedzenia Rady Kasy spisuje się protokół. Do protokółu wpisuje się nazwiska obecnych na posiedzeniu: przewodniczącego, piszącego protokół. członków Rady, członków Zarządu Kasy, pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy, porządek dzienny, zgłoszone wnioski i powzięte uchwały w dosłownem brzmieniu z podaniem liczby głosów „za" i „przeciw", oraz liczby wstrzymujących się od głosowania, a przy wyborach liczbę głosów, oddanych na poszczególnych kandydatów, wreszcie nazwiska członków Rady, którzy nie usprawiedliwi swego nieprzybycia na posiedzenie.

Protokół, który sporządza się w toku posiedzenia, powinien być najpóźniej na następnem posiedzeniu Radzie Kasy odczytany i przyjęty, oraz podpisany przez przewodniczącego, przez piszącego protokół, oraz przez jednego członka Rady.

§ 17.

Do zakresu działania Zarządu Kasy należy przedewszystkiem:

a) zarządzanie majątkiem, sprawami Kasy według zasad statutu niniejszego i przepisów ustanowionych przez Radę Kasy;

b) kierownictwo administracją Kasy, oraz nadzór nad administracją jej osobnych urządzeń, a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów);

c) sporządzanie preliminarza przychodów i rozchodów Kasy, przedstawianie Radzie Kasy rocznych zamknięć rachunkowych, bilansów i sprawozdań Kasy;

d) postanawianie o nabyciu na licytacji nieruchomości, obciążonych pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy;

e) nadzór zwierzchni nad pracownikami (funkcjonarjuszami) Kasy oraz nad prowadzeniem rachunkowości Kasy;

f) staranie się o należyte użycie wkładów i odpowiednie ich ulokowanie, jakoteż o należyty obrót pieniędzy i prowadzenie wszystkich operacyj Kasy z zachowaniem statutu i przepisów obowiązujących;

g) mianowanie pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy na ustalone przez Radę Kasy stanowiska służbowe w tych przypadkach, w których to mianowanie nie jest zastrzeżone Radzie, jakoteż przyjmowanie i oddalanie pracowników kontraktowych;

h) stanowienie uchwał w sprawach Kasy z upoważnienia Rady Kasy w przypadkach i warunkach, określonych wewnętrznym porządkiem (regulaminem) czynności Kasy;

i) wyznaczanie dni i godzin, przyjmowania klijentów, oraz urzędowania dla Zarządu, pracowników i Kasy;

j) przygotowanie wniosków na posiedzenie Rady Kasy i wykonanie jej uchwał;

k) załatwianie wszelkich innych czynności statutem Radzie Kasy lub innym jej organom wyraźnie nie zastrzeżonych.

§ 18.

Naczelnik i członkowie Zarządu Kasy obowiązani są dochować tajemnicy co do prowadzenia interesów, stosunków kredytowych i sposobu wytwórczości zawodowej klijentów Kasy.

Do członków Zarządu, sposobu obradowania, stanowienia uchwał i odbywania posiedzeń mają odpowiednie zastosowanie odnośne przepisy §§ 10—16 statutu niniejszego.

Powołanie na urząd naczelnika i członków Zarządu wymaga zatwierdzenia ze strony organu wykonawczego związku poręczającego.

§ 19.

Kierownictwo bieżących czynności Kasy sprawuje naczelnik Zarządu Kasy względnie jego zastępca.

Jest on równocześnie naczelnym zwierzchnikiem służbowym wszystkich pracowników (funkcjonarjuszów Kasy.

Naczelnikowi Zarządu Kasy służy do dni trzech prawo sprzeciwu co do uchwał Rady i Zarządu i prawo wstrzymania wykonania zarządzeń tych organów w przypadkach następujących:

a) gdy organy te przekroczą swoje kompetencje;

b) gdy uchwała odnośna stoi w sprzeczności z interesem Kasy względnie związku poręczającego z obowiązkiem niezwłocznego zwrócenia się w tych sprawach o decyzję do Wydziału Powiatowego.

Naczelnik Zarządu zastępuje Kasę na zewnątrz wobec urzędów publicznych i osób trzecich, prowadzi w jej imieniu korespondencję i podpisuje za nią pisma, dokumenty i ogłoszenia.

Firma Kasy oraz dokumenty, mocą których Kasa zaciąga zobowiązania wobec osób trzecich jak niemniej pełnomocnictwa, upoważniające do takich zobowiązań i do działania imieniem Kasy, muszą być oprócz tego podpisane przez jednego upoważnionego do tego przez Radę członka Zarządu Kasy i opatrzone pieczęcią Kasy.

Na zasadzie uchwały Rady Kasy, Zarząd Kasy może aż do odwołania, kierownikom poszczególnych działów administracji Kasy jej oddziałów, zbiornic i zakładów udzielić prawa do zastępowania Kasy nazewnątrz w ich zakresie działania Prawem tem można również objąć upoważnienia do podpisywania w tym zakresie firmy Kasy oraz dokumentów, z których ma powstać obowiązek prawny Kasy. W tym ostatnim przypadku koniecznym jest jednak zawsze nadto podpis naczelnika Zarządu.

Kierownictwo technicznych czynności Kasy sprawuje pod nadzorem Rady i pod bezpośrednim zwierzchnictwem naczelnika Zarządu Kasy, odpowiedzialny pracownik Kasy z tytułem dyrektora Kasy. Jest on równocześnie bezpośrednim przełożonym służbowym pracowników Kasy.

§ 20.

Pracownicy (funkcjonarjusze) Kasy nie mogą być członkami Rady Kasy ani Komisji Rewizyjnej Kasy. Nie mogą oni wchodzić w stosunek osobistego dłużnika do Kasy, ani też poręczycieli.

Przepis ustępu pierwszego art. 18 statutu niniejszego ma również do pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy odpowiednie zastosowanie.

Prawa i obowiązki pracowników (funkcjonarjuszów) Kasy określają przepisy służbowe i uposażeniowe wydane przez Radę Kasy.

§ 21.

Związek poręczający sprawuje kontrolę nad Kasą za pośrednictwem Komisji Rewizyjnej.

Komisja Rewizyjna jest organem kolegjalnym i składa się z trzech członków, których wybiera i odwołuje organ stanowiący związku poręczającego. Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej wybierają członkowie tej Komisji z pośród swego grona.

Uchwały Komisji Rewizyjnej zapadają większością głosów pełnej liczby członków.

Do ważności zaś uchwał niezbędna jest obecność conajmniej $^{2}/_{3}$ członków Komisji Rewizyjnej. Uchwały te powinny być protokułowane. Protokuł podpisuje przewodniczący i conajmniej jeden z członków Komisji Rewizyjnej.

W skład Komisji Rewizyjnej nie mogą wchodzić członkowie Rady ani Zarządu Kasy, ani też pracownicy Kasy, natomiast mogą być do tej Komisji powołani nie wchodzący w skład organów lub personelu pracowników Kasy, osoby z pośród lub z poza grona organu stanowiącego związku poręczającego, zwłaszcza rzeczoznawcy, a to bądź z głosem stanowczym jako jej członkowie, bądź też z głosem doradczym jako jej asesorzy.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą pozostawać w stosunku osobistego dłużnika Kasy bez specjalnej uchwały organu stanowiącego związku poręczającego.

Przepisy ustępu 3 § 9 statutu niniejszego odpowiednio obowiązują również członków Komisji Rewizyjnej.

Przewodniczącym Komisji Rewizyjnej jest Prezes wyznaczony przez organ stanowiący związku poręczającego przy wyborze Komisji.

Pozatem do członków Komisji Rewizyjnej, do obrad i posiedzeń tej Komisji mają odpowiednie zastosowanie przepisy §§ 10, 11, 14, ust. 1, 2 i 4 § 16 statutu niniejszego.

§ 22.

Obowiązkiem Komisji Rewizyjnej jest badanie rocznego sprawozdania z działalności Kasy i zamknięcia rachunków Kasy, złożonego związkowi poręczającemu przez Radę Kasy, a nadto sprawdzanie stanu Kasy przynajmniej raz na kwartał.

Tok i sposób dokonywania rewizyj określa osobny porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez organ stanowiący związku poręczającego.

Komisja Rewizyjna uprawniona jest też przeprowadzać niespodziewane rewizje Kasy oraz wszelkich jej urządzeń a w szczególności jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów).

W celu wykonania powyższych czynności wolno Komisji Rewizyjnej żądać od Rady i Zarządu Kasy, jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) wszelkich potrzebnych wyjaśnień, aktów, ksiąg kasowych, zapisów i dowodów, oraz zwiedzać i badać wszelkie urządzenia Kasy.

Ze swych czynności składa Komisja Rewizyjna sprawozdanie organowi stanowiącemu związku poręczającego, przesyłając jednocześnie odpisy organowi wykonawczemu tegoż związku przy dołączeniu odpisów dla Rady i Zarządu Kasy.

§ 23.

Ogłoszenia Kasy wywieszane będą na widok publiczny w lokalu urzędowym Kasy oraz jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) jakoteż w lokalu urzędowym jej związku poręczającego, a nadto jednorazowo w prasie miejscowej.

II. Majątek i fundusze Kasy.

§ 24.

Majątek Kasy stanowi majątek osobny, oddzielony prawnie od majątku związku poręczającego i osobno administrowany. Majątkiem tym odpowiada Kasa za zobowiązania, jakie jako osoba prawna zaciągnęła względem wkładców i innych wierzycieli.

Fundusze należące do majątku Kasy lub jej powierzone, nie mogą być łączone z funduszami związku poręczającego i powinne być odrębnie administrowane.

§ 25.

Kasa jest obowiązana posiadać wzgl. zebrać fundusz zasobowy, przeznaczony przedewszystkiem na pokrycie ewentl. strat Kasy.

Fundusz zasobowy tworzy się z corocznych zysków Kasy, mogą też być przeznaczone na fundusz zasobowy bezzwrotne dotacje związku poręczającego, zapisy i t. p.

Fundusz zasobowy gromadzić należy do czasu, póki wraz z narosłemi procentami nie osiągnie wysokości conajmniej 10% sumy wkładów oszczędnościowych. W tej wysokości powinien fundusz ten być nadal utrzymywany.

Gdy fundusz zasobowy wynosić będzie więcej, niż 5% wkładów oszczędnościowych, to połowa zysków Kasy może być użyta na cele użyteczności publicznej. Jeżeli fundusz wynosi 10% wkładów, to zyski Kasy mogą być w całości użyte na cele użyteczności publicznej.

Dla określenia wysokości funduszu zasobowego miarodajna jest w obu powyższych przypadkach suma wkładów oszczędnościowych z tego roku obrachunkowego, w którym ta suma była najwyższa, licząc od dnia zatwierdzenia statutu niniejszego.

Na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej może Kasa nabywać i budować z funduszu zasobowego realności dla własnego użytku. Pozatem fundusz zasobowy lo-

kowanym może być tylko w sposób przewidziany w § 46, punktach 1—4 oraz 10 statutu niniejszego, przyczem o wyborze tych sposobów lokaty decyduje Rada Kasy.

§ 26.

Dla zabezpieczenia funduszu zasobowego powinna Kasa posiadać wzgl. utworzyć nadto osobny fundusz wyrównawczy na pokrycie ewentl. strat kursowych, wynikłych z obliczenia kursu walorów, znajdujących się jako część stanu czynnego w funduszach Kasy.

Fundusz wyrównawczy tworzy się wyłącznie z wykazanych księgami zwyżek kursowych. Przy obliczaniu w myśl poprzedniego paragrafu procentowej wysokości funduszu zasobowego w stosunku do sumy wkładek oszczędności fundusz ten nie może być policzany.

§ 27.

Na zabezpieczenie poszczególnych swych operacyj, jako też na własne cele inwestycyjne, uprawniona jest Kasa tworzyć również następujące fundusze specjalne:

a) fundusz emerytalny,

b) rezerwę specjalną.

Fundusze powyższe mogą być tworzone dopiero po zadośćuczynieniu obowiązkom w przedmiocie funduszu zasobowego (§ 25 statutu niniejszego). Przepis o lokacie funduszu zasobowego ma odpowiednie zastosowanie także i do powyższych funduszów.

§ 28.

Rokiem obrachunkowym Kasy jest rok kalendarzowy.

Rachunkowość swą prowadzi Kasa według systemu księgowości podwójnej.

Rachunkowość kapitału zakładowego, funduszu zasobowego i funduszu wyrównawczego prowadzoną ma być oddzielnie.

Sposób wykonywania bieżącego nadzoru organów Kasy nad czynnościami i rachunkowością Kasy określa porządek (regulamin) czynności, uchwalony przez Radę Kasy.

§ 29.

Najpóźniej w ciągu dwóch miesięcy po upływie roku obrachunkowego Zarząd Kasy powinien złożyć Radzie Kasy sprawozdanie z działalności Kasy za bezpośrednio ubiegły rok obrachunkowy wraz z bilansem majątku Kasy i funduszów jej powierzonych oraz zamkniecie rachunkowe wszelkich przychodów i rozchodów Kasy.

Sprawozdanie to wraz z bilansem oraz zamknięcie rachunków należy po przyjęciu ich przez Radę Kasy przesłać najpóźniej do trzech miesięcy, licząc od dnia ukończenia się roku obrachunkowego, organowi wykonawczemu związku poręczającego celem powzięcia co do nich uchwały przez organ stanowiący tegoż związku.

W bilansie i zamknięciu rachunkowem walory, mające obieg na giełdzie, powinne figurować podług kursu ostatniego dnia roku obrachunkowego, a te walory, które nie mają takiego obiegu, podług kursu walorów podobnych lub podług ich wartości rynkowej. Inne objekty należy wykazywać w wartości nie przekraczającej kosztów nabycia. Należności wątpliwe należy zapisać na straty.

Sprawozdanie z działalności wraz z bilansem i projektem rozdziału zysków oraz zamknięcie rachunkowe powinne być przedkładane corocznie władzy nadzorczej w ciągu jednego miesiąca po uznaniu ich przez organ stanowiący związku poręczającego oraz podane do wiadomości publicznej w sposób przepisany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 30.

Kasa obowiązana jest przechowywać księgi wkładek oszczędnościowych przez cały czas swego istnienia, inne księgi przez lat 10, natomiast może ona niszczyć spłacone książeczki oszczędnościowe i inne zapiski z 5-ciu lat wstecz.

Okresy powyższe liczą się od daty odnośnych kwitów, zapisów wzgl. roku zamknięcia rachunków i ksiąg oraz od daty ostatniego wpisu, uskutecznionego na książeczce.

III. Operacje Kasy.

§ 31.

Kasa upoważniona jest do dokonywania tylko tych rodzajów operacyj, które wyszczególnione są w statucie niniejszym.

Firma i sam zakład Kasy, jakoteż firmy (nazwa) jej oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) oraz same te urządzenia nie mogą być przedmiotem ani operacyj Kasy, ani też żadnych transakcyj ze strony związku poręczającego.

A. Operacje bierne.

§ 32.

Kasa przyjmuje wkłady oszczędnościowe na książeczki oszczędnościowe, które mogą być wystawione na okaziciela lub na imiennie oznaczoną osobę.

Książeczka oszczędnościowa może opiewać tylko na gotówkę i stanowi dowód posiadania w Kasie wierzytelności w wysokości każdoczesnego jej salda.

Kasa przyjmuje wkłady osób fizycznych i prawnych nietylko na ich własny rachunek, lecz także na rachunek osób trzecich.

§ 33.

Kasa nie jest obowiązana przyjmować na książeczki oszczędnościowe wkładów poniżej kwoty jednego złotego.

Dopuszczalną najwyższą kwotę wkładu na książeczkę oszczędnościową ustala Rada Kasy (§ 9 ust. 2 p. 1 statutu niniejszego).

Kasa nie jest obowiązana przyjmować wkadek oszczędnościowych w następujących przypadkach:

a) gdy wkadka nie dosięga dopuszczalnej statutem najniższej kwoty wkładki lub sama wzgl. łącznie z poprzedniemi przekracza ustanowioną tym statutem najwyższą kwotę wkładów;

b) gdy chodzi o wystawienie książeczki oszczędnościowej na obcą walutę;

c) gdy zgłaszane przez wkładcę warunki Kasa uzna za niedogodne dla siebie;

d) gdy niema widoków na odpowiednie ulokowanie funduszu wkładowego;

e) gdy wkładca już raz dopuścił się nadużycia zaufania Kasy;

f) gdy Kasa stoi przed likwidacją.

§ 34.

Kasa uprawniona jest wypuszczać znaczki oszczędnościowe w cenie niższej od oznaczonej powyżej najniższej kwoty wkładów oraz przyjmować te znaczki, jeżeli razem złączone dają kwotę przewidzianego powyżej wkładu najniższego. Może również Kasa rozdzielać skarbonki oszczędnościowe i złożone w nich kwoty przyjmować na warunkach wyżej wymienionych jako wkłady na książeczki oszczędnościowe.

Jeżeli wkład złożony na poszczególną książeczkę, osiągnie ustaloną przez Radę Kasy kwotę najwyższą, natenczas nie może on być zwiększony przez nowe wpłaty, lecz tylko przez kapitalizowanie się procentów.

§ 35.

Wkładki oszczędnościowe księguje Kasa na tego, na kogo książeczka oszczędnościowa jest wystawiona.

Na pierwszej stronie książeczki zaznacza się numer otworzonego w Kasie rachunku, datę wystawienia książeczki i zapis o ewentl. zastrzeżeniach, a jeżeli książeczka wystawiona jest na imiennie oznaczoną osobę, także nazwisko i imię tej osoby.

Z każdą książeczką oprawiony jest wyciąg statutu niniejszego, dotyczący wkładów oszczędnościowych.

Książeczkę oszczędnościową wystawia Kasa w sposób przepisany dla dokumentów, z których powstaje zobowiązanie Kasy (§ 19 ust. 3 statutu niniejszego).

W braku odmiennego zastrzeżenia każda suma, wpłacona na książeczkę, jest w stosunku do Kasy wierzytelnością tego, na kogo książeczka jest wystawiona.

Każdy wpis lub zastrzeżenie w książeczce oszczędnościowej stwierdzony powinien być poza podpisem kasjera; także przez podpis Dyrektora Kasy lub urzędnika, upoważnionego przez Zarząd do podpisywania wpisów wzgl. zastrzeżeń w tych książeczkach.

Zapisków lub zastrzeżeń osób prywatnych w książeczkach Kasa nie jest obowiązana uwzględniać, choćby nawet pochodziły od wkładcy, lub osoby, uprawnionej do podejmowania wypłat. Omyłki skreśla się z pisemnem potwierdzeniem na książeczce skreślenia w sposób, dla wpisów obowiązujący.

§ 36.

Do umownego przeniesienia wierzytelności wynikających z książeczki oszczędnościowej, — nawet na imiennie oznaczoną osobę wystawionej— wystarcza wręczenie tej książeczki nabywcy wierzytelności i całkowita lub częściowa wypłata wierzytelności może nastąpić za przedstawieniem książeczki, przyczem Kasa nie ma obowiązku badać legalności posiadania książeczki, przedstawionej do wypłaty, o ile wypłaty nie uzależniono od pewnych określonych w tym względzie warunków lub o ile utrata książeczki nie została przedtem zgłoszona w Kasie.

O ile chodzi o książeczki, wystawiane na imiennie oznaczoną osobę bez zastrzeżeń co do osób, uprawnionych do podnoszenia wkładów, uważa się każdego przedstawiającego książeczkę do wypłaty za prawnego pełnomocnika tej osoby, na którą książeczka jest wystawiona.

§ 37.

Wpłaty mogą być uskuteczniane również bez przedkładania książeczki oszczędnościowej, a mianowicie drogą przekazów pocztowych, listów pieniężnych, czeków i t. p. Wpisania do książeczki oszczędnościowej uskutecznionych w powyższy sposób wpłat dokonywa Kasa przy najbliższem przedstawieniu tej książeczki oszczędnościowej.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić w drodze pocztowej na koszt i ryzyko wkładcy tylko za poprzedniem nadesłaniem Kasie książeczki, podaniem sposobu przekazania wypłaty oraz adresu wkładcy wzgl. osoby, na ręce której wypłata ma nastąpić, i za wyraźnem wskazaniem, w jaki sposób i do czyich rąk książeczka ma być zwrócona lub też czy ma zostać zatrzymana do rozporządzenia wkładcy. Wypłata może być dokonana w powyższy sposób na polecenie wkładcy do rąk osoby trzeciej tylko wtedy, jeżeli odpowiednio do polecenia wypłaty się wylegitymuje i jeżeli osnowa zastrzeżeń w księdze zastrzeżeń (§ 38 statutu niniejszego) co do odnośnego wkładu wypłacie takiej się nie sprzeciwia.

Kasa upoważniona jest do potrącenia z wkładu poniesionych przez siebie kosztów pocztowych.

Przy wypłacaniu całego kapitału wraz z procentami Kasa książeczkę oszczędnościową zatrzymuje i kasuje.

§ 38.

Jeżeli wypłatę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, uzależniono od pewnych określonych warunków, to Kasa musi o tem zapisać do książeczki oszczędnościowej odpowiednie zastrzeżenie. Wypłaty wierzytelności z takich książeczek można uskuteczniać tylko ściśle według osnowy zastrzeżenia.

Łączenie kilku warunków równocześnie jest dopuszczalne, o ile warunki te wzajemnie się nie wyłączają i nie są sprzeczne ze sobą, a określone są w sposób, wykluczający wątpliwość co do sposobu ich dopełnienia. Zastrzeżenia nie mogą się sprzeciwiać przepisom obowiązujących ustaw.

Zastrzeżone warunki mogą wychodzić zarówno od Kasy, jak i od wkładcy i na warunki te musi się zgodzić zarówno Kasa, jak i wkładca.

Wypłata wkładów z książeczek, uwarunkowanych zastrzeżeniami, dokonywaną być może tylko zgodnie z osnową zastrzeżeń. Zastrzeżenia można zmienić lub wycofać. Zapisy o zastrzeżeniach, ich zmianie lub cofnięciu należy uwidaczniać nietylko w samej książeczce, lecz także w odnośnej księdze wkładów, pełną zaś osnowę zastrzeżenia należy wpisać do specjalnej księgi zastrzeżeń, przechowywanej pod zamknięciem.

§ 39.

Jeżeli między niniejszą Kasą a innemi komunalnemi kasami oszczędności i gminnemi kasami pożyczkowo-oszczędnościowemi dojdzie do skut-

ku porozumienie co do wzajemnego przyjmowania wkładów i dokonywania wypłat na wystawione przez siebie książeczki oszczędnościowe, natenczas dojście do skutku takiego porozumienia obowiązany jest zarząd Kasy podać do publicznej wiadomości w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 40.

Ustalony przez Radę Kasy procent od wkładów, o ile wkładca nie zażąda wypłaty odsetek, dolicza się do tychże wkładów, o ile zaś tej wypłaty zażąda, wypłaca się co rocznie z upływem roku.

Zarząd Kasy może zawrzeć jednak osobną umowę.

Bieg procentów rozpoczyna się od dnia, następującego po dniu wpłaty, i liczy się do dnia, poprzedzającego dzień wypłaty.

Oprocentowanie książeczek może być różne w zależności od terminu wypowiedzenia wkładu lub też od zgłoszonych zastrzeżeń albo innego uwarunkowania wypłaty wkładu.

Wysokość i początek obowiązywania ustalonej stopy procentowej od wkładów, podaje do publicznej wiadomości w sposób przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

§ 41.

Całkowita lub częściowa wypłata przez Kasę wierzytelności, wynikającej z książeczki oszczędnościowej, może nastąpić nawet w przypadkach egzekucji — tylko za jej przedstawieniem.

Wstrzymanie wypłaty wkładów z książeczki oszczędnościowej nastąpić może w przypadkach i w sposób, przewidziany w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

§ 42.

W myśl art. 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339) wkłady na książeczki oszczędnościowe Kasy, rządzącej się statutem niniejszym, posiadają charakter funduszów, ulokowanych z bezpieczeństwem prawnem (pupilarnem).

Książeczki oszczędnościowe tej Kasy w myśl art. 20 ust. 2 powyższego rozporządzenia będą przyjmowane przez państwowe wzgl. komunalne władze, urzędy i zakłady jako wadja przy zawieraniu umów oraz jako zabezpieczenia pieniężne z innych tytułów wymagane.

Jako wadja i kaucje, składane władzom państwowym, wzgl. komunalnym urzędom i zakładom, nie mogą być przyjmowane książeczki oszczędnościowe, opatrzone zastrzeżeniami.

§ 43.

W razie utraty książeczki oszczędnościowej unieważnienie jej i wydanie duplikatu może nastąpić po przeprowadzeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie kasy, duplikat książeczki może jednak być wydany już po upływie 6-ciu miesięcy od daty pierwszego ogłoszenia o jej utracie.

Zagubienie, zniszczenie lub inną utratę książeczki oszczędnościowej może jej posiadacz zgłosić pisemnie lub ustnie bezpośrednio w zakładzie głównym Kasy lub jej oddziałów wzgl. zbiornicy, skąd mu książeczkę wydano.

Zgłoszenie powyższe obowiązuje Kasę dopiero od chwili doręczenia jej dowodu sądowego o wdrożeniu postępowania, przewidzianego w przepisach o umorzeniu tytułów na okaziciela, obowiązujących w siedzibie Kasy.

Wydanie duplikatu oraz wypłata wkładów lub procentów po upływie sześciu miesięcy od zgłoszenia o utracie książeczki, a przed uznaniem jej za nieważną, nastąpić może na odpowiedzialność Kasy tylko do rąk tej osoby, która jest uprawniona do rozporządzenia wkładem.

Duplikat wystawia się na saldo książeczki pierwotnej.

§ 44.

Przedawnienie wierzytelności z tytułu niepodniesionych z Kasy wkładów oszczędnościowych jako też kapitalizowanych procentów od takich wkładów następuje z upływem lat trzydziestu od dnia dokonania ostatniego wkładu lub ostatniej wypłaty wzgl. od dnia dopisania po raz ostatni przez Kasę procentów na książeczce oszczędnościowej.

Bieg trzydziestoletniego przedawnienia w tych przypadkach, gdzie chodzi o wkłady z odroczoną lub wstrzymana wypłata wzgl. dotknięte zakazem sądowym lub płatne za określonym z góry terminem wypowiedzenia, nie może w stosunku do części wkładu, dotkniętej powyższemi ograniczeniami, rozpocząć się przed przywróceniem prawa do rozporządzania wkładem, wzgl. przed upływem terminu, określonego dla wypowiedzenia.

W stosunku do książeczek oszczędnościowych, wystawionych na imię osoby niewłasnowolnej, o ile o tem w książeczce było zapisane odpowiednie zastrzeżenie, bieg przedawnienia nie może się rozpocząć przed uzyskaniem własnowolności przez wspomnianą osobę.

Lista wierzytelności, ulegających przedawnieniu, podaną będzie na sześć miesięcy przed upływem okresu przedawnienia do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla ogłoszeń Kasy (§ 23 statutu niniejszego). W ciągu powyższego okresu osoby uprawnione do rozporządzania odnośnemi wierzytelnościami, mogą żądać wypłaty tych wierzytelności wzgl. prosić o ich dalsze utrzymanie na rachunku Kasy.

Przedawnione wierzytelności przelewa Kasa na fundusz zasobowy.

§ 45.

Kasie przysługuje prawo wypowiadania wierzytelności.

Wypowiedzenie wkładu poszczególnemu wkładcy może być dokonane ustnie z zaznaczeniem tego w książeczce oszczędnościowej lub też przez zawiadomienie pisemne.

Wypowiedzenie wkładów może nastąpić także przez podanie go do wiadomości publicznej w sposób, przewidziany dla Kasy (§ 23 statutu niniejszego).

Wierzytelności takie mogą być złożone do depozytu sądowego, jeżeli nie zostaną podniesione w następujących przypadkach:

a) jeżeli nie będą podniesione w terminie naznaczonym w zawiadomieniu, ogłoszeniu lub wezwaniu;

b) jeżeli w odpowiedni sposób nie stanie się zadość warunkom, ustalonym przez właściwe organa Kasy.

Takie złożenie wspomnianych wierzytelności jest równoznaczne z ich wypłaceniem.

Od wkładów wypowiedzianych Kasa z upływem terminu wypowiedzenia nie ma obowiązku płacić lub doliczać dalszych procentów.

B. Operacje czynne.

§ 46.

Kasa uprawniona jest:

1. nabywać polskie państwowe papiery procentowe, listy zastawne i obligacje banków państwowych, akcje Banku Polskiego, tudzież listy zastawne krajowych towarzystw kredytu długoterminowego, emitowane za zabezpieczeniem prawnem (pupilarnem), obligacje związków komunalnych i komunalnych instytucyj kredytowych tudzież banków, gwarantowanych przez związki komunalne, oraz udziały (akcje) wspólnych komunalnych instytucyj kredytowych;

2. udzielać pożyczek pod zastaw papierów, oznaczonych w punkcie 1-szym, najwyżej do wysokości ¾ ich wartości kursowej, a nie wyżej ich wartości nominalnej, oraz pod zastaw wystawionych przez siebie książeczek oszczędnościowych;

3. udzielać na hipoteki miejskich i wiejskich nieruchomości terminowych pożyczek, oprocentowanych i prawnie (pupilarnie) zabezpieczonych, z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru, a dla dłużnika przedterminowej spłaty pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem oraz z tem zastrzeżeniem, że budynki nieruchomości, obciążonej pożyczką Kasy, przez cały czas obciążenia będą ubezpieczone od ognia na warunkach poniżej w § 47 statutu niniejszego osobno określonych;

4. nabywać wierzytelności hipoteczne, zabezpieczone w sposób, określony dla pożyczek w punkcie 3;

5. udzielać na cele budowlane — w granicach hipotecznego zabezpieczenia ewikcji — kredytu wekslowego w miarę postępu budowy do wysokości 50% wartości rzeczywiście wykonanych robót;

6. udzielać spółdzielniom, zorganizowanym na zasadach ustawy z dnia 29 października 1920 r. (Dz. Ust. R. P. Nr. 111, poz. 733) oraz późniejszych przepisów, ustawę powyższą zmieniających, kredytu do wysokości sumy udziałów członkowskich oraz własnych funduszów spółdzielni pod warunkiem, iż członkowie spółdzielni przyjmą poza swemi udziałami, jednakże w stosunku do ich wysokości, odpowiedzialność z własnych majątków za kredyt, otwarty spółdzielni przez Kasę;

7. udzielać pożyczek za zobowiązaniami piśmiennemi (skryptami dłużnemi) lub za wekslami, jeżeli obok wystawcy przyjmą solidarną z nim odpowiedzialność conajmniej 2 osoby, zapewniające terminową spłatę całej pożyczki;

8. dyskontować weksle, zaopatrzone przynajmniej w dwa podpisy, zapewniające terminowe wykupienie weksla;

9. dyskontować, nie wcześniej jednak, jak na sześć miesięcy przed terminem płatności:

a) książeczki oszczędnościowe wystawione z zastrzeżeniem terminowem przez publiczne kasy oszczędności, a mianowicie przez Bank Gospodarstwa Krajowego, Państwowy Bank Rolny, Pocztową Kasę Oszczędności, Polski Bank Komunalny w Warszawie, Komunalny Bank Kredytowy w Poznaniu, wszystkie komunalne kasy oszczędności i wszystkie gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe;

b) wypowiedziane i wylosowane papiery procentowe wymienione w punkcie 1-szym niniejszego paragrafu;

c) kupony od wymienionych w punkcie 1-szym papierów procentowych;

10. umieszczać z zastrzeżeniem zwrotu na każde żądanie lub za wypowiedzeniem — wolną gotówkę:

a) na rachunkach żyrowych i czekowych w państwowych i komunalnych instytucjach kredytowych, tudzież w Banku Polskim;

b) w asygnatach kasowych Banku Gospodarstwa Krajowego;

c) jako wkład oszczędnościowy w Pocztowej Kasie Oszczędności, w Banku Gospodarstwa Krajowego, w Państwowym Banku Rolnym i komunalnych kasach oszczędności;

11. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych za gwarancją Państwa z zastrzeżeniem dla Kasy prawa przedterminowego odbioru pożyczki za poprzedniem conajmniej półrocznem wypowiedzeniem;

12. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych związkowi poręczającemu do wysokości 10% wkładów oszczędnościowych; zakup obligacyj tegoż związku uważać należy za udzielenie mu pożyczki.

§ 47.

Budynki, nieruchomości, obciążone pożyczką, udzieloną przez Kasę, w myśl punktu 3-go § 46 niniejszego statutu, powinne być przez cały czas obciążenia ubezpieczone od ognia:

a) w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (b. Polskiej Dyrekcji Ubezpieczeń Wzajemnych w Warszawie) lub w komunalnych ubezpieczalniach wojewódzkich na sumę, przewyższającą conajmniej o 20% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części pierwszych ¾ części ubezpieczonej wartości nieruchomości;

b) w prywatnych zakładach wzajemnych ubezpieczeń w obrębie Rzeczypospolitej, poręczonych przez związki publiczno-prawne, na sumę przewyższającą conajmniej o 30% kwotę udzielonej pożyczki, przyczem kwota tej pożyczki powinna mieścić się cała w wolnej od długów części — pierwszych ⅔ części ubezpieczonej wartości nieruchomości.

Jeżeli wartość ubezpieczona, czy to skutkiem pogorszenia się stanu budynków, czy spadku wartości realności, czy też z innych przyczyn, wynosi więcej niż rzeczywista wartość szacunkowa nieruchomości w czasie udzielenia pożyczki, należy stawki powyższe policzać od wartości szacunko-

wej. Szacunku dokonać może Kasa komisyjnie przez właściwe do tego organa fachowe. Wymiar pożyczki od wartości szacunkowej nie uchyla warunku co do obowiązku ubezpieczenia budynków od ognia.

Odstąpienie od powyższych zasad wymaga zezwolenia władzy nadzorczej.

§ 48.

Kasa obowiązana jest posiadać wzgl. umieścić w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych lub papierach przez Państwo gwarantowanych conajmniej 5 procent ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych, jeżeli ta suma przewyższa 200.000 złotych. Przy obliczaniu tego procentu nie wlicza się do podstawy wymiaru zwaloryzowanych wkładów przedwojennych.

Kasa może tylko o tyle pozbywać się przepisanego zasobu w powyższych papierach, o ile to jest konieczne do spłaty wkładów. Pozbywane mogą być wtedy najpierw tylko papiery przez Państwo gwarantowane, a dopiero, gdy zasób tychże został wyczerpany, posiadające bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskie państwowe papiery procentowe.

Nadto fundusze zasobowe Kasy, o ile nie są już umieszczone w nieruchomościach, powinny w 20% swej wysokości wzgl. nadwyżki ponad lokatę w nieruchomościach umieszczane być w wymienionych wyżej papierach. W razie zamiaru nabycia lub budowy własnego gmachu lub potrzeby pokrycia straty, Kasa może papiery wartościowe, stanowiące lokatę funduszu zasobowego, pozbyć lub zastawić.

§ 49.

Kasa obowiązana jest prowadzić rejestr imienny dłużników i poręczycieli (solidarnych współdłużników) z uwidocznieniem zobowiązań, zaciągniętych przez tychże na własny rachunek czy też drogą poręczeń w Kasie.

Członków Zarządu Kasy nie wolno bez zezwolenia Rady Kasy przyjmować jako poręczycieli.

§ 50.

Poza operacjami czynnemi, o których mowa w § 46 statutu niniejszego, może Kasa — po uzyskaniu na to pozwolenia władzy nadzorczej:

1. udzielać oprocentowanych pożyczek terminowych:

a) związkowi poręczającemu do wysokości ponad 10 proc., nie wyżej jednak 20% wkładów oszczędnościowych, przyczem zakup obligacyj związku poręczającego uważać należy za udzielenie mu pożyczki;

b) innym związkom komunalnym i innym związkom prawno-publicznym, o ile na podstawie obowiązujących ustaw związki te są uprawnione do zaciągania takich pożyczek i do pobierania bądź to samoistnych danin, bądź dodatków do podatków państwowych;

c) fundacjom i posiadającym osobowość prawną komunalnym zakładom zastawniczym (lombardom);

2. umieszczać rozporządzalne fundusze za zgodą związku poręczającego w instytucjach kredytowych, przez Kasę założonych lub przez ten związek poręczonych.

Fundusze Kasy mogą być używane w sposób, przewidziany w § niniejszym i punkcie 12-ym § 46 statutu niniejszego, najwyżej do wysokości 30% ogólnej sumy wkładów oszczędnościowych.

§ 51.

Kasa może dla własnego użytku nabywać lub budować realności, ale tylko z kapitału zasobowego na podstawie uchwały Rady Kasy i za pozwoleniem władzy nadzorczej; może ona również na podstawie uchwały Rady Kasy nabywać realności celem lokaty funduszu emerytalnego funkcjonarjuszów Kasy, wreszcie jest Kasa uprawniona nabywać na licytacji nieruchomości, obciążone pożyczką Kasy, o ile najwyższa zaofiarowana suma nie pokryje całkowicie wierzytelności Kasy.

C. Inne operacje.

§ 52.

Kasa ma prawo:

1. redyskontować posiadane w swych portfelach weksle w państwowych i komunalnych instytucjach finansowych, w Banku Polskim oraz w innych instytucjach finansowych, które wskaże Minister Skarbu.

2. przyjmować za opłatą jako depozyt na przechowanie dokumenty, tudzież wartościowe przedmioty i papiery, przyczem Kasa nie ponosi odpowiedzialności za zrealizowanie płatnych kuponów, ani wylosowanych papierów.

3. podejmować się kupna i sprzedaży państwowych, tudzież innych notowanych na giełdach pieniężnych Rzeczypospolitej Polskiej papierów wartościowych, oraz zarządzania niemi, lecz jedynie na zlecenie i rachunek osób trzecich, przyczem kupna dokonywa się po złożeniu potrzebnej gotówki, a sprzedaży do dostarczeniu papierów procentowych;

4. załatwiać na zlecenie i rachunek osób trzecich inkaso weksli, listów przewozowych itp. dokumentów.

§ 53.

W związku z operacjami, o których mowa w statucie niniejszym, Kasa uprawniona jest przedsiębrać następujące czynności:

a) pozbywać własne wierzytelności hipoteczne i za zgodą organu stanowiącego związku poręczającego własne realności;

b) sprzedawać i lombardować posiadane własne papiery wartościowe w przypadku nagłego zapotrzebowania gotówki, jednak z ograniczeniami, wynikającemi z obowiązku posiadania, względnie umieszczania zasobów w posiadających bezpieczeństwo prawne (pupilarne) polskich państwowych papierach procentowych i w papierach przez Państwo gwarantowanych (§ 48 statutu niniejszego).

c) prowadzić agentury Banku Polskiego, oraz banków państwowych i komunalnych;

d) wynajmować schowki w swym skarbcu, wzgl. w szafach bezpieczeństwa na warunkach przez Radę Kasy ustalonych;

e) otwierać rachunki bieżące i czekowe, przekazowe i korespondencyjne (kontokorentowe);

f) wystawiać przekazy i akredytywy na instytucje kredytowe, w których komunalnym kasom oszczędności wolno lokować fundusze, w granicach posiadanych przez klijenta w Kasie funduszów oraz w granicach funduszów posiadanych przez Kasę w tych instytucjach.

IV. **Szczegółowe uprawnienia Kasy.**

§ 54.

Rządząca się statutem niniejszym Kasa, jako komunalna Kasa Oszczędności, jest na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 kwietnia 1927 r. o komunalnych kasach oszczędności (Dz. Ust. R. P. Nr. 38, poz. 339), wolna:

1. od państwowych podatków: dochodowego, od darowizn i przemysłowego (zasadniczego i od obrotu);
2. od dodatków komunalnych do powyższych podatków;
3. od opłat stemplowych od podań, wnoszonych tak przez Kasę jak i przez istniejące przy niej zakłady zastawnicze (§ 2 statutu niniejszego).

Przychody z wkładów na książeczki oszczędnościowe Kasy są wolne od podatku od kapitałów i rent, o ile wysokość wkładu nie przewyższa kwoty 5.000 zł. (§ 52 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Ministra Skarbu z dnia 26 marca 1928 r. w sprawie wykonania wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Wpisy w książeczkach oszczędnościowych, oraz wszelkiego rodzaju zaświadczenia o złożeniu lub zwrocie wkładów, wydawane przez Kasę, są w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej wolne od opłaty stemplowej.

Pisma, stwierdzające otrzymanie pożyczki od Kasy, podlegają w myśl ostatnio wymienionego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej opłacie stemplowej w wysokości 0,3% od sumy zobowiązania.

§ 55.

W razie niezapłacenia w terminie pożyczki, zabezpieczonej zastawem papierów wartościowych, Kasa ma prawo sprzedać te papiery bez upoważnienia sądowego.

Sprzedaż powinna się odbywać najpóźniej w ciągu miesiąca od dnia płatności pożyczki, zabezpieczonej zastawem, przyczem papiery notowane na giełdzie, mają być sprzedane po cenie giełdowej, a nienotowane — po przeciętnej miejscowej cenie rynkowej.

Papiery wartościowe, przyjete przez Kasę jako zastaw udzielonych pożyczek, mają być zapisane do oddzielnej księgi sznurowej z wyszczególnieniem ich rodzaju i ilości, a przy premjowych papierach wartościowych także numerów obligacyj, tudzież z podaniem sum wierzytelności zastawem zabezpieczonych. (Na obszarze mocy obowiązującej kodeksu Napoleona zapis do takiej księgi sznurowej Komunalnej Kasy Oszczędności uważa się za równorzędny z zarejestrowaniem, przewidzianem w artykule 2074 tegoż kodeksu).

V. **Likwidacja Kasy.**

§ 56.

Likwidacja kasy może być dobrowolna lub przymusowa.

Dobrowolna likwidacja następuje na skutek uchwały związku poręczającego, zatwierdzonej przez władzę nadzorczą.

Przymusową likwidację może zarządzić Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach, określonych w ustępie 3-cim art. 30-go wymienionego wyżej rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o komunalnych kasach oszczędności.

Rozporządzenie władzy, zarządzające lub zatwierdzające likwidację Kasy, jako też wdrożenie postępowania likwidacyjnego ogłasza się w Orędowniku Urzędowym Powiatu Wąbrzeskiego.

Ustalony plan likwidacji Kasy powinien być ogłoszony w sposób, przewidziany dla ogłoszenia statutu Kasy.

W ogłoszeniu odnośnem należy zawezwać wierzycieli Kasy do podjęcia wkładów w przeciągu 6-ciu miesięcy. Ogłoszenie należy powtórzyć trzykrotnie conajmniej w dwutygodniowych odstępach czasu po sobie. Po upływie sześciu miesięcy od dnia ostatniego ogłoszenia ustaje oprocentowanie wkładów.

Jeżeli płynne fundusze Kasy nie wystarczają na pokrycie zobowiązań Kasy, za które związek poręczający przyjął odpowiedzialność, a w szczególności na pokrycie zobowiązań z tytułu wkładów oszczędnościowych, to odpowiednich środków, na pokrycie tych zobowiązań powinien w myśl obowiązujących przepisów dostarczyć związek poręczający.

Likwidacja Kasy odbywa się pod nadzorem osobnego komisarza, którego wyznacza właściwa władza nadzorcza.

Postępowanie likwidacyjne nie może zostać zamknięte przed upływem 6-ciu miesiecy od chwili ostatniego ogłoszenia o jego wdrożeniu.

Ta część majątku Kasy, jaka potrzebna jest na zaspokojenie tych jej wierzycieli, którzy po odbiór swych wierzytelności do chwili zamknięcia postepowania likwidacyjnego się nie zgłosili, złożona być powinna na lat 30-ci do depozytu sądowego na rzecz tych wierzycieli. Wierzytelności takie, o ile ich do upływu tego okresu czasu wierzyciele nie podejmą, przepadają na rzecz związku poręczającego.

Nadwyżka majatku Kasy pozostała po zaspokojeniu wszystkich jej wierzycieli, którzy sie zgłosili do chwili zamkniecia postepowania likwidacyjnego, po złożeniu odpowiedniej części jej majątku na cel, uprzednim ustępem wskazany przechodzi na rzecz zwiazku poręczajacego, który powinien użyć tej nadwyżki tylko na cele użyteczności publicznej po ewentualnem poprzedniem potraceniu z niej kosztów likwidacji oraz kapitału zakładowego, przyznanego Kasie, przy jej organizowaniu.

Zwiniecie Kasy oraz jej ewtl. oddziałów, zbiornic i zakładów zastawniczych (lombardów) podaje związek poręczajacy w sposób na miejscu praktykowany do publicznej wiadomości.

VI. **Władze Nadzorcze.**

§ 57.

Władza nadzorcza nad Kasą, rządzącą się statutem niniejszym, jest zgodnie z § 59 rozporządzenia wykonawczego w instancji I-ej Wojewoda, z którym współdziała w przypadkach przepisami te-

goż paragrafu oznaczonych Wydział Wojewódzki (Izba Wojewódzka) a w instancji II-ej i ostatniej Minister Spraw Wewnętrznych, działający w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

§ 58.

W przypadkach stwierdzenia nieprawidłowości w prowadzeniu Kasy, a w szczególności wykroczeń przeciw obowiązującym przepisom lub postanowieniom statutu niniejszego służy władzy nadzorczej, prawo wydawania zarządzeń niezbędnych celem usunięcia nieprawidłowości lub zapobieżenia dalszym wykroczeniom. Zarządzenia te mogą polegać na zawieszeniu w czynnościach lub usunięciu członków Rady Kasy, Zarządu Kasy i Komisji Rewizyjnej i na ustanowieniu w razie potrzeby komisarza na koszt kasy lub związku poręczającego dla Zarządu Kasą do czasu wyboru nowych organów. Wybór ten powinien nastąpić w ciągu trzech miesięcy od czasu ustanowienia komisarza.

Komisarz w zakresie powierzonych mu czynności wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Rady i Zarządu Kasy.

VII. Przepisy końcowe.

§ 59.

Statut niniejszy wchodzi w życie z chwilą ogłoszenia go w „Głosie Wąbrzeskim" w Wąbrzeźnie.

§ 60.

Wszelkie zmiany i uzupełnienia statutu niniejszego podlegają zatwierdzeniu Władzy nadzorczej.

239.

OGŁOSZENIE WŁADZ SĄDOWYCH.

a) przetargi przymusowe.

1. Nieruchomości położone w Sękowie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisane w księdze gruntowej Sękowo wykazy 16. 17 i 40 na imię Wilhelma Gustawa Broschka, rolnika w Sękowie, powiat Działdowo zostaną dnia 27 marca 1930 r., o godz. 10 w drodze egzekucji wystawione na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój 25.

Nieruchomość Sękowo wykaz 16:

Nieruchomość skada się z zabudowanego podwórza, roli i pastwiska o obszarze 25.42,00 ha, karta mapy 1 obrebu Sękowo, parcele Nr. 79, 80, 83, 84, 145, 146, 147 i 148, czysty dochód jako podstawa wymiaru podatku gruntowego wyznaczony jest w art. 13 matrykuły na kwotę 32.54 talarów; wartość użytkowa budynków jako podstawa wymiaru podatku budynkowego podana jest w księdze podatku budynkowego pod Nr. 13 na kwotę 150 mk.

Nieruchomość Sękowo wykaz 17:

Nieruchomość składa się z zabudowanego podwórza i roli o obszarze 50, 95, 30 ha, karta mapy 1 i 2 obrębu Sękowo, parcele Nr. 75, 76a—c, 77, 78, 153 a, b, 154 a, b, 155, 156, 157 a-b, 158, 159, 160 a-c, 161, 162, 14 a, b, 15. Czysty dochód jako podstawa wymiaru podatku gruntowego wyznaczony jest w art.14matrykuły na kwotę 64,20 talarów. Księga podatku budynkowego Nr. 14 f.

Nieruchomość Sękowo wykaz 40:

Nieruchomość stanowi rola o obszarze 21, 72, 50 ha, karta mapy 1 obrębu Sękowo, parcele Nr. 7, 8, 9, 180/5 a, 181/6; czysty dochód jako podstawa wymiaru podatku gruntowego wyznaczony jest w art. 37 matrykuły na kwotę 16,93 talarów.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 19 kwietnia 1929 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Działdowo, dnia 26 września 1929 r.

3. K. 16/28. Sąd Grodzki.

2. Nieruchomość położona w Domatowie, powiat Morski, w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Domatowo tom III. wykaz L. 95 na imię niezamężnej Agaty Jednachowskiej obecnie zamężnej Czapp zostanie dnia 27 listopada 1929 o godzinie 10 przedpoł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój Nr. 6.

Nieruchomość składa się z roli i podwórza obszaru 0,33, 88 ha, domu mieszkalnego z chlewem. Czysty dochód wynosi 0,33 ta., a roczna kwota podatku domowego 0,60 mk.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 18 czerwca 1928 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokółu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochdzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Puck, dnia 21 września 1929 r.

2. K. 3/28. Sąd Grodzki.

3. Nieruchomość położona w Węgorzynie, i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Węgorzyn k. 10 na imię gospodarz Reinchold Regedorn z Węgorzyna zostanie dnia 2 grudnia 1929 r. o godz. 11 przedpoł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 4.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 29 maja 1929 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokółu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochdzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Toruń, dnia 29 sierpnia 1929 r.

5. K. 15/29/5. Sąd Grodzki.

4. Nieruchomość położona w Wejherowie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Wejherowo wyk. L. 30 i 524 na imię Almy Engbrecht zostanie dnia 11 grudnia 1929 r. o godz. 10 przedpoł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój Nr. 7.

Nieruchomość wyk. L. 30 jest rola i łąką z budynkami o obszarze 07, 10 a. matrykułu 29 ks. pod bud. 81, 0,34 talarów czystego dochodu, 1760 mk wartość użytkowa.

Nieruchomość wyk. L. 524 jest podwórzem o obszarze 02, 30 a. matrykułu 499 ks. pod domowego 338, wartość użytkowa 378 mk.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej Wejherowo wyk. L. 30 i 524 dnia 21 grudnia 1928 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostana wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokółu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochdzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Wejherowo, dnia 23 września 1929 r.

1. K. 12/28. Sąd Grodzki.

5. Nieruchomość położona w Żabnie i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Żabno karta 33 nieruchomości zabudowana i karczma o obszarze 37, 42 arów 99 setnych czystego dochodu 28 fenigów podatku gruntowego i 669 marek wartości użytkowej na imię małżonków Maksymiljana i Albertyny Komorowskich zostanie dnia 25 stycznia 1930 r. o godz. 10 przed poł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój Nr. 16.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 25 czerwca 1929 r.

Starogard, dnia 2 października 1929 r.

2. K. 16/29. Sąd Grodzki.

6. Nieruchomość położona w Łabędziu (Wardel) wielkości 9, 11, 96 ha z domem mieszkalnym, chlewem, świniarnią, stodołą i ogrodem o 54,37 tal. czystego dochodu i 15,61 mk. podatku gruntowego art. 13 matrykuły w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Łąbędz (Wardel) karta 4 na imię Augusty Heimann z domu Szulz i jej męża Jerzego Baumann zostanie dnia 6 grudnia 1929 r. o godz. 10 przed poł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie, pokój Nr. 12.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 9 kwietnia 1929 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostana wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokółu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochdzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Wąbrzeźno, dnia 3 września 1929 r.

2. K. 6/28. Sąd Grodzki.

7. Nieruchomość położona w Zdunowicach i Gostömiu i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Zdunowice karta 3 i Gostomie karta 25 na imię Antoniego i Gertrudę z Cyłków małż. Cichosz w Ogonkach, obecnie w Przyrowiu zostanie dnia 12 grudnia 1929 roku o godz. 10 przed poł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój Nr. 9.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 16 kwietnia 1929 r. wzgl. 26 sierpnia 1929 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokółu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochdzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Kartuzy, dnia 2 października 1929 r.

6. K. 13/29/7. Sąd Grodzki.

8. Nieruchomość położona w Gdyni i w chwili uczynienia wzmianki o przetargu zapisana w księdze gruntowej Gdynia tom 15 karta 305 na imię Piotra Lewickiego, dyrektora Gimnazjum w Brześciu nad Bugiem zostanie dnia 30 listopada 1929 r. o godzinie 10 przedpoł. wystawioną na przetarg w niżej oznaczonym Sądzie pokój Nr. 6.

Nieruchomość stanowi parcelę budowlaną (rolę) położoną w Gdyni między szosą a lasem państwowym o powierzchni 13,06 arów (księga łanowa mapa I., parcela Nr. $\frac{1461}{104}$ Wyciąg z matrykuły podatku gruntowego uwierzytelniony odpis księgi wieczystej oraz dalsze wiadomości dotyczące nieruchomości można przejrzeć w sekretarjacie dla spraw egzekucyjnych tut. Sądu.

Wzmiankę o przetargu zapisano w księdze gruntowej dnia 18 marca 1929 r.

Niniejszem wzywa się wszystkich, których prawa w chwili zapisania wzmianki o przetargu nie były w księdze gruntowej uwidocznione, aby się z niemi zgłosili najpóźniej w dniu przetargu, przed wezwaniem do wnoszenia ofert i prawa te uprawdopodobnili, gdyby wierzyciel im przeczył. W razie niezastosowania się do powyższego wezwania, prawa te przy oznaczeniu najniższej oferty nie zostaną wcale uwzględnione a przy rozdziale ceny kupna dopiero po roszczeniu wierzyciela i innych prawach.

Zaleca się dwa tygodnie przed terminem podać na piśmie albo do protokółu sekretarza sądowego dokładne obliczenie swych roszczeń w kapitale, odsetkach, kosztach wypowiedzenia i kosztach sądowego dochdzenia swych praw, oraz oznaczyć pierwszeństwo, którego się żąda.

Tych, którym służy prawo sprzeciwienia się przetargowi, wzywa się, aby przed udzieleniem przybicia targu postarali się o umorzenie lub zawieszenie postępowania, gdyż inaczej prawo ich odnosić się będzie zamiast do nieruchomości, tylko do uzyskanej ceny kupna.

Gdynia, dnia 5 października 1929 r.

3. K. 8/28. Sąd Grodzki.

b) postępowania upadłościowe.

1. Co do majątku budowniczego Władysława Żuchowskiego w Lidzbarku wdraża się z dniem dzisiejszym tj. z dniem 1 października 1929 r. o godz. 10 min. 50 przed poł. postępowanie upadłościowe, ponieważ jest on niewypłacalnym i wykazał zastanowienie wypłat z dniem 1 lipca 1929 r.

Zarządcą masy upadłościowej mianuje się sekretarza sądowego Michała Kerschkego w Lidzbarku.

Wierzytelności należy zgłaszać najpóźniej do dnia 15 listopada 1929 r.

Do powzięcia uchwały, czy mianowany zarządca masy ma pozostać, ewentualnie celem wyboru nowego zarządcy, dalej celem ustanowienia wydziału wierzycieli, a także celem powzięcia uchwały co do kwestyj, wymienionych w § 132 ustawy o upadłościach, wyznacza się w niżej wymienionym Sądzie termin na dzień 30 października 1929 r. o godz. 10 przed poł. zaś celem zbadania zgłoszonych wierzytelności na dzień 30 listopada 1929 r. o godz. 10 przed poł. w pokoju 39 tutejszego Sądu.

Wszystkim, którzy posiadają jakiekolwiek rzeczy, należące do masy upadościowej, lub którzy tej masie są cokolwiek dłużni, zakazuje się owe rzeczy wydawać dłużnikowi upadłemu względnie uiszczać się z długu, a nawet poleca się im, aby najpóźniej do dnia 1 listopada 1929 r. donieśli zarządcy masy o posiadaniu takich rzeczy i o tem czy przysługują im jakie wierzytelności, z powodu których mieliby prawo żądać odrębnego zaspokojenia z owych rzeczy.

Lidzbark, dnia 1 października 1929 r.

2. N. 2/29. Sąd Grodzki.

c) publiczne doręczenia i wywołania.

1. Rolnik Maksymiljan Kwiatkowski w Brzozowie, powiat Chełmno, wniósł na zasadzie § 1170 k. c. o wykluczenie wierzycieli hipotek, zapisanych na jego nieruchomości Brzozowo, wykaz liczba 15/16 w oddziale III pod Nr. bież. 5, 6, 7 i 8 na rzecz radcy sądowego Gustawa Hutta w Świeciu a to:

pod nr. bież.5: 850 talarów z 5% odsetkami w stosunku rocznym na podstawie skryptu dłużnego z dnia 25 lutego 1874 r.

pod nr. bież. 6: 150 talarów z 5% odsetkami w stosunku rocznym na podstawie skryptu dłużnego z dnia 2 kwietnia 1874 r.

pod nr. bież. 7: 3,000 mk. niem. z 5% odsetkami w stosunku rocznym na podstawie dokumentu z dnia 13 marca 1877 r.

pod nr. bież. 8: 3000 mk. niem. z 5% odsetkami w stosunku rocznym na podstawie dokumentu z dnia 13 marca 1879 r.

Wzywa się wierzycieli, by swoje prawa zgłosili najpóźniej w terminie wywoławczym, wyznaczonym na dzień 15 stycznia 30 r. godz. 10 w tut. Sądzie pokój Nr. 21, gdyż w przeciwnym razie zostaną wykluczeni ze swojemi prawami.

Chełmno, dnia 27 lipca 1929 r.

3. F. 2/29. Sąd Grodzki.

2. Firma „Ceres" tow. z ogr. poręką w Brusach zast. przez adw. Kopickiego w Chojnicach, postawiła wniosek na wywołanie listu gruntowego stworzonego na dług gruntowy zapisany w księdze gruntowej Brusy karta 423 w dziale III pod nr. 7 na kwotę 40,000 mk. oprocentowanych po 5%.

Posiadacza tego dokumentu wzywa się, by najpóźniej na terminie w dniu 6 lutego 1930 r. przed poł. o godz. 11 w podpisanym Sądzie pokój Nr. 3 odbyć się mającym, swoje prawa zgłosił i dokument ten przedłożył, w przeciwnym bowiem razie nastąpi unieważnienie dokumentu.

Chojnice, dnia 28 września 1929 r.

4. F. 12/29. Sąd Grodzki.

3. 1) robtnik Franciszek Tomaszewski, z Małego Tarpna, 2) robotnik Bronisław Olszak, z Owczarek, 3) robotnik Jan Skowroński, z Małego Tarpna, 4) robotnik Michał Drabik, z Małego Tarpna, 5) robotnik Jan Żmijewski z Owczarek, 6) robotnik Antoni Skowroński z Nowej Wsi, 7) robotnik Marjan Olszewski z Świerkocina, wszyscy powiat Grudziądz, powodowie, zastąpieni przez adwokata Sokolnickiego w Grudziądzu, przeciw Zygmuntowi Willmannowi, dawniej w Grudziądzu, obecnie nieznanego miejsca pobytu, pozwanemu, wystąpili ze skargą i wnioskiem o wyznaczenie terminu w którym wnoszą o wydanie wyroku następującej treści:

I. Pozwanego zasądza się na zapłacenie powodowi ad 1) 173,00 zł. wraz z 10% odsetkami za czas od dnia doręczenia skargi, oraz 7,50 zł. kosztów za wniosek o uchwałę o zajęciu i przekazaniu wierzytelności.

ad 2) 187,00 zł. wraz z 10% odsetkami za czas od doręczenia skargi, oraz 7,50 kosztów za wniosek o uchwałę o zajęciu i przekazaniu wierzytelności.

ad 3) 120,00 zł. z 10% odsetkami za czas od dnia doręczenia skargi oraz 7,10 zł. kosztów za wniosek o uchwałę o zajęciu i przekazaniu wierzytelności.

ad 4) 120,00 zł. wraz z 10% odsetkami za czas od dnia doręczenia skargi, oraz 7,10 zł. kosztów za wniosek o uchwałę o zajęciu i przekazaniu wierzytelności.

ad 5) 130,00 zł. wraz z 10% odsetkami za czas od dnia doręczenia skargi oraz 7,50 zł. za wniosek o uchwałę o zajęciu i przekazaniu wierzytelności.

ad 6) 110,00 zł. wraz z 10% odsetkami za czas od nia doręczenia skargi oraz 7,10 zł. kosztów za wniosek o uchwałę o zajęciu i przekazaniu wierzytelności.

ad 7) 112,00 zł. wraz z 10% odsetkami od dnia doręczenia skargi oraz 7,10 zł. za wniosek o uchwałę o zajęciu i przekazaniu wierzytelności.

II. Pozwany ponosi koszty sporu.

III. Wyrok jest tymczasowo wykonalny, uzasadniając roszczenia te tytułem należności z umowy najmu usług.

Termin do ustnej rozprawy wyznaczono na dzień 17 grudnia 1929 r. godz. 10 w Sądzie niżej podpisanym pokój nr. 15 na który się pozwanego wzywa.

Uchwałą tut. Sądu z dnia 8 lutego 1929 r. zezwolono na publiczne doręczenie skargi i wezwania na termin.

Grudziądz, dnia 24 września 1929 r.

4. b. C. 1112/28. Sąd Grodzki.

4. Wiktor i Otylja małżonkowie Orzechowscy, zamieszkali w Wąpiersku, pow. Brodnica, wnieśli o wywołanie Fryderyka Przybyszewskiego nieznanego z miejsca pobytu, dla którego jest zapisana hipoteka w kwocie 30 talarów w księdze wieczystej Wąpiersk, karta 80, w dziale III pod nr. 5.

Wierzyciela wzywa się, by najpóźniej w dniu terminu wywoławczego, tj. dnia 11 stycznia 1930 o godz. 12 zgłosił swoje prawo do tej hipoteki przed Sądem Grodzkim w Lidzbarku pokój 33, gdyż w przeciwnym razie po zdeponowaniu należnej wierzycielowi kwoty będzie on mógł żądać swego zaspokojenia tylko zdeponwanej kwoty zamiast gruntu, a także i to prawo wygaśnie, jeżeli wierzyciel w przeciągu trzydziestu lat po wydaniu wyroku wykluczającego nie zgłosi się w urzędzie depozytowym.

Lidzbark, dnia 11 września 1929 r.

2. F. 8/29. Sąd Grodzki.

5. Wierzycielka Joanna z Rohlederów Reuterowa z Klanpin W. M. Gdańsk za zgodą jej męża Hermana, zastąpionego przez adwokata Jacobsona i Kostkę w Starogardzie, postawiła wniosek na wywołanie listu hipotecznego z dnia 7 grudnia 1911 r. odnoszącego się do zapisanych na nieruchomościach Szczodrowo k. 27, 134, 175, 204 i 205 do łącznej odpowiedzialności 4000 Mk., z pożyczki dla Teodora Rohledera z Tczewa, oprocentowanej po 5% rocznie od 1 lipca 1911 r.

Posiadacza tego dokumentu wzywa się, by najpóźniej na terminie w dniu 7 lutego 1930 r. godz. 12 w południe w podpisanym Sądzie pokój 9 odbyć się mającym, swoje prawa zgłosił i dokument ten przedłożył, w przeciwnym bowiem razie nastąpi unieważnienie dokumentu.

Skarszewy, dnia 22 marca 1929 r.

3. F. 1/29. Sąd Grodzki.

6. W sprawie posiedziciela Michała Szulza z Lubani-Lipiny poczta Świekatowo pow. Świecie powoda, przeciw Gustawowi Dietrichowi i żony jego Emilji ul. Sonnenberg, osadnikom w Lubani-Lipinach, poczta Świekatowo pow. Świecie, obecnie nieznanego miejsca pobytu, pozwanym o udzielenie przewłaszczenia nieruchomości Łowinek wy-

kaz liczb. 50, wyznaczono termin do ustnej rozprawy na dzień 28 listopada 1929 r. o godz. 9 przed południem w gmachu Sądu Grodzkiego w Świeciu pokój nr. 17, na który się pozwanych wzywa.

Świecie, dnia 28 września 1929 r.

3. C. 858/29. Sąd Grodzki.

7. Właściciel Ernst Lieutke z Pałubina, zast. przez pełnomocników adwokatów Müllera i Reiskego w Starogardzie, wniósł o wdrożenie postępowania wywołaczego celem wykluczenia zapisanych właścicieli nieruchomości Pałubin wyk. 1. 18. Friedrich, a Baumgart, a i jego żony Henriethe z domu Leffke.

Wzywa się przeto dotychchczasowych właścicieli, aby najpóźniej w terminie dnia 3 grudnia 1929 r. o godz. 12 zgłosili swe prawa w podpisanym Sądzie pokój nr. 8, gdyż w przeciwnym razie zostaną z swemi prawami wykluczeni.

Starogard.

3. F. 14/29. Sąd Grodzki.

8. Tekla Szankin z Dorszów w Werblinie, pow. Morski, zast. przez Czesawa Krausego w Pucku, postawiła wniosek na wywołanie listu hipotecznego odnośnie do hipoteki w wysokosci 9.700 mk. i 900 mk. z procentami na nieruchomości wykaz 6 księgi wieczystej Werblino w oddziale III pod nr. 7 i 8 na rzecz Westpr. Landschaft w Marienwerder (Niemcy).

Posiadacza tego dokumentu wzywa się, by najpóźniej na terminie w dniu 12 grudnia 1929 r. przed poł. o godz. 11 w podpisanym Sądzie (pokój L. 6) odbyć się mającym, swoje prawa zgłosił i dokument ten przedłożył, w przeciwnym bowiem razie nastąpi unieważnienie dokumentu.

Puck, dnia 7 października 1929 r.

2. F. 4/29. Sąd Grodzki.

9. Pani Karolina Szulz, urodzona Giese w Dusocinie, pow. grudziądzki, wystąpiła z wnioskiem, by jej siostrę Augustynę Giese, urodzoną dnia 12 kwietnia 1850 r. w Dusocinie pow. Grudziądz, córkę Gottfryda i Karoliny małż. Giese, która ostatnio mieszkała w Dusocinie pow. Grudziadz i zaginęła od roku 1873 uznać za zmarłą.

Wspomnianą zaginioną wzywa się, aby w niżej oznaczonym sądzie stawiła się najpóźniej na terminie dnia 6 marca 1929 r. o godz. 10 przed poł. pokój 18, gdyż inaczej zostanie uznaną za zmarłą.

Wszyscy, ktorzyby mieli jaką wiadomość o życiu lub śmierci zaginionej, winni o tem donieść sądowi najpóźniej w terminie powyższym.

Grudziądz, dnia 16 sierpnia 1928 r.

3. F. 16/28. Sąd Powiatowy.

d) Zapisy w rejestrze majątkowym.

1. W tutejszym rejestrze małżeńskich praw majątkowych, strona 1335, zapisano co następuje: rolnik Aleksander Mądraszewski i tegoż żona Wanda Mądraszewska z domu Trykowska w Boluminie, wprowadzili kontraktem z dnia 8 lipca 1929 r. na czas trwania mażeństwa ogólną wspólność majątkową według przepisów ustawy cywilnej.

Chełmno, dnia 3 sierpnia 1929 r.

R. M. 1335. Sąd Grodzki.

2. W tutejszym rejestrze małżeńskich praw majątkowych, strona 1336, zapisano co następuje: rolnik Franciszek Błaszkiewicz i tegoż żona Joanna Błaszkiewicz z domu Marchlik w Unisławiu, wprowadzili kontraktem z dnia 19 lipca 1929 r. na czas trwania małżeństwa, ogólną wspólność majątkową według przepisów ustawy cywilnej.

Chełmno, dnia 3 sierpnia 1929 r

R. M. 1336. Sąd Grodzki.

3. W tutejszym rejestrze małżeńskich praw majątkowych, strona 1337, zapisano co następuje: Kurt Wilhelm Bey i tegoż żona Amalja Augusta Bey z domu Wolfram w Brukach, postanowili umową z dnia 17 czerwca 1929 r. na czas trwania małżeństwa, że wszystkie przedmioty majątkowe, które przez małżonkę wniesione zostały do małżeństwa oraz wszystkie przedmioty względnie majątek, który małżonek wniósł do małżeństwa, jak również co w przyszłości nabędzie, ma stanowić dobro zastrzeżone małżonki. Wobec tego wykluczono prawo zarządu i użytkowania małżonka odnośnie do majątku wniesionego małżonki.

Chełmno, dnia 17 sierpnia 1929 r.

R. M. 1337. Sąd Grodzki.

4. W tutejszym rejestrze małżeńskich praw majątkowych, strona 1338, zapisano co następuje: rolnik Mateusz Faluta i tegoż żona Antonina Faluta z domu Bremecka w Łoktowie, pow. Chełmno, ustanowili umową z dnia 22 grudnia 1928 r. zupełne rozłączenie majątkowe z wykluczeniem prawa męża do zarządu i użytku majątku żony. Cały majątek ruchomy stanowi włączną własność małżonki, małżonek natomiast jest właścicielem tylko rzeczy przeznaczonych dla jego osobistego użytku.

Chełmno, dnia 17 sierpnia 1929 r.

R. M. 1338 Sąd Grodzki.

5. W tutejszym rejestrze małżeńskich praw majątkowych, strona 1339, zapisano co następuje: rolnik Jan Ilek i tegoż żona Jadwiga Ilek z domu Wnorowska w Starogardzie, wprowadzili umową z dnia 3 sierpnia 1929 r. na czas trwania małżeństwa ogólną wspólność majątkową według przepisów ustawy cywilnej.

Chełmno, dnia 17 sierpnia 1929 r.

R. M. 1339. Sąd Grodzki.

6. W tutejszym rejestrze dla małżeńskich praw majątkowych wpisano na stronie 847, że małżonkowie Teofil i Łucja z Stromskich Babińscy z Lipek, zawarli umową sądową z dnia 31 lipca 1929 ogólną wspólność majątkową wedle przepisów kodeksu cywilnego.

Czersk, dnia 7 września 1929 r.

Sąd Grodzki.

7. W tutejszym rejestrze dla małżeńskich praw majątkowych wpisano na stronie 848, że małżonkowie Izydor i Rozalja z Drejarzów Neumanowie z Wilgardu, zawarli umową notarjalną z dnia 24 lipca 1929 r. ogólną wspólność majątkową wedle przepisu kodeksu cywilnego.

Czersk, dnia 14 września 1929 r.

Sąd Grodzki.

8. Do tutejszego rejestru małżeńskich praw majątkowych pod nr. 264 wpisano dziś: małżonkowie a) Józef Goldbaum kupiec, b) Gitla z domu Rebbe, oboje z Golubia, umową z dnia 29 lutego 1928 r. zawarli ogólną wspólność majątkową z tem, że mieniem zastrzeżonem żony są: 1) jasna sypialnia dębowa, składająca się z 2 łóżek, 2 nocnych stolików, garderoby, toalety, gondolki, karetki, 1 stolika, umywalni i 2 krzeseł; 2) jadalnia brązowa (bufet, 6 krzeseł, stół); 3) urządzenie kuchenne z biało-żółtawego drzewa, nadto komplet naczyń kuchennych; 4) komplet zastawy srebrnej, naczynia stołowe porcelanowe i szkła, pościel, kompletna bielizna pościelowa; 5) gotówka 4.000 złotych, tudzież wszelkie za tę gotówkę kupić się mające przedmioty i 6) przedmioty służące do osobistego użytku żony a to ubrania, futra, płaszcze klejnoty.

Golub, dnia 1 października 1929 r.

1. R. M. 264. Sąd Grodzki.

9. Do rejestru praw majątkowych zapisano pod liczbą 332, że małżonkowie Bronisław Glaza, syn Franciszka, rolnik zamieszkały w Szprudowie, powiat Gniew, i Helena Glaza z domu Werner, kontraktem notarjalnym z dnia 24 października 1928 r. nr. 564 rej. not. na rok 1928 notarjusza dr. Jakubiczki z Gniewu, umówili rozdział majątkowy według przepisów prawa cywilnego, znosząc zarząd i użytkowanie męża na wniesionym majątku żony.

Gniew, dnia 13 grudnia 1928 r.

Sąd Powiatowy.

10. Do rejestru praw majątkowych zapisano pod liczbą 330, że małżonkowie Maksymiljan, syn Józefa, Glaza, rzeźnik z Rudna, pow. Gniew i Leokadja Glaza z domu Winkelmann, tamże zamieszkała, kontraktem notarjalnym z dnia 27 listopada 1928 r. nr. 647 na r. 1928 notarjusza dr. Jakubiczki z Gniewu, umówili rozdział majątkowy według przepisów prawa cywilnego.

Gniew, dnia 5 grudnia 1928 r.

Sąd Powiatowy.

11. Do tutejszego rejestru małżeńskich praw majątkowych pod nr. 3. R. M. 1485 zapisano dziś, iż małżonkowie Jan Zabłocki z Łasina i żona jego Katarzyna Zabłocka z domu Wiczarska z Łasina, kontraktem notarjalnym z dnia 14 marca 1929 r. zwarli ogólną wspólność majątkową.

Grudziądz, dnia 20 lipca 1929 r.

Sąd Grodzki.

12. Do tutejszego rejestru małżeńskich praw majątkowych pod nr. 3. R. M. 1484 zapisano dziś, iż małżonkowie kupiec Alojzy Laskowski i żona jego Franciszka Laskowska urodzona Michalska, zamieszkali w Grudziądzu ul. Moniuszki 6, kontraktem notarjalnym z dnia 24 kwietnia 1929 r. postanowili, iż wszelkie umeblowanie, urządzenie gospodarcze dla 3 pokoi, garderoba żony, są jej zastrzeżonem mieniem. Rozporządzaniem mienia mąż nie ma prawa.

Grudziądz, dnia 3 lipca 1929 r.

Sąd Grodzki.

13. Wilhelm i Emma z Buchholzów, małżonkowie Hennig z Książek pow. Wąbrzeźno, zawarli ogólną wspólność majątkową na czas trwania małżeństwa w myśl przepisów ustawy cywilnej z tem, że trwająca nadal wspólność majątkowa nie ma być wykluczona.

Wąbrzeźno, dnia 24 maja 1929 r.

2. R. M. 1032. Sąd Grodzki.

14. Rudolf i Adolina z Szulzów, małżonkowie Engel z Książek pow. Wąbrzeźno, zawarli ogólną wspólność majątkową w myśl przepisów kodeksu cywilnego na czas trwania małżeństwa.

Wąbrzeźno, dnia 17 września 1929 r.

2. R. M. 1043. Sąd Grodzki.

15. Alojzy i Helena z Tucholskich, małżonkowie Affeld z Łobdowa pow. Wąbrzeźno, zawarli na czas trwania małżeństwa ogólną wspólność majątkową w myśl przepisów §§ 1437—1518 kodeksu cywilnego z tem, że trwająca nadal wspólność nie ma być wykluczona po śmierci jednego z małżeństwa.

Wąbrzeźno, dnia 17 września 1929 r.

2. R. M. 1042. Sąd Grodzki.

16. Józef i Franciszka z Kuśnierzów, małżonkowie Krzak z Król. Nowejwsi pow. Wąbrzeźno, zawarli ogólną wspólność majątkową w myśl przepisów §§ 1437—1518 kodeksu cywilnego na czas trwania małżeństwa.

Wąbrzeźno, dnia 17 września 1929 r.

2. R. M. 1045. Sąd Grodzki.

17. Teofil i Pelagja z Tomaszewskich, małżonkowie Szczodrowscy z Czapel pow. Wąbrzeźno, zawarli ogólną wspólność majątkową na czas trwania małżeństwa.

Wąbrzeźno, dnia 16 września 1929 r.

2. R. M. 1044. Sąd Grodzki.

18. Alojzy i Władysława z Rogowskich, małżonkowie Prusakowscy, rolnicy z Piwnic pow. Wąbrzeźno, zawarli ogólną wspólność majątkową wedle przepisów kodeksu cywilnego z tem, że po śmierci jednego z małżonków wspólność majątkową znosi się.

Wąbrzeźno, dnia 24 maja 1929 r.

2. R. M. 1033. Sąd Grodzki.

19. Wojciech i Wilhelmina z Haimannów, małżonkowie Rotzoll z Jaworza pow. Wąbrzeźno, zawarli w swem małżeństwie zupełny rozdział majątkowy z wykluczeniem prawa zarządu i użytkowania męża nad majątkiem żony.

Wąbrzeźno, dnia 29 maja 1929 r.
2. R. M. 1034. Sąd Grodzki.

20. Władysław i Pelagja z Wilczyńskich, małżonkowie Kowalscy z Król. Nowejwsi pow. Wąbrzeźno, zawarli ogólną wspólność majątkową w myśl przepisów §§ 1437—1518 kodeksu cywilnego na czas trwania małżeństwa.

Wąbrzeźno, dnia 17 września 1929 r.
2. R. M. 1046. Sąd Grodzki.

21. Wojciech i Marjanna z Sterników, małżonkowie Szafrańscy z Ludowic pow. Wąbrzeźno, zawarli ogólną wspólność majątkową.

Wąbrzeźno, dnia 29 sierpnia 1929 r.
2. R. M. 1040. Sąd Grodzki.

22. Do naszego rejestru praw majątkowych wpisano: Władysław Markowski, krawiec w Radoszkach i jego żona Helena z domu Frahs, zawarli umową sądową z dnia 26 listopada 1925 r. ogólną wspólność majątkową.

Lidzbark, dnia 28 listopada 1925 r.
R. M. 527. Sąd Powiatowy.

e) Uchwała.

1. W sprawie kurateli spadku po ś. p. Wilhelminie Zarske, zmarłej dnia 9 lutego 1928 r. w Zakładzie psychjatrycznym w Świeciu, wzywa się nieznanych spadkobierców po zmarłej Wilhelminie Zarske do zgłoszenia swych praw do spadku w przeciągu 6 miesięcy, gdyż w przeciwnym razie zostaną z prawami swemi wykluczeni, a spadek przyznany zostanie Skarbowi Państwa Polskiego.

Wąbrzeźno, dnia 5 sierpnia 1929 r.
Sąd Grodzki.

f) Wyroki.

1. Wyrokiem tutejszego sądu z dnia 2 lipca 1929 r. został na wniosek dyrektora banku Wiktora Pakalskiego w Grudziądzu, ul. Buckiewicza nr. 3, zastąpiony przez adwokata Marszałka w Grudziądzu, pozbawiony mocy prawnej list hipoteczny tyczący hipoteki zapisanej w księdze wieczystej Grudziądz tom IV. k. 152 dział III. pod nr. 9 w wysokości 12.000 mk. niem. wraz z odsetkami po 5% rocznie na rzecz Alberta i Emy z Kustnerów, małżonków Rustów w Podzdamie.

Grudziądz, dnia 13 lipca 1929 r.
3. F. 24/28. Sąd Grodzki.

2. Wyrokiem tutejszego sądu z dnia 18 lipca 1929 r. został na wniosek dr. med. Piotra Meyera z Grudziądza, ul. Mickiewicza nr. 28, zastąpiony przez adwokata Sielskiego z Grudziądza, pozbawiony mocy prawnej list hipoteczny dotyczący hipoteki w kwocie 10.000 mk. niem. z 5% odsetkami zapisanej na rzecz dr. Piotra Meyera w Grudziądzu w księdze wieczystej Owczarki, karta 75, dział III. pod nr. 7 i Owczarki karta 89, dział III. pod nr. 6.

Grudziądz, dnia 22 lipca 1929 r.
3. F. 27/28. Sąd Grodzki.

3. Wyrokiem tutejszego sądu z dnia 2 lipca 1929 r. został na wniosek Franciszka Głowackiego w Falkenwalde przy Neudorf Kr. Schwerin i Jadwigi Włodarek z domu Głowacka w Radoszewie pow. Morski, zastąpionych przez adwokatów Wysockiego i Rudkę w Grudziądzu, pozbawiony mocy prawnej list hipoteczny tyczący hipoteki zapisanej w księdze wieczystej Zakurzewo karta 196 w dziale III. pod L. 1 w kwocie 7.400 mk. z odsetkami na rzecz Jadwigi Głowackiej i Franciszka Głowackiego w równych częściach i prawach.

Grudziądz, dnia 13 lipca 1929 r.
3. F. 26/28. Sąd Grodzki.

4. Wyrokiem wykluczającym z dnia 20 września 1929 r. pozbawiono mocy listy hipoteczne utworzone na rzecz Karola Fieberga w Karbowie wzgl. jego prawnej następczyni Elizy Gresch, I. voto Fieberg, z domu Griggel, a zapisane w księdze wieczystej Michałowo karta 64 w dziale III. pod nr. 4, 13, 14 i 18 dla wierzytelności w kwocie 3.300 mk., 5.000 mk. i 7.500 mk.

Brodnica, dnia 21 września 1929 r.
3. F. 5/29.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

PRZETARG.

Komitet Budowy gmachu Dyrekcji Lasów w Toruniu ogłasza niniejszem przetarg publiczny na roboty ślusarskie, szklarskie i zduńskie przy budowie wymienionego gmachu (ul. Mickiewicza róg Moniuszki).

Ślepe kosztorysy i rysunki do przejrzenia, jak również potrzebnych informacyj udzieli kierownik robót (gmach Urzędu Wojewódzkiego, pokój 50).

Oferty odpowiadające przepisom Min. Robót Publ. L. III. 396/26 o oddawaniu państwowych dostaw w zamkniętych kopertach, zaopatrzone w napis „Oferta na roboty: ślusarskie albo zduńskie przy budowie gmachu Dyrekcji Lasów w Toruniu“ składać należy pod wyżej wymienionym adresem osobiście lub pocztą, do dnia 19 października 1929 r. godz. 12, w którym to terminie nastąpi otwarcie ofert przez Komisję przetargową.

Do oferty należy dołączyć pokwitowanie Kasy Skarbowej o wpłaceniu wadjum w wysokości 5% oferowanej kwoty.

Komitet zastrzega sobie dowolny wybór oferenta.

Toruń, dnia 7 października 1929 r.

Za Komitet Budowy: (—) J. Sobieszczański.

Adres redakcji i administr. „Pomorskiego Dziennika Wojewódzkiego“: Pomorski Urząd Wojewódzki, — Toruń, tel. 87
Prenumerata wynosi: za rok 10.— zł, za 1/2 roku 5.50 zł, za kwartał 3.— zł, Cena niniejszego numeru 50 groszy
Cena ogłoszeń: wiersz jednołamowy 60 groszy.
Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.